
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Öreglak Község Önkormányzata

DÁTUM

2018-2023

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	Error! Bookmark not defined.
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	Error! Bookmark not defined.
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	Error! Bookmark not defined.
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	Error! Bookmark not defined.
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	Error! Bookmark not defined.
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	Error! Bookmark not defined.
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	24
1. A HEP IT részletei	Error! Bookmark not defined.
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	Error! Bookmark not defined.
Jövőképünk	Error! Bookmark not defined.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Error! Bookmark not defined.
Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	Error! Bookmark not defined.
3. Megvalósítás.....	96
A megvalósítás előkészítése	96
A megvalósítás folyamata	97
Monitoring és visszacsatolás	98
Nyilvánosság	99
Érvényesülés, módosítás	101
4. Elfogadás módja és dátuma.....	102

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Öreglak Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Somogy megye északi részén, a Nagyberék déli peremén, a Kaposvár- Fonyód vasútvonal mentén fekszik Öreglak.

A községen átmenő út elkészültekor, 1890-ben, fontos hadiútnak számított Szerbia felé. A legközelebbi városok: 8 kilométerre Lengyeltóti és 15 kilométerre Fonyód. A közlekedés busszal és vonattal egyaránt jó; előbbiből kilenc járat, utóbbiból nyolc érinti naponta Öreglakot. A falut régen áthatolhatatlan mocsár választotta el a megye egykori központjától, Somogyvártól, a lápól itt emelkedik ki Kupavár dombja, mely **Koppány** birtoka volt. A magaslatból belátni az egész Balatont, sőt a zalai és a veszprémi részeket is

Öreglak története

A középkori oklevelek Lak vagy Lakvár alakban említik, a gyakori birtokos váltásokról szólva, míg nem a Jankovichok birtokába került.

Öreglak területe már a bronzkorban is lakott hely volt. Az első írásos emlék a faluról az 1332-1337. évi pápai tizedjegyzék, mely szerint Lak egy közepes nagyságú település, mivel 40 kisdénár egyházi adót fizetett. A 15. századtól kezdve már gyakran szerepel oklevelekben a község, általában Lak megnevezéssel. Így említi az az 1449-ben kelt oklevél is, mely szerint ekkor a Bő nembeli Laki Thúz, Létai és Szecsényi (Szőcsényi) családok egyezkednek a terület birtoklása felett.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1484-ben Laki Thúz Miklós halála, illetve testvérének, Jánosnak hűtlensége miatt Mátyás király a Lak várát elvette a Thúz családtól és fiának, Corvin Jánosnak adományozta. Sőt ezt a birtokjogot a következő király, II. Ulászló is elismerte 1490-ben, az úgynevezett farkashidai egyezményben. 1522-ben II. Lajos király Lak várát Korláthkői Péternek adományozta, aki a mohácsi csatában vesztette életét. A várát özvegye megpróbálta saját birtokába venni Ferdinánd király adományozása révén, de Lakot a másik király, Szapolyai János a törökverő Bakits Pálnak adományozta.

1541 és 1566 között a laki vár elég fontos láncszem lehetett a végvári vonalban. Ezt igazolja az a 16. század második feléből fennmaradt két haditérkép is, melyek mindegyike feltünteti Somogy megye települései között Lak várának a helyét.

A török előrenyomulás Lakot már a mohácsi vész óta folyamatosan veszélyeztette. A szomszédos Somogyvár 1554-55 telében esett el, ekkor menekültek el innen a nevezetes apátság utolsó szerzetesei is. Maga a laki vár Szigetvár eleste, vagyis 1566. szeptember 7-e után került török kézre.

A laki várban elhelyezett török őrség nagyságáról egy 1568-69. évi török kincstári kimutatás ad betekintést. E szerint Somogy megyében a török hét várban tartott őrséget, ezek közül 138 fővel a laki volt az ötödik legnépesebb. A vár elfoglalása utáni viszonylag békés időszaknak tudható be, hogy az 1618-19. Évi török zsoldlajstrom szerint a laki őrség száma 93 főre apadt. A vár és a település lakosságának sorsát Zrínyi Miklós 1663. évi téli hadjárata pecsételte meg, mely során sikertelenül próbálkozott Somogy vármegye visszaszerzésével. A bécsi udvar közömbössége miatt Zrínyi ekkor kénytelen volt önvédelemből Pécstől Kanizsáig az egész vidéket felégetni. A török megtorlásként a használható embereket a megyéből elhajtotta, a többit pedig legyilkolta. Így nem csodálható, hogy az 1671. évi összeírásban a megyében már csak 24 helység szerepelt, de Lak neve már nem.

A 19. század közepén egyébként a Jankovichokon kívül csak három nemes családja volt Öreglaknak: a Németh, a Szita, és a Mezricky családok. Ebben a században a község lakóinak száma megháromszorozódott: az 1815. évi egyházlátogatási jegyzőkönyv 490 főben, míg az 1895-ben megjelent Magyarország helységnévtára már 1295 főben állapítja meg a falu népességének számát.

A község gazdasági élete

Mivel a térségben a foglalkoztatásra elsősorban a mezőgazdasági jellegű tevékenység jellemző, a gazdaság is erre épül. A községben megszűnt a Mezőgazdasági Termelőszövetkezet, így a foglalkoztatottak aránya is csökkent. A Szövetkezet megszűnésével a kivált tagok őstermelőkké, mezőgazdasági vállalkozókká váltak.

Ebből jobbra alacsony színvonalú jövedelem realizálódik, de problémák merülnek fel a termékek értékesítése során is.

A működő társas vállalkozások számottevően mikro vállalkozások közé tartoznak, nagyvállalkozások kevés működik.

Az adófizetők aránya a településen az országos átlaghoz hasonló mértékű. 2017-ben a településen 82 regisztrált vállalkozás volt, amelyből 36 egyéni vállalkozás, 46 társas vállalkozás. A működő társas vállalkozások számottevően mikro vállalkozások közé tartoznak, nagyvállalkozás kevés működik.

A társas vállalkozások munkavállalói létszámáról, valamint a regisztrált őstermelők számáról nincs pontos adatunk. A település legnagyobb foglalkoztatója az Öreglaki Vadfeldolgozó Kft. A társaság Magyarország területén a hazai és külföldi vadászok által elejtett nagyvadak 20 %-át dolgozza fel kiváló minőségben. Termékeik jelentős része a nyugat-európai piacra kerül.

A településen két kisebb halászati vállalkozás is működik.

Az Önkormányzat a fenntartója az Öreglaki Kerekerdő Óvodának. Évente jelentős számban foglalkoztat a különböző programok, pályázatok keretében közfoglalkoztatottakat.

A KSH-tól származó adatok alapján megállapítható, hogy Somogy megye gazdasági erőforrása az országos átlaghoz képest elmaradást mutat.

A működő vállalkozások száma évenként változó, hol emelkedő, hol csökkenő tendencia figyelhető meg. Az öreglaki vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti felbontásából kiderül, hogy egyre kevesebb a mezőgazdasági ágban működő gazdasági szervezet. Jellemzően kereskedelem, javítás, feldolgozóipar nemzetgazdasági ágakban működnek vállalkozások.

A község megfelelő környezetet próbál teremteni a vállalkozások számára, a meglévő vállalkozások jövőbeni megtartása elsőrendű célja a településnek.

A szálláshely szolgáltatás, falusi vendéglátás alacsonyabb az országos átlagnál, a településen 2 személy foglalkozik szállásadással.

A település demográfiai helyzete

A település területe 2072 ha, lakossága a 2018. január 01-i népességadatokat alapján 1539 fő, amely a 2012-es adatokhoz képest (1572 fő) mintegy 2 %-os csökkenést mutat.

Az országos negatív népesedési tendenciák a településre is jellemzőek.

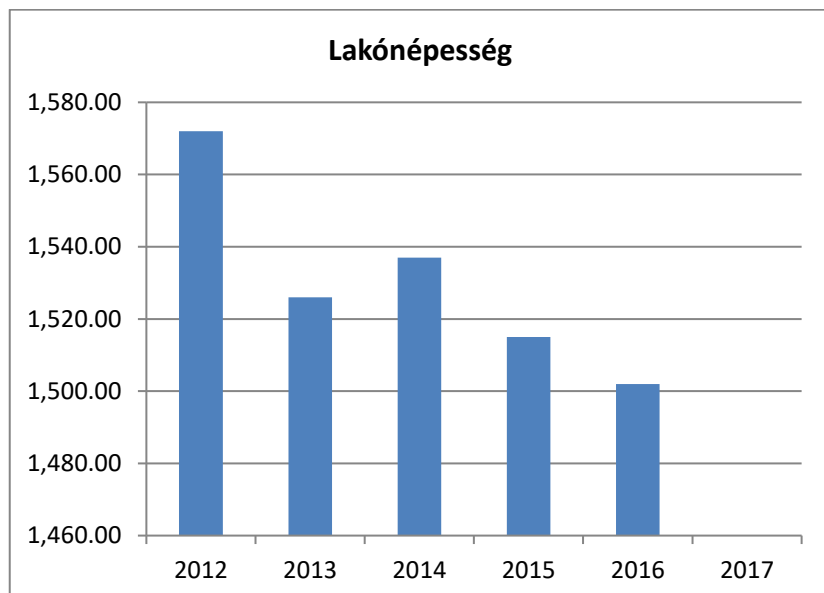
Öreglak demográfiai problémáját az állandósult természetes fogyás jelenti, ennek következtében a település lakosságszáma lassú ütemben, de folyamatosan csökken.

A népességvesztés másik oka az elvándorlás, sajnos a község népességmegtartó ereje nem elég erős. Az elvándorlók egyre inkább a képzetesebb és fiatalabb korosztály soraiból kerülnek ki.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2012	1 572,00	bázis év
2013	1 526,00	97,1%
2014	1 537,00	100,7%
2015	1 515,00	98,6%
2016	1 502,00	99,1%
2017		

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

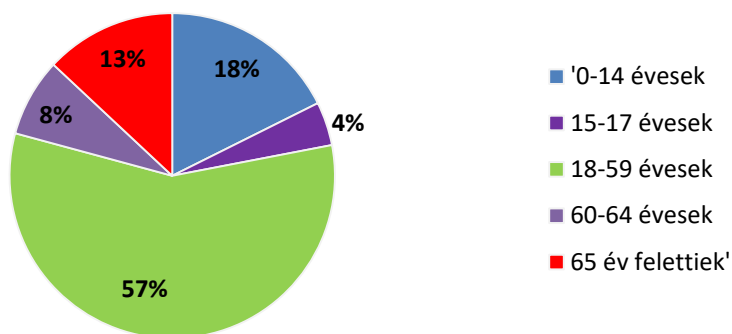

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

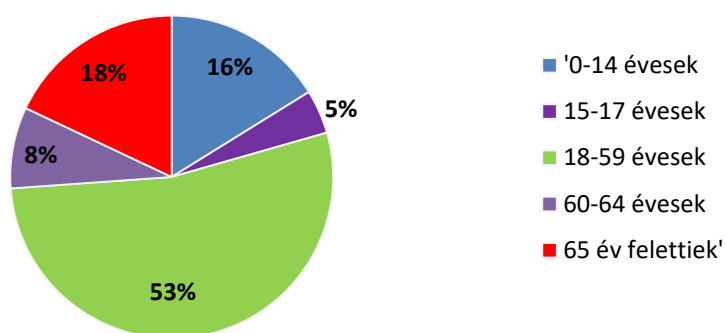
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	760	773	1533	49,58	50,42
0-2 évesek					
0-14 éves	134	125	259	8,74%	8,15%
15-17 éves	33	34	67	2,15%	2,22%
18-59 éves	435	412	847	28,38%	26,88%
60-64 éves	59	63	122	3,85%	4,11%
65 év feletti	99	139	238	6,46%	9,07%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma	30	29	-1
17 éves gyermekek száma	30	33	3
Összesen	60	62	2

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

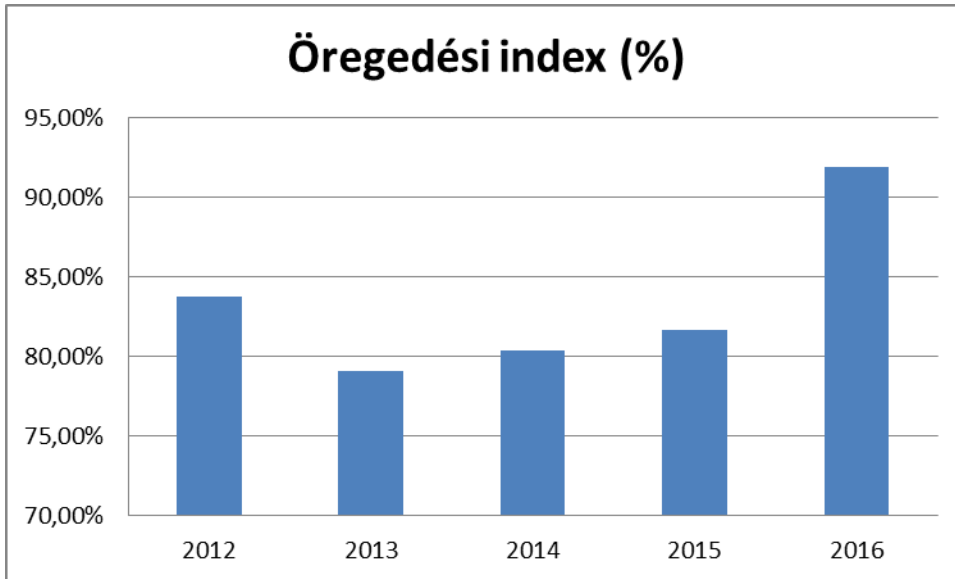
3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	238	284	83,80%
2013	231	292	79,11%
2014	229	285	80,35%
2015	227	278	81,65%

2016	238	259	91,89%
------	-----	-----	--------

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

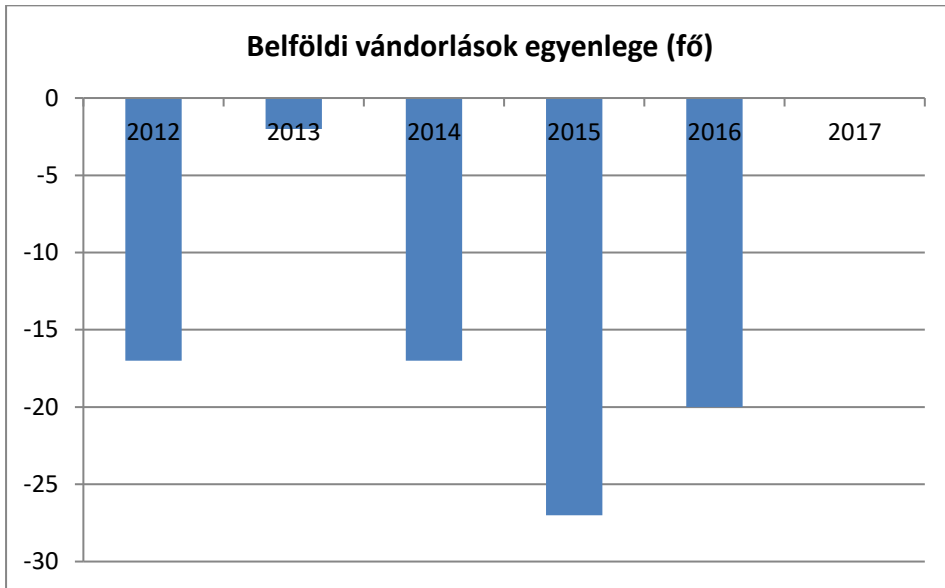

A lakosság nemenkénti megoszlása mutatja, hogy a nők magasabb számban képviseltetik magukat a településen. A korcsoportonkénti megoszlásból megállapítható, hogy magas az inaktív személyek száma. Összevetve a lakosságszám alakulásával az életkori mutatókat megállapítható, hogy fiatalos a népességszerkezet, azaz túlsúlyban vannak a 14 év alatti lakosok. Az öregedési index kis mértékben emelkedett a településen, ami arra a kedvezőtlen tendenciára utal, hogy az össznépességben emelkedett az időskorúak száma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2012	15	32	-17	-10,6
2013	37	39	-2	-1,2
2014	39	56	-17	-10,71
2015	29	56	-27	-17,32
2016	44	64	-20	-13,05
2017			0	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

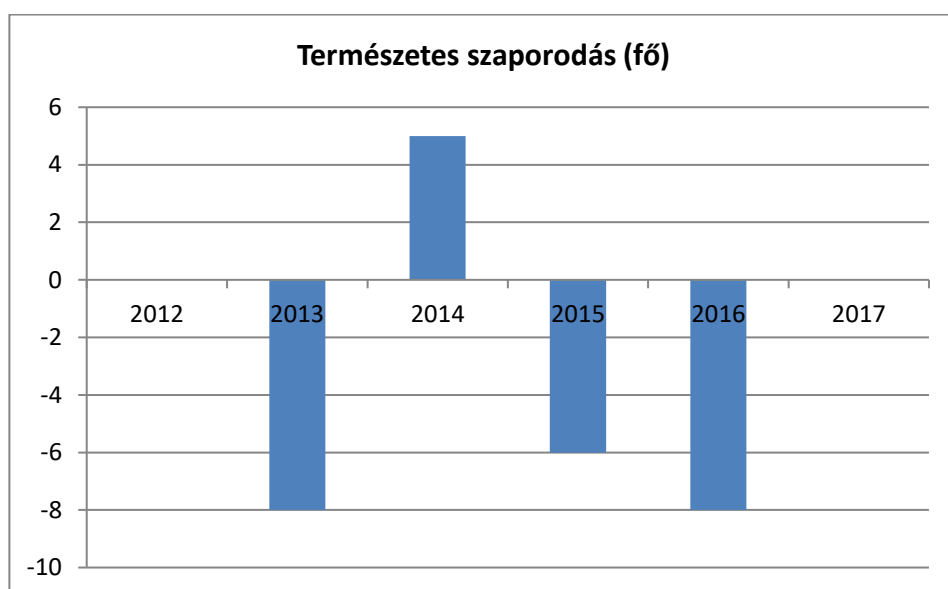

Kedvezőtlen tendenciára utal a belföldi vándorlások negatív egyenlege, mely 2015. évben érte el a mélypontját. Sajnos kevesebben költöznek a településre, mint ahányan elvándorolnak.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	14	14	0
2013	18	26	-8
2014	22	17	5
2015	21	27	-6
2016	17	25	-8
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2014-es évtől eltekintve évről évre kismértékű természetes fogyás figyelhető meg a településen, azaz a halálozások száma meghaladja az élve születések számát.

Értékeink, küldetésünk

Az Esélytv. 31. §-a értelmében Öreglak település esélyegyenlőségi programjának célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely a Kormány, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatnak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Öreglak Község Önkormányzata az alábbi küldetést tekinti sajátjának: A múlt történelmi és természeti értékeit megőrizni fontos feladatunk. Ezen túlmenően a változások előidézőiként az utókor számára maradandót alkotni és hátra hagyni szintén lényeges küldetés. Megfelelni a helyi lakosok igényeinek, ugyanakkor világunk változást sürgető kihívásainak is. A település életét felelősen irányítani, gazdasági, társadalmi és környezeti adottságait minél teljesebb mértékben kihasználva fejlődését elősegíteni és a különböző forrásokat felkutatva cselekedni. A település gazdasági növekedését felgyorsítani, a lakosság életkörülményeit javítani, úgy, hogy közben megőrizzük a helyi hagyományokat, szokásokat és értékeket, valamint figyelembe vesszük az esélyegyenlőségi szempontokat, amelyek áthatják a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a település életének alakítása során. A település mindenkié, aki közösségünk életét megőrizni, építeni és jobbá tenni akarja.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Öreglak település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat korábbi – 2013-2018 időszakra szóló - Esélyegyenlőségi Programját Öreglak Község Önkormányzata a 57/2013. (VIII. 29 .) Kt.számú határozatával fogadta el, és a 65/2018.(VII.12.) Kt. számú határozatával döntött arról, hogy az új Esélyegyenlőségi Program elfogadásáig hatályban tartja azt.

Öreglak község Önkormányzata a rendeleteknek megfelelő helyi szabályozási rendszert hozott létre az esélyegyenlőségi célcsoportokat segítő, és tevékenyen közreműködik a POGÁNYVÖLGYI TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS Komplex Települési Esélyegyenlőségi Program megvalósításában.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára. Ismertetésre kerül továbbá, hogy az egyes dokumentumokban leírtak miként szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

Gazdasági program- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért az önkormányzat a felelős.

A gazdasági program adott évre vonatkozó megvalósítandó elemei a tárgyévi költségvetési rendeletben jelennek meg.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban, helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Forrás : Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november)

Településrendezési eszközök

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tíz évenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Öreglak község a Dél-Dunántúli régióban azon belül a Lengyeltóti kistérségben található.

A Lengyeltóti kistérség megalakulásakor is az ország egyik legkisebb kistérsége volt. 10 települést fedett le 11.310 fős lakossági létszámmal.

A Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás az önkormányzati törvény alapján jött létre 2004. júniusában, majd a 2004. évi CVII. törvény szerint átalakult. 2004. decemberében megalakult a Kistérségi Fejlesztési Tanács is. A többcélú Társulás legfőbb döntéshozó szerve a Társulási Tanács, melyet a települések képviselőitől a polgármesterek alkotnak. A társulás hatáskörébe a tanács több stratégiai jelentőségű feladatot utalt: települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt oktatási, egészségügyi, szociális feladataiban az együttműködés koordinálása, segítése, a költségvetési szervek belső ellenőrzése, területfejlesztési projektek végrehajtása.

A Lengyeltóti kistérség aprófalvas településszerkezettel rendelkezik. A jelenlegi és a jövőbeni tendencia is azt mutatja, hogy a településeken születő gyermeklétszám folyamatosan csökken. Az emberi erőforrások tekintetében Somogy megye az országos átlagnál gyengébb pozíciókkal bír. Az általános, közép-és felsőfokú végzettségűek megyei aránya elmarad a régió átlagától. A kistérség a legtöbb mutató tekintetében a megyei átlag alatt van, a humán erőforrás területén, az általános iskolai végzettség tekintetében hasonló mutatókkal rendelkezik, mint a megye és a régió. A jelentősebb elmaradás a közép-és felsőfokú végzettségűek számában mutatkozik.

A térség országos közúthálózaton jól megközelíthető. Valamennyi település szilárd burkolatú úton elérhető. Az utak minősége változó, a főútvonalak kivételével jellemzően gyenge, sok helyen padka nélküli, hullámos és kátyús. A településeket összekötő útvonalakon menetrend szerinti autóbuszjáratok közlekednek. A kistérséget átszeli a Nagykanizsa-Budapest vasútvonal, illetve a Fonyód-Kaposvár vasútvonalak.

A kistérség legfontosabb adottsága a táji-természeti adottságok. A természeti erőforrásokon belül a földterület és az erdőállomány a meghatározó.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk többnyire rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes.

A nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azokat nyilvántartani nem lehet.

A mélyszegénységben élők száma tekintetében sem állt rendelkezésre semmilyen adatforrás.

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- KSH – népszámlálási adatok
- KSH-TeIR- KSH területi adatok rendszere
- KSH-TeIR – Szociális Ágazat adatai (MÁK)
- KSH-TeIR- Önkormányzati adatok
- Önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés

- civil szervezetek és egyéb szervek adatszolgáltatása.
- az Öreglaki Közös Önkormányzati Hivatal nyilvántartása

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012.).

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

A következőkben áttekintjük azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

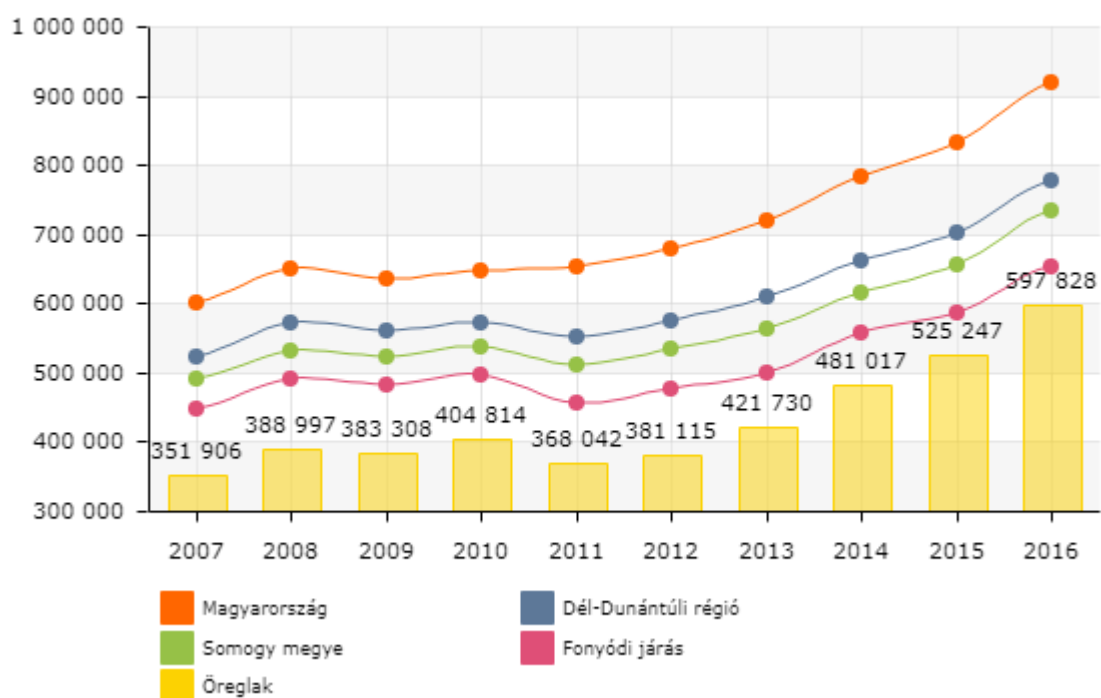
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Öreglak vonatkozásában a 2016. évi adatok alapján 597.828,- forint, mely jóval alatta van a Somogy megyei (733.573,- forint) és az országos (919.983,- forint) átlagnak is.

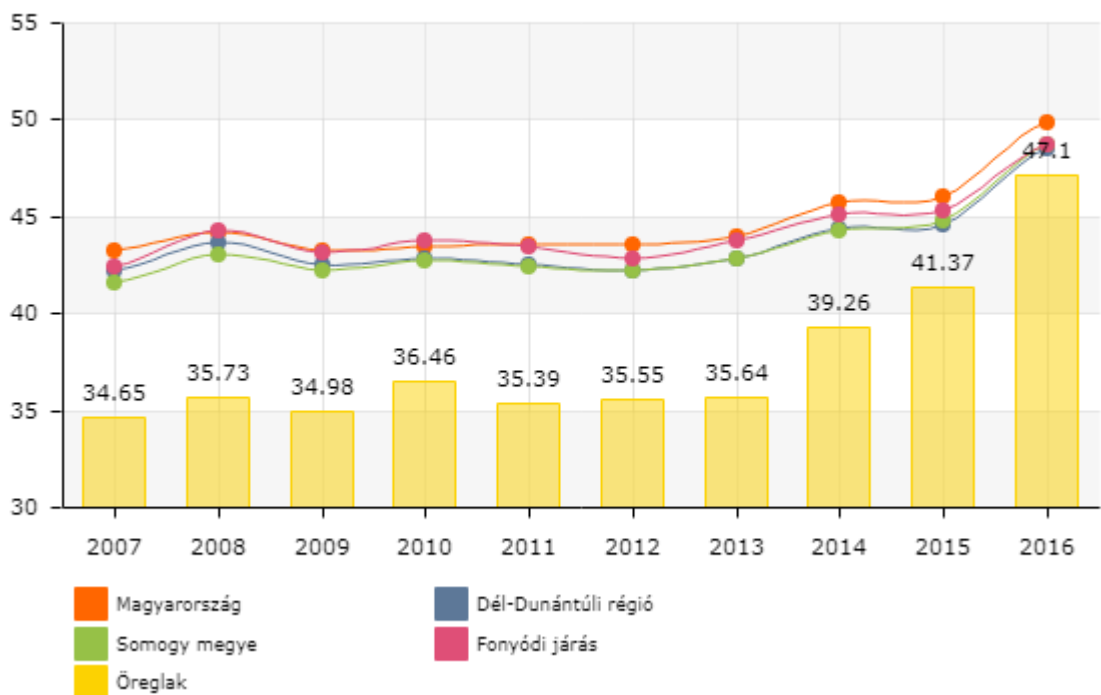
Kedvező tendenciára utal, hogy a jövedelemkülönbég az utóbbi években ha kis mértékben is, de folyamatosan csökken, az alábbi diagram tanúsága szerint.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

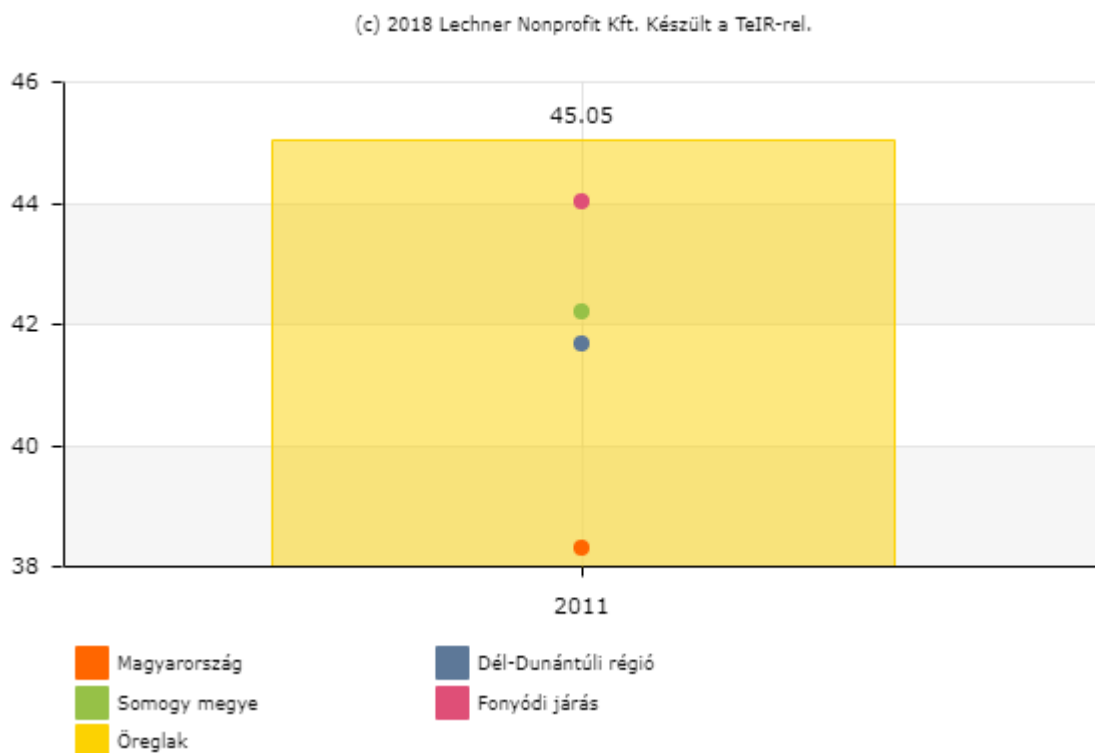

A településen száz lakosra jutó adófizetők száma (47,1) szintén alatta van a megyei, régiós és országos átlagnak, mely kedvezőtlenül befolyásolja az itt élők jövedelmi és vagyoni helyzetét.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Foglalkoztatott személy nélküli háztartások aránya a (az összes háztartás százalékában, a 2011. évi népszámlálás adatai alapján) Öreglak település vonatkozásában 45,05 %, mely -az alábbi diagram alapján

- kis mértékben felette van a megyei és országos átlagnak is.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

2017-ben a munkaerőpiacon folytatódott a korábbi évek javuló trendje: bővült a gazdaságilag aktívák köre, ennek eredményeképpen a foglalkoztatás a munkaerő-felmérés negyedszázados történetének legmagasabb szintjére emelkedett, a munkanélküliség pedig a legalacsonyabbra mérséklődött, miközben tovább csökkent a gazdaságilag inaktív rétege. A folyamatok alakulását kedvezően befolyásolták a belső gazdasági tényezők: a magyar gazdaság tartósan növekedési pályára állása, a lakosság jövedelmének kiáramlása, a növekvő fogyasztás- és reálbéremelkedés, illetve a nemzetgazdasági beruházások 2017. évi dinamikus bővülése. Az egyre javuló konjunkturális folyamatok a gazdaság részéről növekvő létszámigényt generáltak a munkaerőpiacon, érdemben csökkenő munkaerő-kínálat mellett.

2017-ben a 15–74 éves korcsoportban a foglalkoztatottak száma átlagosan 4 millió 421 ezer főt tett ki, 70 ezer fővel meghaladta az egy évvel korábbit, és a munkaerő-felmérés negyedszázados történetének legmagasabb értéke volt. A létszám bővülése teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiacon realizálódott: 103 ezer fővel többen találtak itt munkát az előző évinél, ugyanakkor – 27 ezer, illetve 7 ezer fővel – kevesebben dolgoztak közfoglalkoztatottként és vállaltak munkát külföldön.

A foglalkoztatottak közül 4 millió 373 ezer fő tartozott a 15–64 évesek korcsoportjába, ami 64 ezer fős (1,5%-os) növekedést jelentett az egy évvel, és 581 ezer fős (15%-os) bővülést az öt évvel korábbihoz képest.

2017-ben a 15–64 éves népesség foglalkoztatási aránya 68,2%-ot tett ki, 1,6 százalékponttal meghaladva az előző évit, és 11,5 százalékponttal felülmúlva az öt évvel korábbit. (Az egy év alatt bekövetkezett változás mintegy négytizede – a korább évekhez hasonlóan – demográfiai folyamatok eredménye volt,

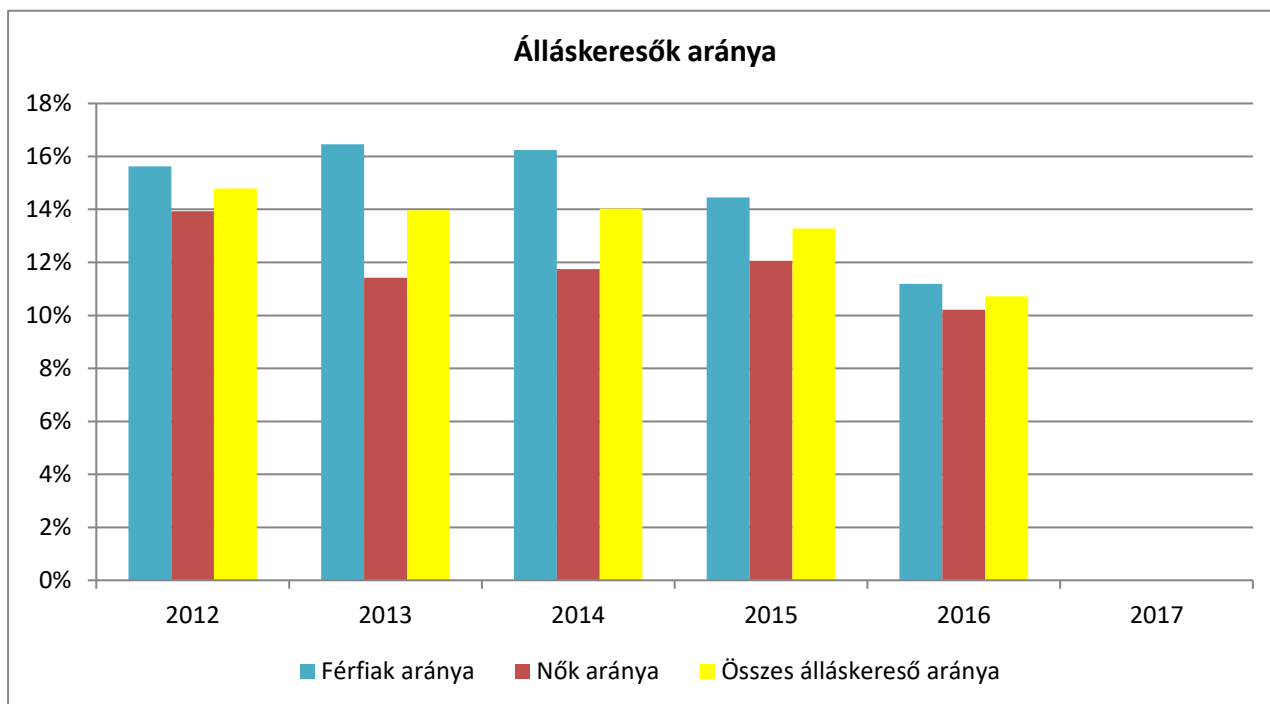
vagyis a 15–64 éves korosztály létszám-csökkenése magyarázza.) A foglalkoztatás 2017. évi szintje a munkaerőfelmérés 25 éves történetének legmagasabb értékét tette ki.

Dél-Dunántúl Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban magasabbmunkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója. A régió gazdasági élete a szolgáltatásokra és az ipari tevékenységre épül. A lakosság megközelítőleg 60 %-a a szolgáltatói szférában dolgozott. A régió munkanélküliségi rátája 2015-ben 6,71 %-os volt. Foglalkoztatási szempontból Öreglak kedvezőtlen helyzetben van. **A 2016. évi adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül a községben 10,7 % volt.**

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	547	540	1 087	85,5	15,6%	75,25	13,9%	161	14,7%
2013	547	532	1 079	90	16,5%	60,75	11,4%	151	14,0%
2014	545	528	1 073	88,5	16,2%	62	11,7%	151	14,1%
2015	536	518	1 054	77,5	14,5%	62,5	12,1%	140	13,3%
2016	527	509	1 036	59	11,2%	52	10,2%	111	10,7%
2017			0	55,5		45,75		101	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

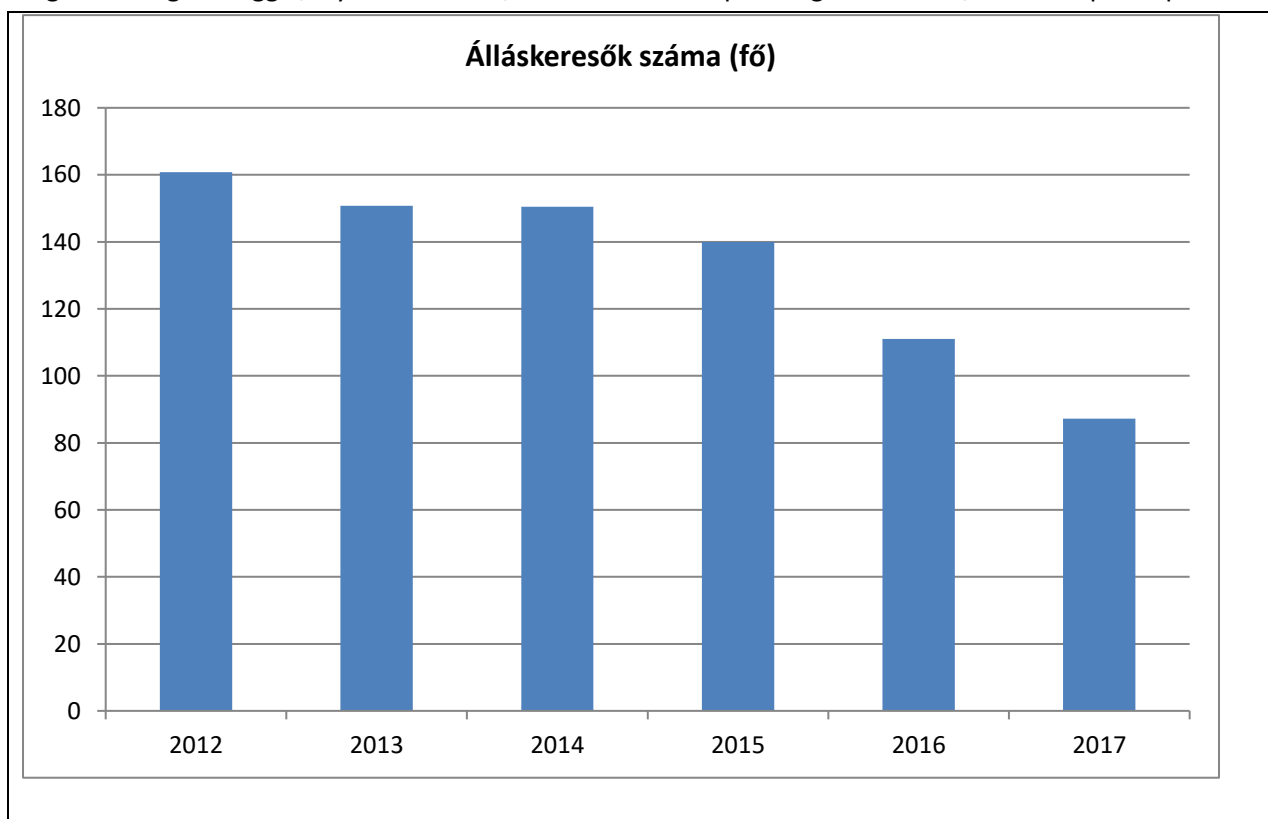
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		161	151	151	140	111	83
20 év alatti	Fő	5,5	7,25	6,5	3,5	4,75	
	%	3,4%	4,8%	4,3%	2,5%	4,3%	3,7%
20-24 év	Fő	20,25	20	17,5	14,5	8,75	
	%	12,6%	13,3%	11,6%	10,4%	7,9%	9,5%
25-29 év	Fő	17,5	16	15	12,5	10,75	
	%	10,9%	10,6%	10,0%	8,9%	9,7%	6,3%
30-34 év	Fő	20,5	19	19	13,5	11,75	
	%	12,8%	12,6%	12,6%	9,6%	10,6%	8,3%
35-39 év	Fő	22	17,25	17,5	15	13	
	%	13,7%	11,4%	11,6%	10,7%	11,7%	13,7%
40-44 év	Fő	19,25	17,75	19,5	19,75	11,75	

	%	12,0%	11,8%	13,0%	14,1%	10,6%	7,7%
45-49 év	Fő	12,25	10,75	13	13,5	9,75	
	%	7,6%	7,1%	8,6%	9,6%	8,8%	14,1%
50-54 év	Fő	15,5	14,25	15,5	15	11,5	
	%	9,6%	9,5%	10,3%	10,7%	10,4%	8,3%
55-59 év	Fő	25,75	23,25	18,5	19,25	15,25	
	%	16,0%	15,4%	12,3%	13,8%	13,7%	10,6%
59 év feletti	Fő	2,25	5,25	8,5	13,5	13,75	
	%	1,4%	3,5%	5,6%	9,6%	12,4%	17,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Községünkben az elmúlt évek során jelentős mértékben csökkent a nyilvántartott állás keresők száma. A 20 évesnél fiatalabb korosztály nagy része még valamilyen tanulmányokat folytat, vagy a közelmúltban fejezte be tanulmányait és már újabb, piacképes végzettséggel rendelkeznek. Azonban 20 éves kor felett valamennyi korosztály érintett a munkanélküliséggel kapcsolatban. Az öregségi nyugdíjkorhatár emelkedésének hatására nagymértékben nőtt az 59 év feletti állás keresők száma, akiknek az elhelyezkedése a munkaerő-piacon igen nehéz, mivel többnyire nem rendelkeznek megfelelő végzettséggel, nyelvismerettel, valamint szakképzettségük is elavult, már nem piacképes.

A nyilvántartott /regisztrált állás keresők számában a gazdasági válság hatására 2009. évben nagymértékű emelkedést tapasztaltunk, azonban ez mára már nagymértékben csökkent. A nők és a férfiak aránya az elmúlt évek során kiegyenlítődött az állást keresők között, de a tartós munkanélküliek között még mindig nagyobb a nők aránya. Ki kell emelni, hogy 2012-ben az állás keresők több mint 32 %-a hosszú éveken keresztül, 180 napnál hosszabb ideig munkanélküli volt. Ebben a tendenciában 2013-ban javulás mutatkozott, köszönhetően annak, hogy a közfoglalkoztatás szervezésénél kiemelt cél volt a tartós munkanélküliek foglalkoztatása. 2014. évtől csökkent a tartós munkanélküliek aránya.

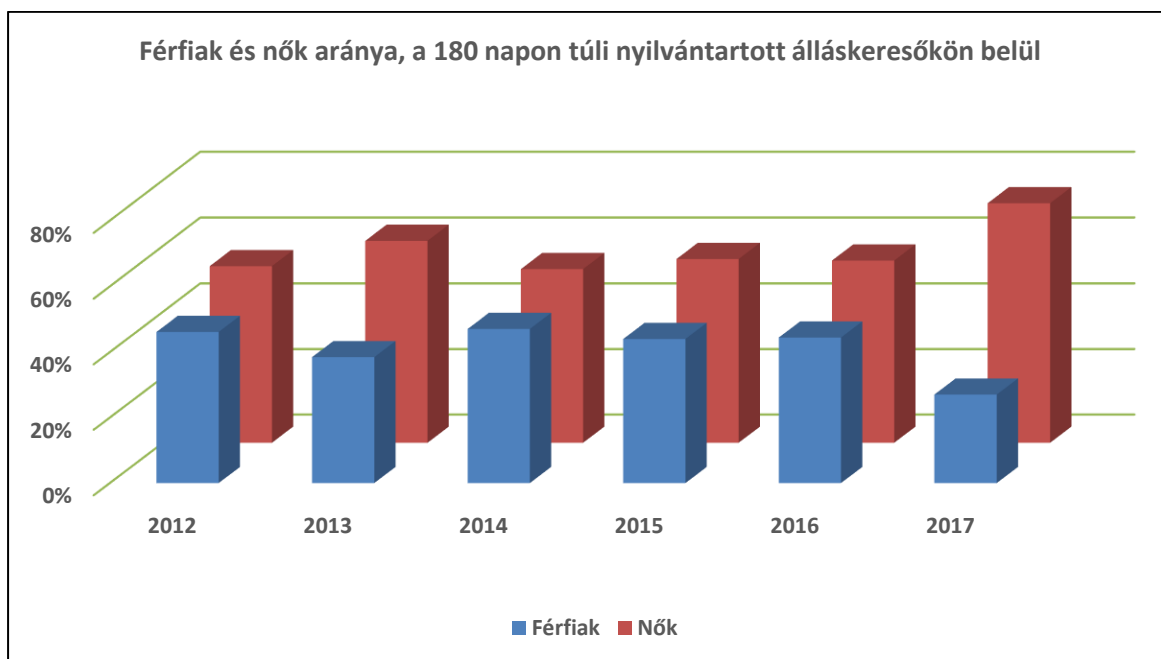
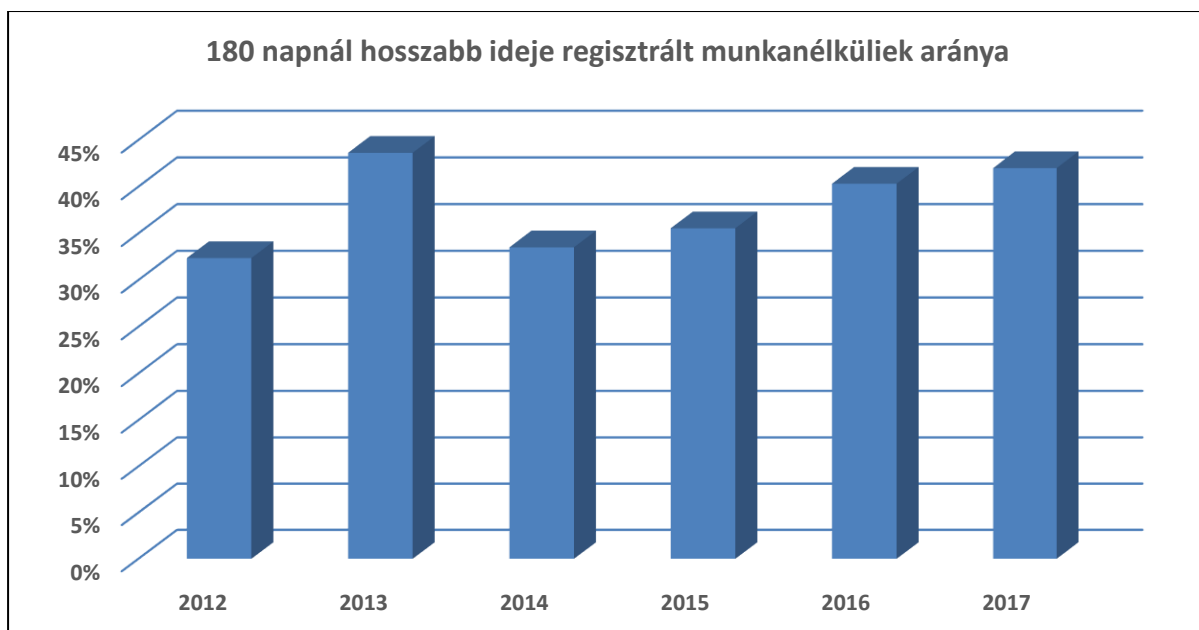
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A gazdasági válság mérsékelte mind a férfiak, mind a nők foglalkoztatottságát. A nők foglalkoztatása kisebb mértékben esett vissza, mint a férfiaké – főként amiatt, hogy a válság negatív hatása elsősorban a férfiakat foglalkoztató ágazatokat (feldolgozóipar, építőipar) sújtotta –, ami a két nem közötti foglalkoztatási különbség mérséklődését eredményezte. Ugyanakkor az elmúlt években a férfiak foglalkoztatása bővült markánsabban, emiatt a differencia újból nőtt. 2017-ben a 15–64 éves férfiak foglalkoztatási aránya az előző évihez viszonyítva 2,2 százalékponttal, 75,2%-ra javult, miközben a nőké 1,0 százalékpontos növekedés mellett 61,3%-ra emelkedett. Az öt évvel korábbi szinthez képest a férfiak foglalkoztatási aránya 13,6, a nőké 9,4 százalékponttal magasabb volt.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	32,35	24	28	52	46,2%	53,8%
2013	43,62	25	40	65	38,5%	61,5%
2014	33,5	24	27	51	47,1%	52,9%
2015	35,54	22	28	50	44,0%	56,0%
2016	40,31	20	25	45	44,4%	55,6%
2017	41,98	10	27	37	27,0%	73,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Amíg 2012. elején 161 regisztrált munkanélkülit tartottak számon a településen, addig számuk 2017. elejére már csak 87 fő volt, ami 54 %-os csökkenést jelent.

A munkanélküliek körében a vizsgált időszakban emelkedett azok száma, akik 180 napnál hosszabb ideje nem találtak munkát. Érdekes tény, hogy amíg a válság előtti években a munkanélküliség inkább a férfiakat sújtotta, addig 2009-től a munkanélküli nők aránya jóval meghaladja a férfiakét.

A korcsoportos bontásban elmondható, hogy a munkanélküliség elsősorban a 45 évnél idősebb korosztályokat érinti.

A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása azt mutatja, hogy 2014. év után folyamatosan csökkent az álláskeresők száma.

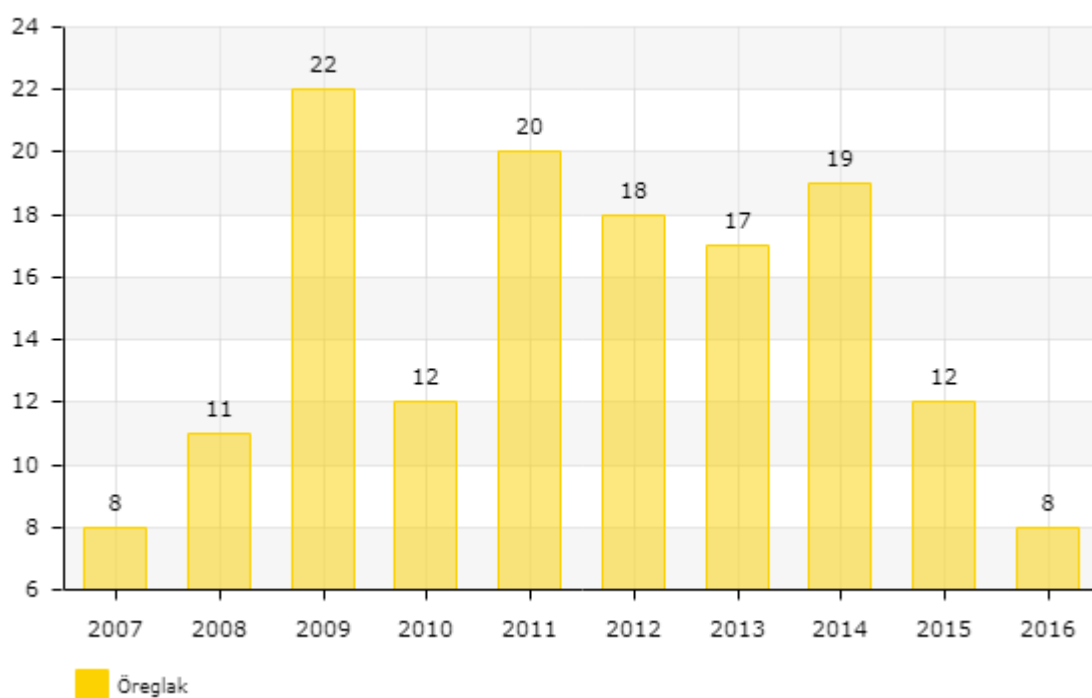
A településen magas a közfoglalkoztatásban részt vevő személyek száma. A 2014. évtől kezdődően részben ennek is köszönhetően csökkent a tartós munkanélküliek aránya.

A rendszeres szociális ellátásban és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma növekszik. A munkanélküliek között jellemzően az általános iskolát végzettek száma a legmagasabb, főiskolai, egyetemi végzettségű regisztrált munkanélküliek száma alacsony. A tartós munkanélküliek magas számaránya miatt szükséges a beavatkozások tervezése.

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)

A nyilvántartott álláskeresők közül azok a 25. életévüket - felsőfokú végzettségűek esetén 30. életévüket - be nem töltött fiatalok, akik tanulmányaik befejezését követően munkanélküli-ellátásra nem szereztek jogosultságot.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

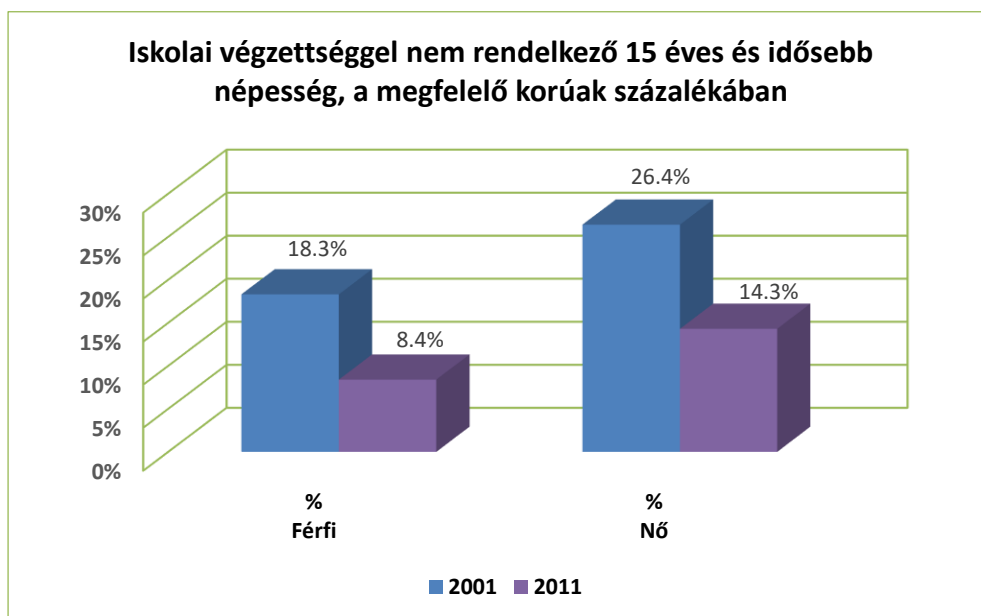
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	81,7%	73,6%	18,3%	26,4%
2011	91,6%	85,7%	8,4%	14,3%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

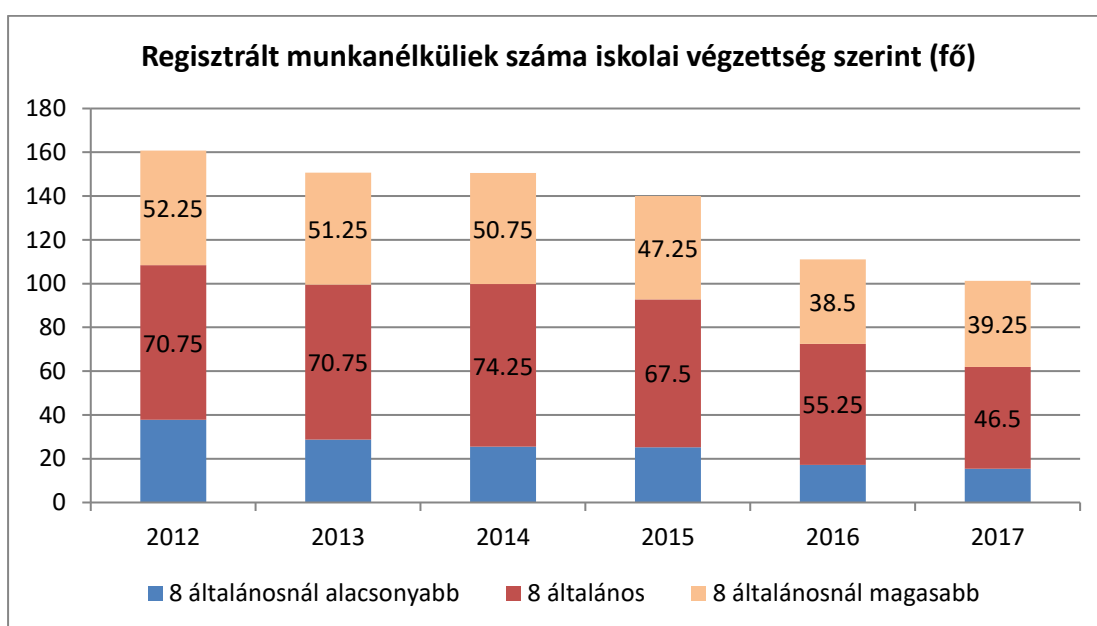

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint		
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	Általános iskolai végzettség	8 általánosnál magasabb iskolai végzettség

	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	161	37,75	23,5%	70,75	44,0%	52,25	32,5%
2013	151	28,75	19,1%	70,75	46,9%	51,25	34,0%
2014	151	25,5	16,9%	74,25	49,3%	50,75	33,7%
2015	140	25,25	18,0%	67,5	48,2%	47,25	33,8%
2016	111	17,25	15,5%	55,25	49,8%	38,5	34,7%
2017	101	16	15,3%	46,5	45,9%	39,25	38,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

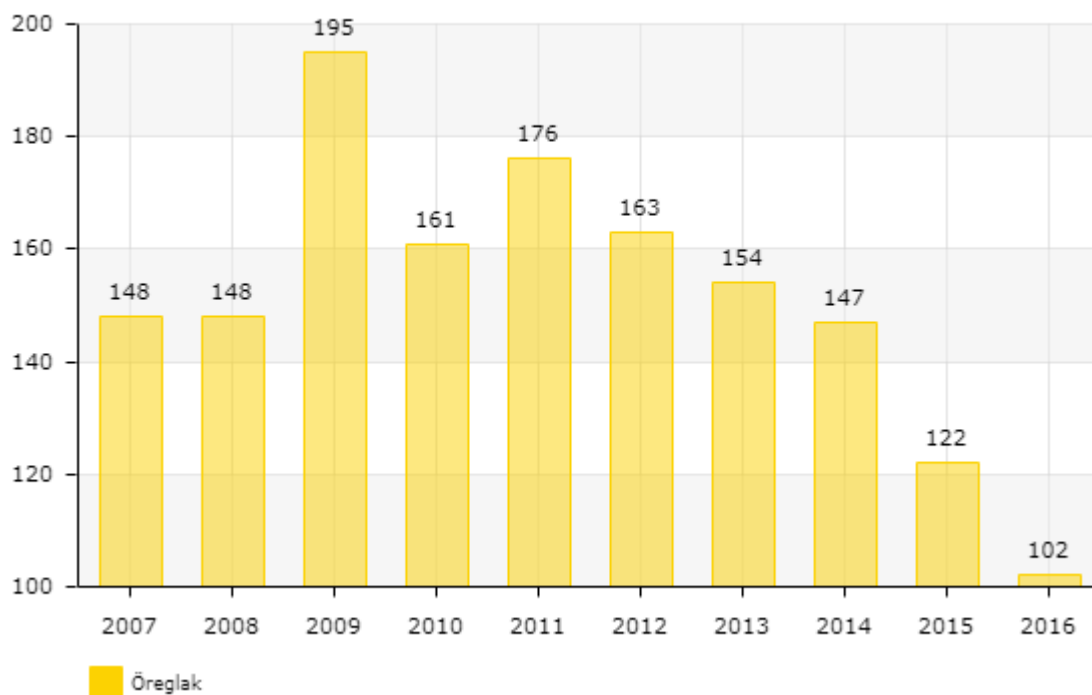

A regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlását tekintve megállapíthatjuk, hogy legnagyobb számarányt a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők teszik ki. A regisztrált munkanélküliek között számottevő létszámban vannak a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők.

A nyílt munkaerőpiacon foglalkoztatottak bérezéséről az önkormányzatnak nincsenek adatai.

A regisztrált munkanélküliek számának alakulását az alábbi diagram szemlélteti:

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A regisztrált munkanélküliek száma 2016. évben a 2009. évi kiugróan magas 195 fős létszámról 48 %-al 102 főre csökkent.

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma 2017. évben 37 fő volt.

c)közfoglalkoztatás

Az elmúlt években a **közfoglalkoztatásban** részt vevők számának alakulása jelentős befolyással bírt a foglalkoztatás egészének változására. A közfoglalkoztatás súlya eltérő mértékű volt: míg 2012-ben és 2013-ban a foglalkoztatottak létszámbővülésének hattizede, addig 2016-ban már csak 7%-a származott a közfoglalkoztatottak számának növekedéséből, 2017-ben pedig már jelentősen csökkent a közfoglalkoztatás volumene. A közfoglalkoztatás emellett fontos szerepet játszhat a potenciális munkavállalók munkaerőpiaci szocializációjában is. Hazánkban aktív és passzív eszközökkel kívánják előmozdítani, hogy a közfoglalkoztatás helyett minél többen az elsődleges munkaerőpiacon találjanak munkát. 2017-ben éves átlagban 164,6 ezer főt alkalmaztak közfoglalkoztatottként, 38 ezer fővel (19%-kal) kevesebbet az előző évinél. A legnagyobb létszámban továbbra is a költségvetési intézményeknél álltak alkalmazásban. A versenyszféra jellemzően állami tulajdonú vállalkozásainál 8,1 ezer főt alkalmaztak közfoglalkoztatotti státusban, ez közel háromtizedével kevesebb volt az előző évinél. Ezzel szemben a nonprofit szférában több mint tizedével, 12,7 ezer főre bővült a létszámuk.

A közfoglalkoztatást erős területi differenciáltság jellemzi: míg Észak-Alföldön – 2016-hoz hasonlóan – 2017-ben is kiemelkedő, 11,7% volt a közfoglalkoztatottak 15–64 éves foglalkoztatottakon belüli aránya, és Észak-Magyarországon szintén magas,9,2%-os hányadot tett ki, addig Budapest és Pest régióban mindössze 0,4–0,5% volt az arányuk. (Az országos átlag 2017-ben 4,4, egy évvel korábban 5,1%-ot ért el.)

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma, évi összesen (fő)

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás rendszere, amelyet a 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény hozott létre.

A közfoglalkoztatási programok alapvető célja, hogy egyfelől lehetőséget teremtsenek a tartós munkanélkülieknek, a munkaerőpiacról régóta kiszorultaknak arra, hogy - munkaképességük megőrzése, esetleges javítása révén – visszatérjenek az elsődleges munkaerőpiacra, másrészt a szociális ellátásnál magasabb jövedelmet biztosítsanak a rászorultaknak addig is, amíg az első cél be nem következik. Kiemelt cél még a feketén végzett munka, tágabb értelemben a

„feketegazdaság” visszaszorítása a rendezett munkaügyi kapcsolatok, foglalkoztatás megteremtése révén.

A közmunkások feladatai közé legnagyobb részben kommunális, környezetvédelmi célú tevékenységek ellátása, polgármesteri hivatalok tevékenységét segítő szolgáltatások végzése (adminisztrációs munka, kézbiztosítási munka), egészségügyi és szociális, valamint a művelődési és közoktatási területeken végzett feladatok segítése, nemzetiségi önkormányzatoknál végzett tevékenység segítése tartozik.

A férfi és női közmunkások által ellátott feladatok szerkezete értelemszerűen különbözik egymástól. A férfiak által leggyakrabban végzett munkák köre az alábbi: köztisztasági és karbantartó feladatok, parkgondozás, intézményekhez tartozó udvar takarítása, vízelvezető árkok fenntartása, bővítése.

A nők esetében a takarítás a leggyakrabban ellátott feladat. Ezt követik a köztisztasági munkák, az adminisztratív kisegítő feladatok, a szociális gondozói, segítői tevékenységek.

2011. szeptember elsejétől a korábbi három közfoglalkoztatási formát az „egységes közfoglalkoztatás rendszere” váltotta fel. Az új rendszerben az érintettek egy speciális jogviszonyban, úgynevezett közfoglalkoztatási jogviszonyban vesznek részt a közfoglalkoztatásban a korábban érvényben lévő munkaviszony helyett. Tovább szigorították a közfoglalkoztatás célcsoportjára vonatkozó együttműködési kötelezettséget: a

foglalkoztatást helyettesítő támogatást igénylő álláskereső iskolai végzettségére és szakképzettségére való tekintet nélkül köteles elfogadni a felajánlott munkalehetőséget, míg korábban a segélyezett csak akkor volt erre kötelezhető, ha a felajánlott munkakör a végzettségének, szakképesítésének megfelelt, vagy attól eggyel alacsonyabb végzettséget kívánt meg.

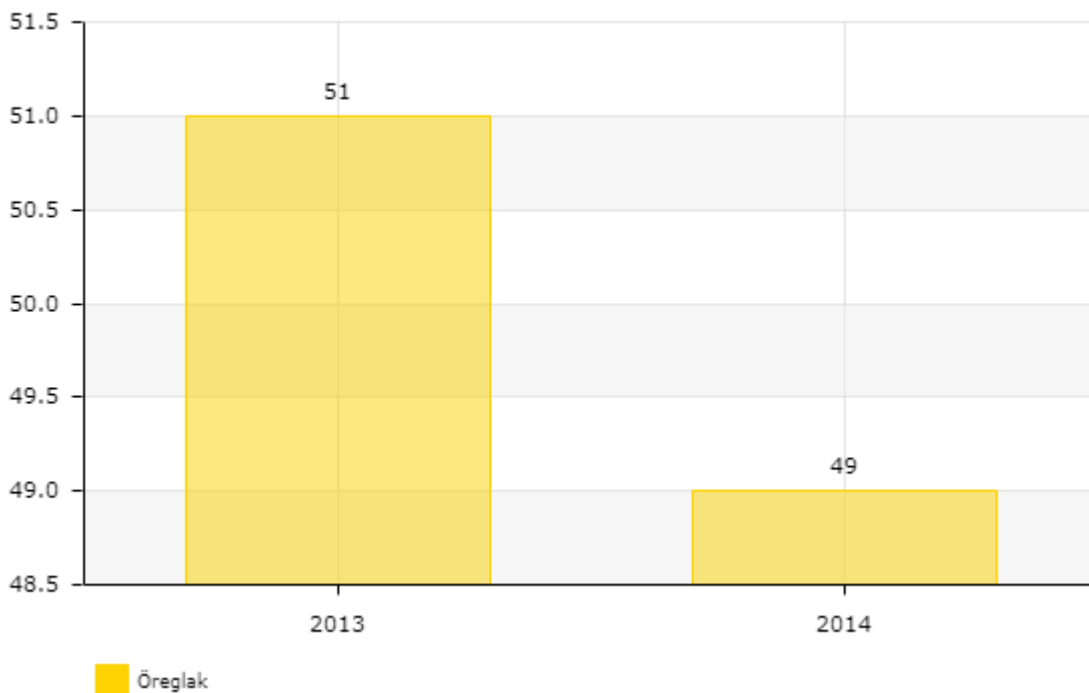
A 2012 márciusában kezdődött Startmunka program eredményeként javult az utak, járdák, vízelvezető árkok állapota, szépültek a közterületek, megművelésre kerültek a korábban parlagon heverő földterületek. Egyszóval szebb, élhetőbb környezetet hoztak létre, miközben a közösségeken belüli kapcsolatok is javultak, erősödtek.

2011. óta a közmunka programok szervezését a helyi önkormányzatok helyett a Kormányhivatalok Járási Hivatala végzi központosítva meghirdetett közfoglalkoztatási programok keretében.

2011. után rövid időtartamú, értékteremtő, hosszabb időtartamú, országos és járási startmunka programok keretében volt lehetősége az álláskeresőknél közfoglalkoztatásban részt venni.

A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos állományi létszáma: a közfoglalkoztatásban részt vevők havi létszámainak számtani átlaga, a részt vevő személy állandó lakóhelye szerint.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát a település aktív korú népességének nagyságával, látszik, hogy a közfoglalkoztatás jelentős, ugyanakkor nem elégséges szerepet tölt be a település helyi

munkaerejének foglalkoztatásában, ez a foglalkoztatási forma csak részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket.

A mélyszegénységben élők és a településen élő romák foglalkoztatásában jelentős szerepet kapnak a közfoglalkoztatási programok. Ezen csoportok igen jelentős részének a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen reális esélyt a munkához való jutásra.

Településünk még 2011. évben csatlakozott a Startmunka Mintaprogramhoz, és azóta folyamatosan rész vesz közfoglalkoztatás keretében start mintaprogramokban.

Jelenleg a Start Mintaprogram keretében 4 program (helyi sajátosságokra épülő, belterületi közutak javítása, mezőgazdasági földutak javítása és belvív program) valamint hosszabb idejű közfoglalkoztatási programban is foglalkoztatunk álláskeresőket. Jelenleg a közmunkaprogramokban foglalkoztatottak átlagos statisztikai létszáma 50 fő.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Öreglak község aktív álláskeresői közül helyben csak kevesen találnak munkát. Helyben legnagyobb foglalkoztatók az Öreglaki Vadfeldolgozó Kft, önkormányzat és intézményei, valamint néhány építési vállalkozás.

A munkát vállaló lakosság kénytelen ingázni Marcali, Kaposvár és Fonyód városok között, bár ennek is kevés esélye van, mert munkalehetőség ezekben a városokban is minimális.

A megyeszékhely Kaposvár hiába kínál(na) sokkal jobb munkavállalási feltételeket, távolság – ingázás – miatt nem jelenthet reális célpontot a lakosság számára.

A térség munkaerő-piaci helyzetére jellemző, hogy a térség településein sok esetben az önkormányzat tekinthető az egyik legnagyobb foglalkoztatónak.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A járási hivatal Foglalkoztatási Osztálya számos eszközzel (átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás) igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. 2015-2017. közötti időszakban a 15-24 év közötti álláskeresők a GINOP 5. 2.1 Ifjúsági garancia elnevezésű program segítségét vehették igénybe.

Az Ifjúsági Garancia projekt célja

A fiatalok belépésének segítése a munka vagy a tanulás világába, komplex, személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal, vállalva, hogy a munka vagy tanulás világába történő ajánlat megtételére meghatározott időn belül (ez jelenleg négy hónap) kerüljön sor a fiatal számára.

Az Ifjúsági Garancia projekt célcsoportjai

A 25 év alatti (15-24 év közötti) sem nem tanuló, sem nem dolgozó fiatalok, akkor is, ha álláskeresőként vagy egyéb módon — akár szolgáltatást, közvetítést igénylőként — nyilvántartottak az állami foglalkoztatási szervnél, illetve akkor is, ha annak nyilvántartásában a projektbe vonást megelőzően még semmilyen módon nem szerepeltek.

Az IGR program keretében az alábbi támogatási formák vehetők igénybe:

a)Képzési költség támogatása

Képzési támogatásként nyújtható:

- keresetpótló juttatás
- és a képzéssel kapcsolatos alábbi költségek részben vagy egészben történő megtérítése adható:
  - képzési költség és a vizsga díja, továbbá a képzéshez kapcsolódó
  - helyi, illetőleg helyközi utazás költségének megtérítése
  - étkezési költségtérítés (napi hat órát meghaladó helyszíni elfoglaltságot jelentő napokra)
  - szállásköltség térítése
  - gyermekfelügyelet költségtérítése
  - hozzátartozó gondozásának költségtérítése

A képzési támogatást az elméleti és gyakorlati képzés és a képzés befejezését követő első záró vizsgára történő felkészülés időtartamára továbbá ezen vizsga napjára kell biztosítani.

Utazási költségtérítés címén a képzésben résztvevő utazási költségei 100%-os mértékben téríthetők.

b) foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatás

A munkaadók az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási hivatalhoz benyújtott kérelem alapján kaphatnak foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatást, ha az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia munkaerőpiaci programban résztvevő fiatal álláskeresőt foglalkoztatnak munkaviszony keretében, teljes munkaidőben, vagy legalább a napi 4 órát elérő részmunkaidőben.

A támogatás folyósítása legfeljebb nyolc hónapra lehetséges, úgy, hogy a munkaadónak vállalnia kell a munkavállaló munkaviszony keretében történő foglalkoztatását a támogatás folyósítási időtartama alatt, továbbá a támogatás nélküli továbbfoglalkoztatás időtartama alatt, amely utóbbi a támogatás folyósítási időtartama 50%-ának megfelelő további időtartam (együtt: a foglalkoztatási kötelezettség időtartama alatt).

A támogatás folyósítási időtartamában a támogatás mértéke a munkabér és a ténylegesen átutalásra kerülő szociális hozzájárulási adója legfeljebb 70%-a lehet.

c) a munkába járáshoz kapcsolódó utazás költségeinek megtérítése (helyközi utazás támogatása)

d) vállalkozóvá válást elősegítő támogatás

A munkaerőpiaci programban a meghatározott feltételeknek megfelelő álláskereső személyek vállalkozói készségeinek, hajlandóságának előmozdítása, saját vállalkozás, illetve vállalkozói tevékenység beindítására való ösztönzése.

e) lakhatási támogatás

Annak érdekében, hogy a programban részt vevők a munkaerőpiaci helyzetük javítása érdekében lakóhelyüktől

távoli munkalehetőséget is elfogadjanak, részükre vissza nem térítendő lakhatási támogatás nyújtható. A munkaügyi központ számos eszközzel (átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás) igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába.

Fenti program keretében nyújtott támogatások segítik a fiatalok foglalkoztatását, megkönnyítik az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci integrációt térségünkben a Somogy Megyei Kormányhivatal Fonyódi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya koordinálja.

A munkaügyi szervezet feladata, hogy elősegítse a foglalkoztatási helyzet javítását, az álláskeresőket megfelelő munkához jutását.

Céljuk, hogy a munkahelyek számbavétele, felkutatása során az álláskeresőket megfelelő munkahelyet, a munkaadók megfelelő munkatársakat találjanak.

A foglalkoztatottak számának növelése, a munkába helyezés elősegítése, a munkanélküliség megelőzése, a munkahelyek megtartása, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében különféle támogatásokat, szolgáltatásokat kínálnak ügyfeleiknek.

Az elmúlt években különféle munkaerő-piaci programokkal, támogatásokkal segítették a hátrányos helyzetű célcsoportok elhelyezkedését, képzését.

2011-2015. közötti időszakban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők a TÁMOP 1.1.2

„A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása” elnevezésű program segítségével vehették igénybe. A projekt komplex támogatási eszközök felhasználásával segítette az álláskereső ügyfelek elhelyezkedését. A program célcsoportjaiba tartoztak az alacsony iskolai végzettségűek, az 50 év felettiek, GYES-ről, GYED-ről vagy ápolási díjról visszatérők, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők és a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek. A projekt szolgáltatási és támogatási programelem-kínálatából olyan segítő tevékenységeket választhattak ki a résztvevők, amelyek a képzést, a támogatott foglalkozást, valamint a vállalkozóvá válást, illetve ezen támogatások igénybevételét segítették, továbbá azokat, amelyek hozzájárultak a résztvevők munka- erő- piaci esélyeinek javításához, személyes fejlődéséhez.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás

Az önkormányzat számarányukat tekintve azonos mértékben alkalmaz roma munkavállalókat a közmunkaprogramokban (téli értékteremtő, belvíz elvezetési munkálatokon, mezőgazdasági utak karbantartása).

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Önkormányzatunknak a foglalkoztatás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása. Azonban a hátrányos megkülönböztetést bizonyítani nagyon nehéz, mivel a roma lakosság jelentős része alulképzett, és így sokszor az alacsony képzettség, és nem az etnikai hovatartozás az indok az elutasításnál.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátások alapvető célja, hogy védelmet nyújtson a társadalmi egyenlőtlenségekből eredő szegénységgel és egyéb kockázatokkal szemben. A társadalmi jellemzőkben fennálló, országon belüli területi különbségek a szociális ellátórendszerek felé térségenként eltérő igényeket támasztanak.

Az ország egyes térségeiben élők különböző szociális igényeit nagyban befolyásolja a lakosság jövedelmi, munkaerő-piaci helyzete, korszerkezete, egészségi állapota. A jövedelmek és a munkaerő

piaci helyzet különbségeit elsősorban az eltérő gazdasági fejlettség határozza meg. A Dunától keletre fekvő régiók és Dél-Dunántúl pozíciója ebből a szempontból jóval kedvezőtlenebb, mint Közép-Magyarorszáé, illetve Közép- és Nyugat-Dunántúlé. Az előbbivel szorosan összefügg az egyes térségek eltérő munkaerő-piaci helyzete.

A népesség korösszetétele, ezen belül elsősorban a gyermekkorúak és az időskorúak arányának területi különbségei eltérő igényeket támasztanak az ellátórendszerek felé. A lakosság egészségi állapota ugyancsak meghatározza a szociális ellátás iránti igényeket. A különböző igények kielégítésére számos támogatás, ellátás, kedvezmény létezik, szabályozásuk folyamatosan változik.

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény, jelentős mértékben módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvényt (a továbbiakban: Szt.-t).

A változtatással a kormány célja az volt, hogy megújítsa a szociálisan rászorulókat támogató rendszerét. Az állami szabályozási hatáskörben nyújtott és az önkormányzat segélyezésével kapcsolatos feladatok 2015. március 1. napjától elválasztásra kerültek egymástól. Az állam által biztosított támogatási formákon túl, a településen élők szociális támogatással való ellátása az önkormányzatok feladata lett.

2015. március 1. napjával – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) módosításával – az állami szabályozási jogkörben nyújtott „segélyezéssel” kapcsolatos hatósági feladatok a járási hivatalok hatáskörébe kerültek.

Az aktív korúak ellátására vonatkozó szabályozás – a foglalkoztatást helyettesítő támogatással, illetve új ellátásként az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatással – egységessé vált, a korábbi rendszeres szociális segély ezen elnevezéssel megszűnt.

A települési önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladataikat – a 2015. február 28. napjáig megalkotandó – a „települési támogatásra” vonatkozó helyi rendeletükben rögzítették.

Öreglak Községi Önkormányzata a 2015. március 01-én hatályba lépett 4/2015.(II.13.) önkormányzati rendeletében szabályozta a szociális rászorultságtól függő pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat.

Az Szt. felhatalmazása alapján megalkotott önkormányzati rendelet alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

1. Rendszeres pénzbeli települési támogatásként az önkormányzat a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez **lakhatási támogatást** nyújt

2. Rendkívüli pénzbeli és természetbeni települési támogatások formái

2.1. Rendkívüli települési támogatás

Az önkormányzat rendkívüli települési támogatás nyújt Öreglak községben állandó bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére.

2.2. Idősek támogatása

A polgármester – hivatalból, jövedelemre való tekintet nélkül - minden évben karácsonyi támogatás címén 3.000 forint összegű pénzbeli támogatást nyújt Öreglak településen állandó bejelentett lakóhellyel rendelkező és életvitel szerűen a településen tartózkodó, 62. életévét betöltött személyek részére.

2.3.Beiskolázási támogatás

Az önkormányzat polgármestere - hivatalból, jövedelemre tekintet nélkül - a tanévkezdés megkönnyítése érdekében a település közigazgatási területén lakóhellyel rendelkező

- a) általános iskolai tanulók,
  - b) középiskolai nappali tagozatos tanulók (legfeljebb 23. életévének betöltéséig),
  - c) nappali tagozaton, első alap-, illetve mesterképzés keretében egyetemi, főiskolai tanulmányokat folytató hallgatók részére (legfeljebb 24 életévének betöltéséig),
- beiskolázási támogatást biztosít, tárgyévi költségvetésében meghatározott előirányzat terhére.

2.4.Gyógyszertámogatás

Gyógyszertámogatásra jogosult az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyszerfogyasztás költsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 25 %-át meghaladja, feltéve hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, egyedül élő esetén 200 %-át.

2.5.Természetben nyújtott szociális ellátások az Szt. 48 §-a szerinti köztemetés.

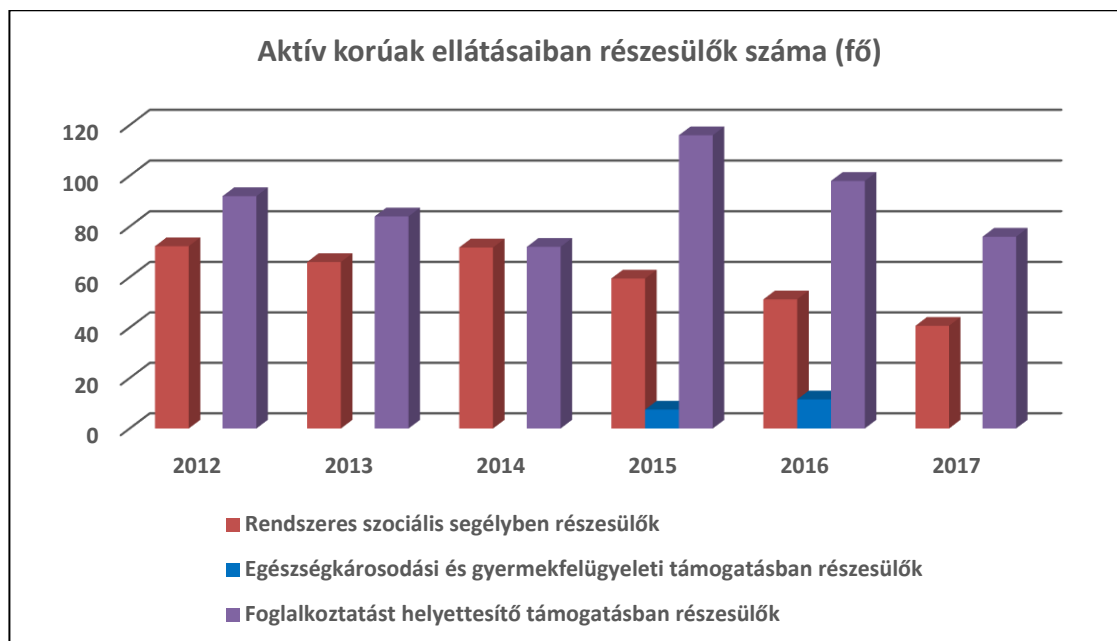
Az állam által biztosított támogatási formák:

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának jelenleg két típusa van: a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási- és gyermekfelügyeleti támogatás. A vizsgált időszak egy részében - 2015. február 28. napjáig- azonban a foglalkoztatást helyettesítő támogatás mellett rendszeres szociális segélyt állapítottak meg az önkormányzatok. 2015. március 1. napjától az ellátások megállapítása és folyósítása átkerült a Somogy Megyei Kormányhivatal Fonyódi Járási Hivatalához.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásból való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	72,25		6,65%	92	57,23%
2013	66		6,12%	84	55,72%
2014	71,75		6,69%	72	47,84%
2015	59,5	8	5,65%	116	82,86%
2016	51,25	12	4,95%	98	88,29%
2017	40,75			76	75,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

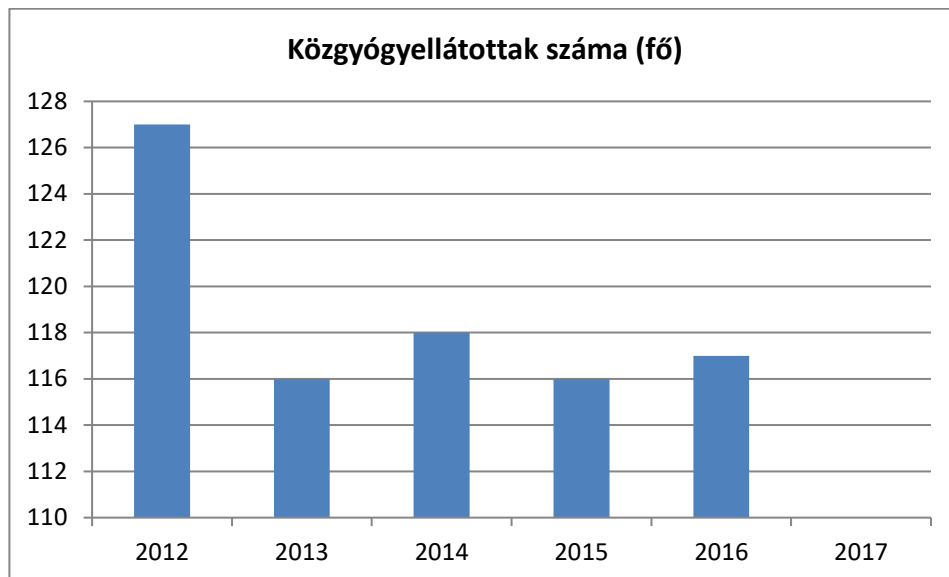

A járási hivataloknál igényelhető "jövedelemkompenzáló" támogatások közé tartozik továbbra is a közgyógyellátás, az ápolási díj, az időskorúak járadéka.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012	127
2013	116
2014	118
2015	116
2016	117
2017	

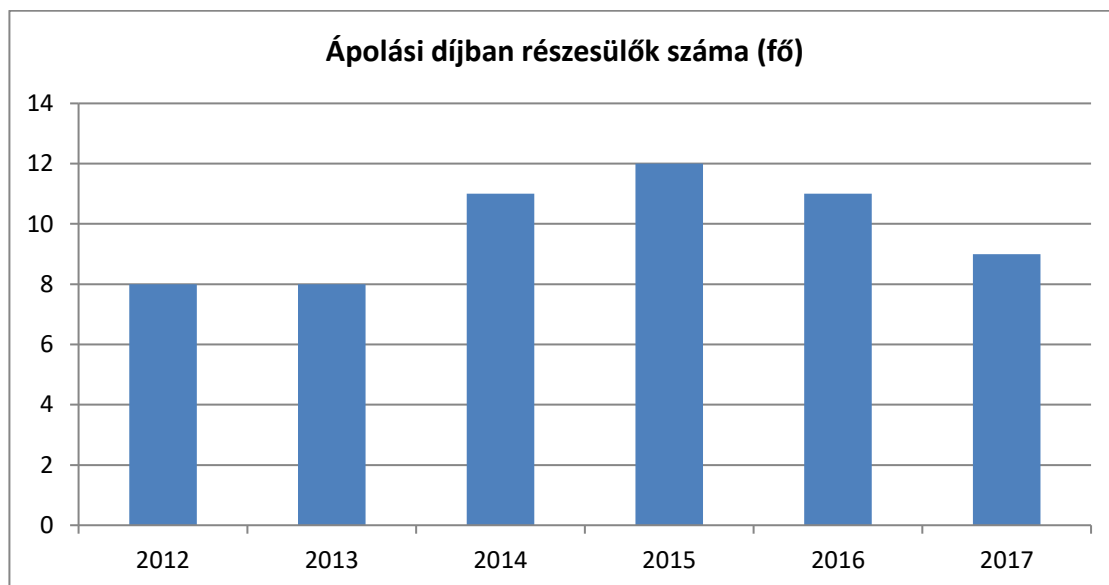
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2012	8	0	8
2013	8	0	8
2014	11	0	11
2015	12	0	12
2016	11	0	11
2017	9	0	9

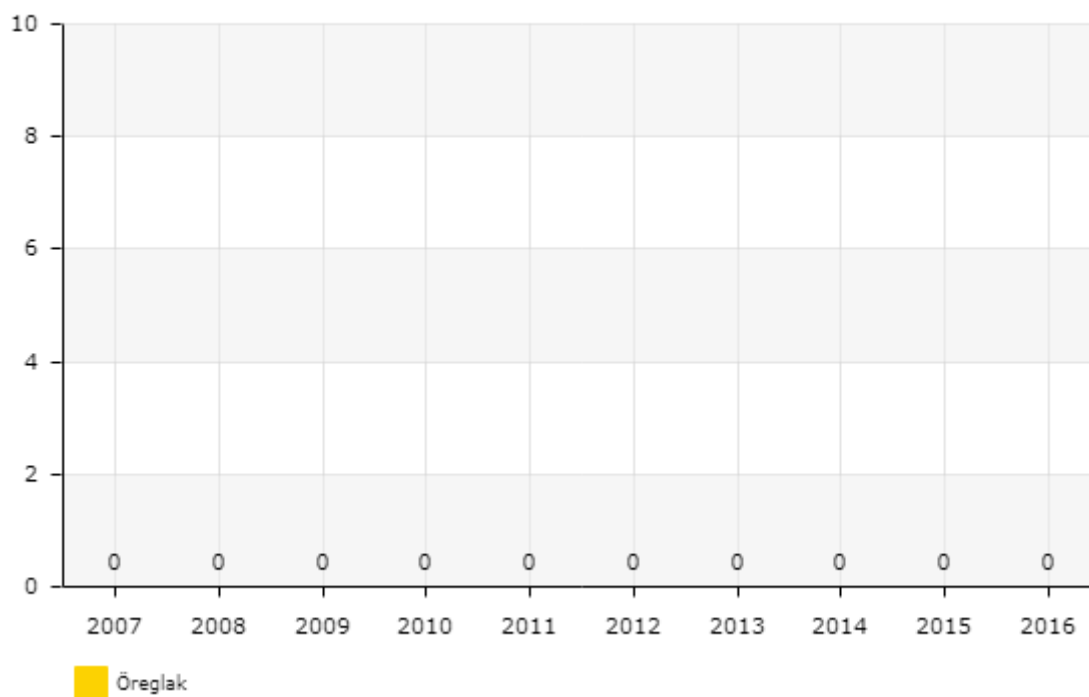
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma (fő)

Az időskorúak járadéka a megélhetési jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991.évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft) III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat, melyek az alábbiak:

- a) Munkaerő-piaci szolgáltatások
- b) Képzések elősegítése
- c) Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások
- d) Az álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás
- e) Munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása
- f) Munkaerő-piaci programok támogatása
- g) Egyes általánostól eltérő foglalkoztatási formák támogatása

Álláskereső támogatása

A **támogatott képzésben** részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Ft. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső **vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Ft. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Ft. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltatónak.

Az álláskereső ellátására vonatkozóan az Ft. 25. §-a szerint **álláskeresői járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

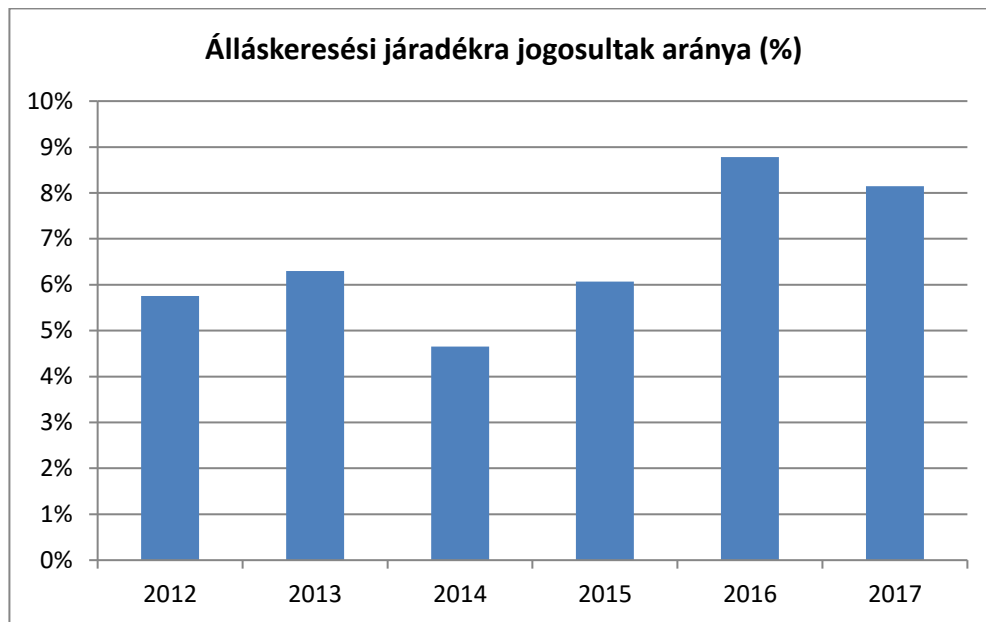
Álláskeresői ellátásban csak álláskereső részesülhet. Az álláskereső a munkaviszonyba töltött időtartam, az egyéni, illetőleg társas vállalkozó a vállalkozói tevékenysége alatti járulékfizetési kötelezettségével szerezhet jogosultságot az álláskeresői járadékra.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma	Álláskeresői járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2012	161	9,25	5,8%
2013	151	9,5	6,3%
2014	151	7	4,7%
2015	140	8,5	6,1%

2016	111	9,75	8,8%
2017	101	8,25	8,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

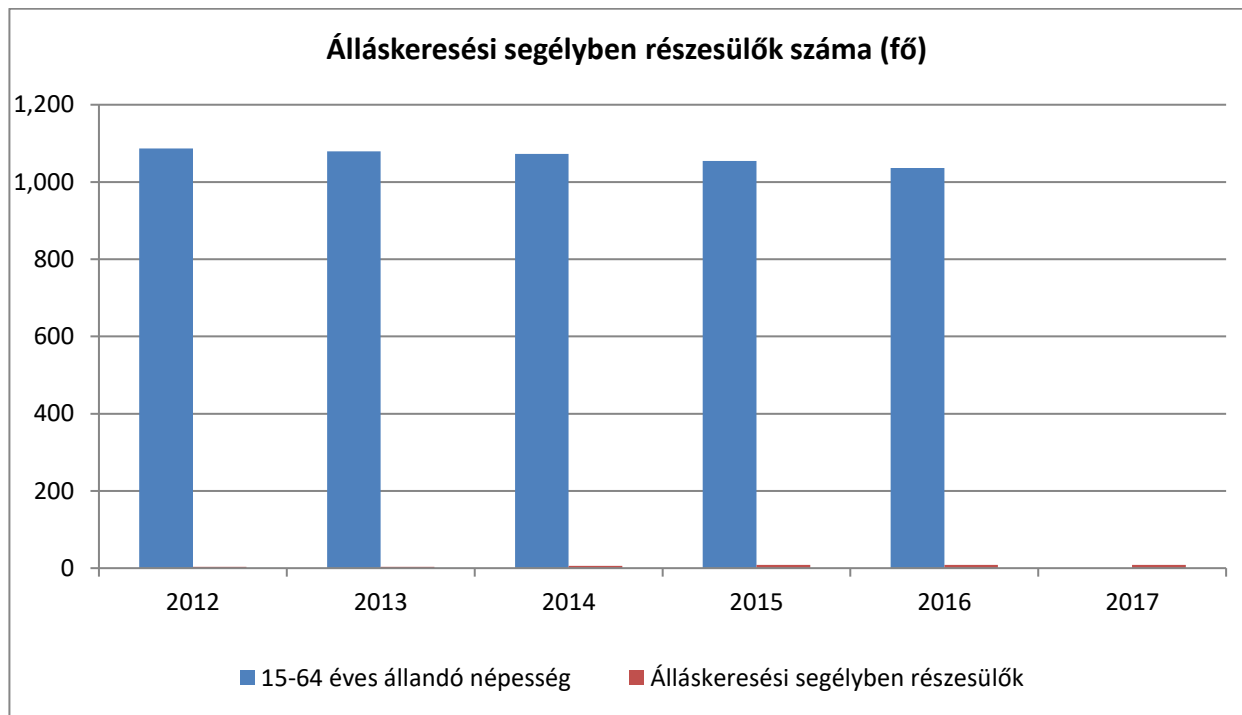
Az Ft. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresési támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

A nyugdíj előtti álláskeresési segély célja: A munkaerő-piaci változások hatására egyre több munkavállaló kerül abba a helyzetbe, hogy bár szeretne munkát vállalni, de idős kora miatt nehezebben talál megfelelő álláslehetőséget. Az álláskeresési segély azoknak a nyugdíjhoz közel álló álláskeresőknek nyújt segítséget az életvitelükhöz, akik tartósan nem tudnak munkaviszonyt létesíteni.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) -	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	1 087	3,75	0,3%
2013	1 079	3,5	0,3%
2014	1 073	6,25	0,6%
2015	1 054	8,5	0,8%
2016	1 036	8,25	0,8%
2017	0	8,5	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

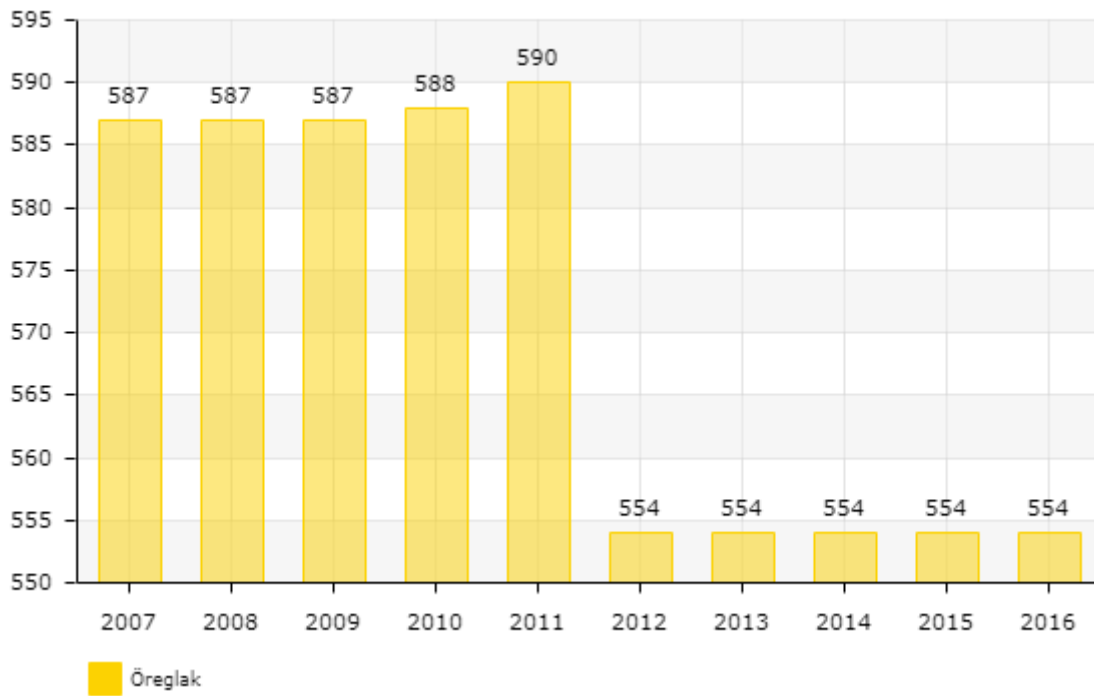
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. Emellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakásállomány alakulása Öreglakon.

Lakásállomány (db)

A lakott lakások, a nem lakott lakások, valamint a lakott üdülők összessége.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

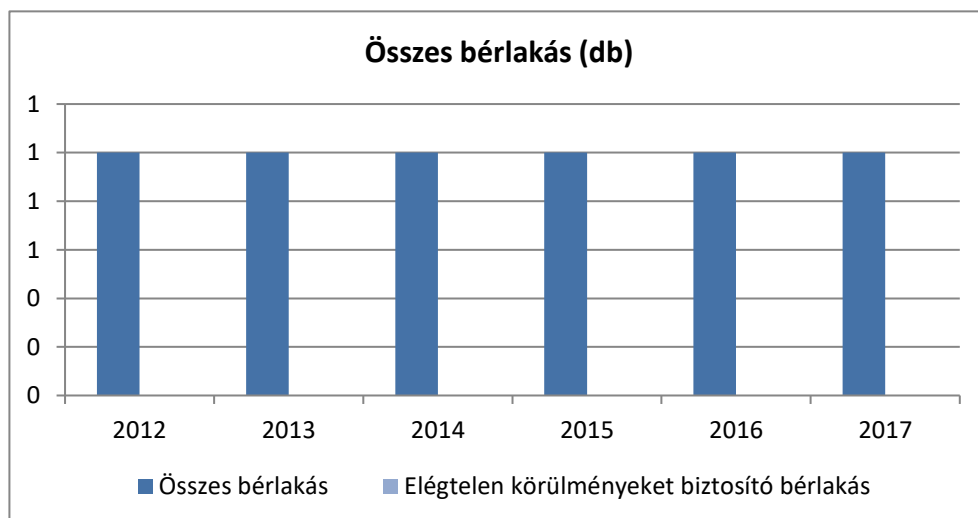
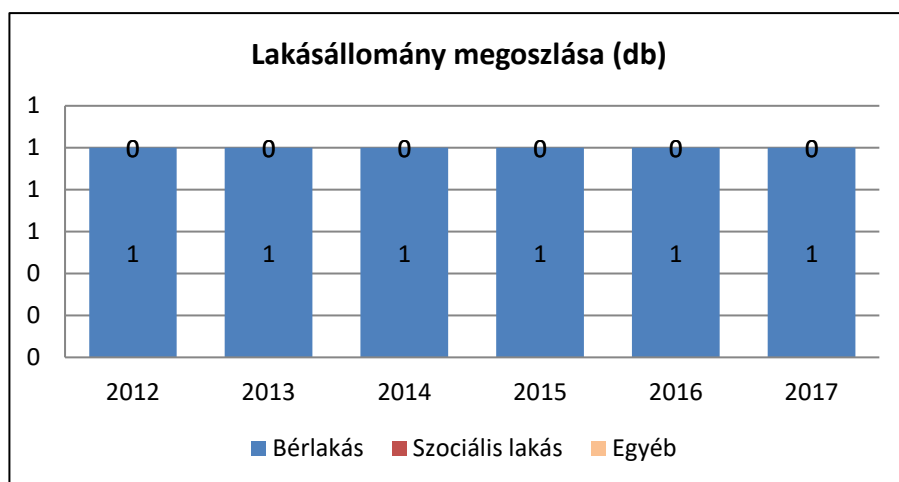
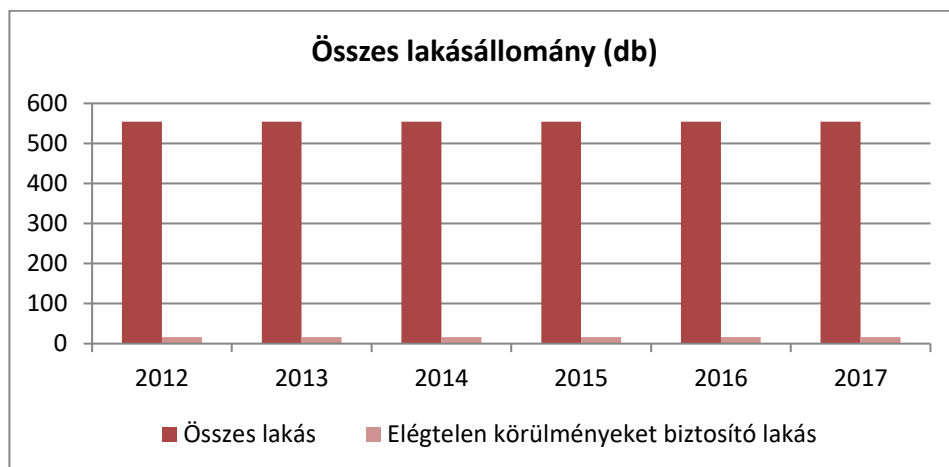

A településen meglévő lakásállomány évről stagnálást mutat. A településen az összes lakásállomány 554 db

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	554	16	1	0	0	
2013	554	16	1	0	0	
2014	554	16	1	0	0	
2015	554	16	1	0	0	
2016	554	16	1	0	0	
2017	554	16	1	0	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Településünkön egy önkormányzati bérlakás található.

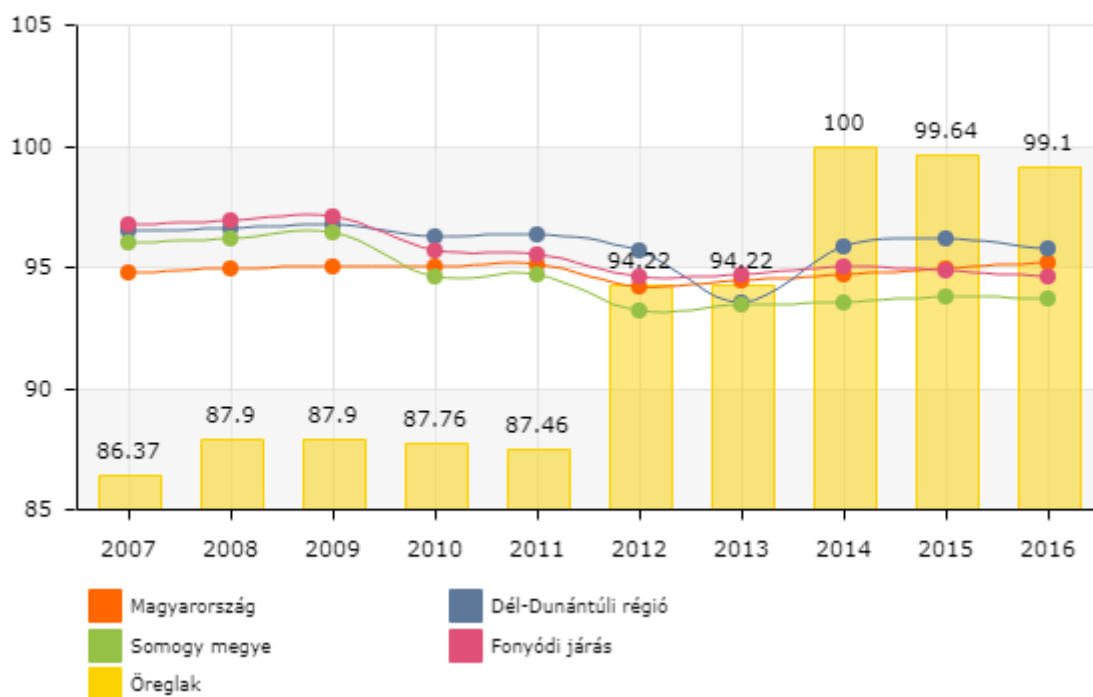
Egyéb lakás céljára használt nem lakáscélú ingatlan 25 db található a Barátihegyi külterületi településrészen. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító bérlakások nincsenek a településen.

A közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés mutatószámai fontos tényezők a lakosság életminősége szempontjából.

Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)

A közműves vízellátásba bekapcsolt lakás, üdülő olyan lakás, üdülő amelynek a közműhálózatba való bekötése a telekhatáron belül megtörtént, illetve a közműves vízvétel lakáson belüli kifolyóval biztosított.

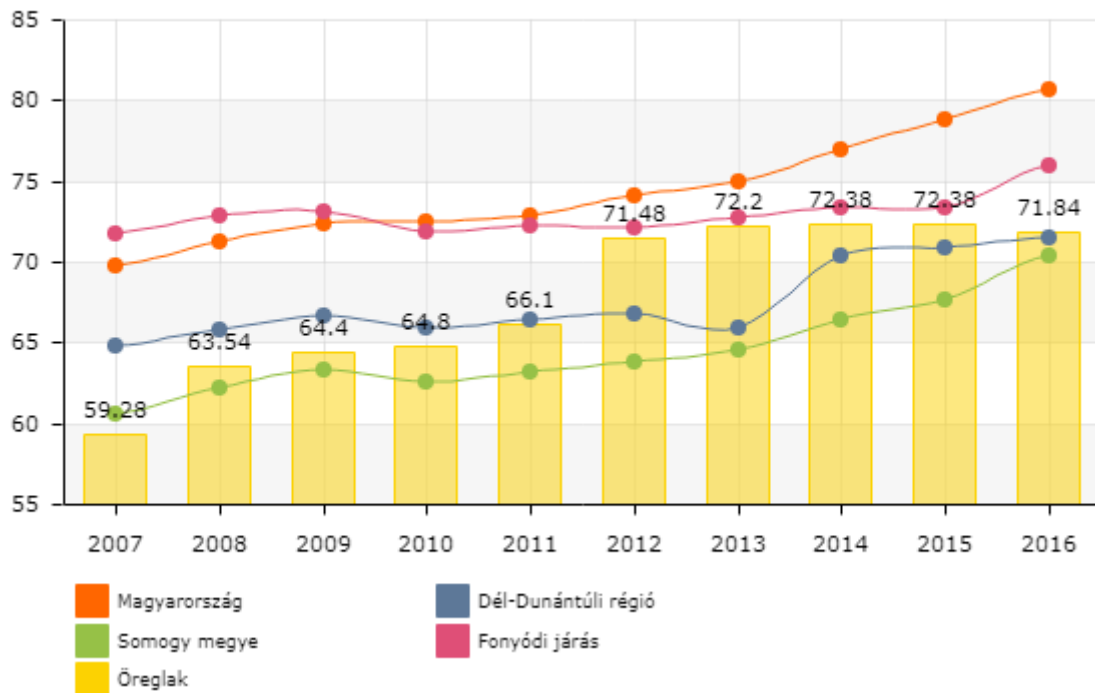
(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)

A közműves csatornahálózatba bekapcsolt lakás, üdülő a közüzemi, illetve közüzemi jellegű szennyvízcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakás, üdülő.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

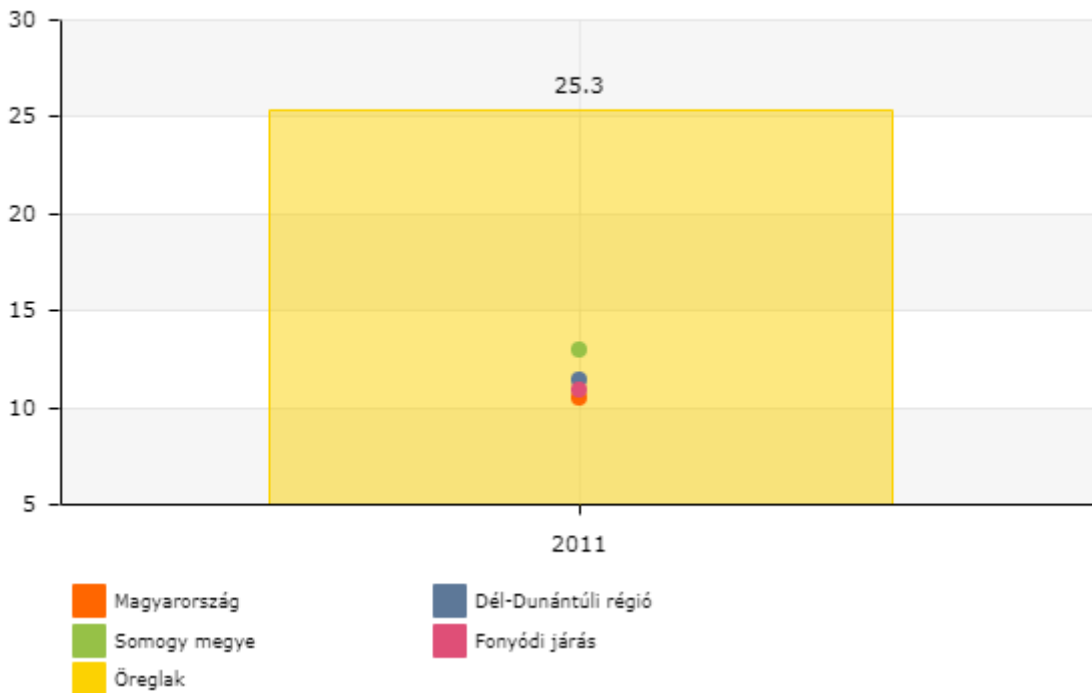
Településünkön a vezetékes vízzel ellátott lakások aránya 99,1 %, az árammal ellátott lakás

ok aránya 100 %, a vezetékes gázzal ellátott lakások aránya 55 %. A szennyvízcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások aránya 71,84 %.

Komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül (%)

Félkomfortos az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyel, továbbá fürdőhellyel vagy vízellátással és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Komfort nélküli az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyel, valamint egyedi fűtési móddal rendelkezik. A komfortfokozatok egyikébe sem sorolható lakások a szükség- és egyéb lakások. A népszámlálás adatai alapján.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Mindenképpen meg kell jegyezni azonban, hogy ezek a mutatószámok nem biztos, hogy hűen tükrözik a valóságot, hiszen attól, hogy van lehetőség a szolgáltatás igénybe vételére, nem biztos, hogy annak lehetőségével élni is tudnak az ott lakók (pl. anyagi okok miatt).

a) lakhatást segítő támogatások

A lakosság lakhatásának biztosítása, a lakással kapcsolatos kiadások csökkentése érdekében nyújtott ellátások:

2015. március 1. napjától a településen élők szociális támogatással való ellátása az önkormányzatok feladatává vált. Többek között megszűnt a központi költségvetésből biztosított és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által szabályozott lakásfenntartási támogatás és adósságkezelési támogatás. Ezt követően az önkormányzatoknak saját forrásból kell a településeken ezen ellátásokat biztosítani.

- A települési támogatás keretében nyújtott **lakásfenntartási támogatás** a szociálisan rászoruló háztartások részére, a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaink viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Összegét befolyásolja az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem és a számlákkal igazolt rezsiköltség. A lakásfenntartási támogatásban részesülők kérhetik a védett fogyasztói státuszba vételüket, mely sok esetben a családok számára nagyobb segítséget jelent, mint maga a támogatás.

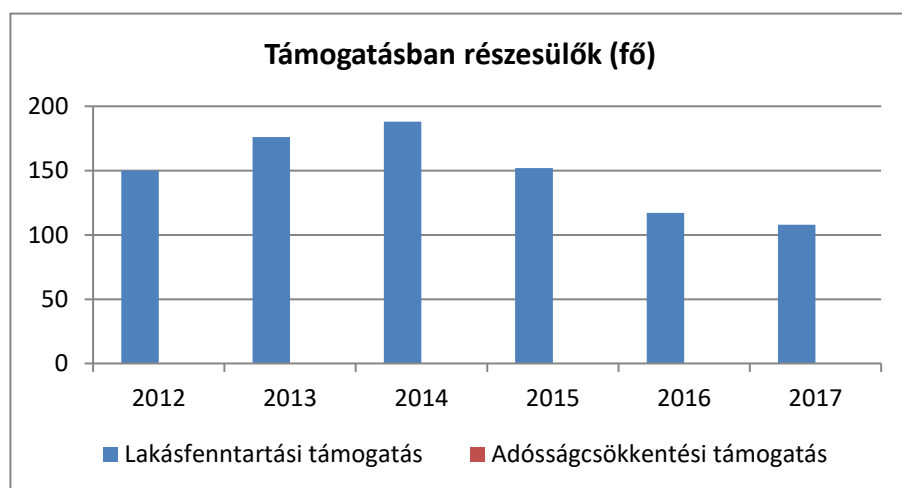

Annak ellenére, hogy önkormányzatunk a változást követően próbálta a korábban ellátásra jogosultak jogosultságát megőrizni, lényegesen csökkent az ellátást igénybe vevők száma.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2012	150	0
2013	176	0
2014	188	0
2015	152	0
2016	117	0
2017	108	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatási támogatásban részesülők számának folyamatos csökkenése részben arra vezethető vissza, hogy az elmúlt években fokozatosan emelkedett a minimálbér, a garantált bérminimum, továbbá a nyugdíjak összege. A nyugdíjak, és a bérminimumok változásait azonban nem követte a szociális ellátások alapját képező nyugdíjminimum összegének emelkedése, amely 2008. óta változatlanul 28.500,-Ft. Ez azt eredményezte, hogy az egyébként szociálisan rászoruló családok pár száz vagy ezer forint miatt fokozatosan elestek a számukra fontos ellátásoktól, holott rászorultságuk a mindennapokban továbbra is jelentkezik.

- **Előrefizetős áramszolgáltatást illetve gázszolgáltatást mérő készülék biztosítása.** Az áramszolgáltatónál mára gyakorlatilag rutin eljárássá vált az előrefizetős fogyasztásmérők felszerelése. Jó megoldás a nehéz anyagi helyzetbe került díjhátralékos fogyasztóknak, mivel ezzel a készülékkel meg tudják akadályozni tartozásuk további növekedését.

Az előrefizetős, a köznyelvben "kártyás" fogyasztásmérő ugyanúgy méri az elfogyasztott villamos energiát, mind a hagyományos típusok, de ebben az esetben a fogyasztást előre ki kell fizetni. A befizetett összeg elfogyasztása után a készülék kikapcsolja az áramot. Védendő fogyasztóknak a felszerelés ingyenes.

- **Védendő fogyasztó** a vízszolgáltatásban a gáz és áramszolgáltatás mintájára 2014.

január 1-től került bevezetésre. A védelem azt jelenti, hogy aki nem tudja fizetni a vízdíjat és szociálisan rászoruló, az részletfizetést, vagy fizetési haladékokat kérhet. Védelemmel élhetnek a fogyatékosokkal élők is. Őket különleges bánásmód is megilleti, például gyakoribb vízóra leolvasást kérhetnek.

- **Nagycsaládos földgáz árkedvezmény:** A földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódóan 2011. január 1-től került bevezetésre a nagycsaládos háztartásban élők részére adható kedvezmény. A nagycsaládos kedvezményre jogosult az a háztartás, amelyben a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti olyan jogosult él, aki legalább három gyermek után, illetve figyelembevételével részesül családi pótlékban és egyetemes szolgáltatónál szolgáltatási szerződéssel rendelkezik.

A nagycsaládos kedvezmény csak egy felhasználási helyen vehető igénybe. Fogyasztói közösség esetén egy felhasználási helyen több jogosult is igénybe vehet nagycsaládos kedvezményt. Ha a jogosultnak a vele egy háztartásban élő, családi pótlékra jogosító személyre hivatkozással nagycsaládos kedvezmény került megállapításra, a jogosulttal egy háztartásban élő más személy erre a személyre tekintettel további kedvezményre nem jogosult.

b) eladósodottság

A tapasztalatok szerint az elmúlt években folyamatosan növekszik a közüzemi szolgáltatók felé hátralékkal rendelkező lakosok száma. Az utóbbi két évben ennek ellensúlyozására egyre többen veszik igénybe az előre fizetős, ún. „kártyás mérőórák” felszerelésének lehetőségét.

c) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületi Barátihegyi településrészen lévő ingatlanok közműellátottsága elmarad a központi településrésztől. Barátihegyben nem épült ki sem a földgáz, sem a szennyvízcsatorna hálózat. Sőt vannak olyan részek ahol a közműves ivóvízellátás sem megoldott. Barátihegyi településrészen található 25 db elégtelen lakhatást nyújtó lakás céljára használt nem lakáscélú ingatlan is.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A KSH 2011-es népszámlálás adatainak felhasználásával elkészült az országos szegregátum adatbázis és térkép, mely a 2014-ben módosított szabályozásnak (314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről) megfelelően, térképi ábrázolás mellett tartalmazza az ország szegregátumainak legfőbb adatait, társadalmi jellemzőit.

Szegregátumnak nevezünk azokat a területeket, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas.

A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján, Öreglakon egy szegregátum és egy veszélyeztetett terület van.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedése, területi lehelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Barátihegyi szegregátum a település központi belterületétől 6 km-re helyezkedik el. A külterületi településrész kiépített promentes úton közelíthető meg, viszont a bekötőút kivétel valamennyi útja szórt kő, illetve földút.

Tömegközlekedéssel való megközelítése problémás, mivel a VOLÁN járatok ritkán közlekednek, legtöbb be sem megy a külterületi településrésze. A legközelebbi vasútállomás 1,5 km-re található, ami csak gyalogosan közelíthető meg.

A településrész 76 db lakásállománnyal rendelkezik, ebből 65 alacsony komfort fokozatú, illetve 25 db az elégtelen lakhatási feltételeket biztosító ingatlan.

A közműellátottság nagyon hiányos a szegregátum területén. A település nagy részén kiépült az elektromos-, és ivóvíz hálózat. Teljesen hiányzik a vezetékes földgáz és szennyvízcsatorna hálózat.

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés is korlátozott a szegregátum területén. Helyben csak az óvodai ellátás vehető igénybe (a központi óvodának egy telephelye működik Barátihegyen egy vegyes csoporttal).

Az egészségügyi ellátás (háziorvos, védőnő, fogorvos), általános iskolai oktatás a központi településen vehető igénybe. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása érdekében az önkormányzat tanyagonnoki szolgálatot működtet. A tanyagondnok heti három alkalommal (hétfő, szerda, pénteki napokon) szállítja be a betegeket, terhes és kisgyermekes anyákat a háziorvoshoz, illetve a védőnő tanácsadóba. A gyógyszerek kiváltása, Lengyeltőtiből történő elszállítása ugyancsak a tanyagondnoki szolgálat feladatkörébe tartozik. A házi segítségnyújtás megoldott a településrészen, egy gondozónő látja el a külterületi idős embereket. A szociális étkeztetés megoldásában szintén közreműködik a tanyagondnoki szolgálat.

b)a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrános helyzetű gyermekek aránya stb.)

A Barátihegyi szegregált terület kialakulásához több tényező is hozzájárult, melyből néhány jelentősebb az alábbiakban felsorolásra kerül:

- alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők nagyobb aránya,
- munkalehetőség hiánya,
- eltérő jövedelmi viszonyok,
- a települési infrastruktúra lényeges egyenlőtlenségei,
- terület kedvezőtlen fizikai jellemzői,
- lakásállomány leromlott, nem karbantartott állapota, alacsony komfortfokozata,

- szolgáltatásokhoz való egyenlőtlen hozzáférés,
- különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok lakóhelyének elkülönülése,
- a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya magas,

A szegregátum a következő utcákat érinti: Arany János utca és Barátihegy.

A Barátihegyi szegregátumra az alábbi mutatók jellemzőek:

Mutató megnevezése	Öreglak összesen	Barátihegy (Külterület)
Lakónépesség száma	1556	247
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	21,2	32,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	58,2	59,5
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	20,6	8,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	34,5	72,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,4	0,8
Lakásállomány (db)	554	76
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	22,6	65,8
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	51,3	79,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	25,9	61,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	45,0	20,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	45,0	68,0
Állandó népesség száma - a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	1532	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	51,0	77,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	66,4	83,0

Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	13,4	26,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,7	11,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	20,6	63,8
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	7,5	30,4

A Barátihegyi szegregátum minden adat alapján szociálisan hátrányos helyzetű, telepszerű terület, melyet nagy többségében romák laknak.

c)szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató (a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül) értéke nagyobb egyenlő mint 40%, de kisebb mint 50%

Szegregációval veszélyeztetett terület a belterületi határtól kiindulva a Váralja utca keleti oldala a Petőfi Sándor utca vonaláig terjed, és az alábbi mutatók jellemzőek:

Mutató megnevezése	Öreglak összesen	1. veszélyeztetett terület (Belterületi határtól kiindulva a Váralja utca keleti oldala a Petőfi Sándor utca vonaláig)	Barátihegy (külterület)
Lakónépesség száma	1556	65	247
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	21,2	29,2	32,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	58,2	52,3	59,5
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	20,6	18,5	8,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	34,5	47,1	72,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,4	0,0	0,8
Lakásállomány (db)	554	25	76
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	22,6	44,0	65,8
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	51,3	70,6	79,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	25,9	41,2	61,9

Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	45,0	26,3	20,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	45,0	61,9	68,0
Állandó népesség száma - a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	1532		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	51,0	81,8	77,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	66,4	73,8	83,0
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	13,4	35,3	26,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,7	17,6	11,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	20,6	42,9	63,8
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	7,5	14,3	30,4

Ezekon a helyeken egyszerre vannak jelen a súlyos munkanélküliségi, szociális és egészségügyi problémák, szolgáltatásokhoz való hozzájutási nehézségek.

A nélkülözés, a hátrányos helyzet generációról generációra való öröklődését a hátrányos helyzetben lévők önerőből nem tudják meggátolni. A kialakult társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében komplex, megfelelően felkészített szakemberek bevonásával zajló, összehangolt és folyamat-támogatással kísért szakmapolitikai beavatkozások szükségesek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény (a továbbiakban: Eütv.) 152 §-a részletezi az egészségügyi alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatokat.

Ennek megfelelően az egészségügyi alapellátás része:

1. háziorvosi ellátás,
2. fogorvosi alapellátás,
3. alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
4. védőnői ellátás,
5. iskola-egészségügyi ellátás.

Az egészségügyi alapellátás teljes egészében kiépült a településen.

A községben 1 vegyes háziorvosi körzet, 1 védőnői körzet és 1 fogorvosi körzet működik. A fogorvos ellátási területe Somogyvár, Pamuk, Somogyvamos és Öreglak településekre terjed ki.

Az önkormányzat a tulajdonában lévő orvosi rendelőt és a védőnői tanácsadó helyiségeit 2015. évben teljesszűően felújította, és teljesszűően megoldott az épület akadálymentesítése is.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Betöltetlen háziorvosi, fogorvosi, védőnői, valamint ápolói státusz nincs Öreglak településen. A háziorvosi körzet szakképzett orvossal betöltött.

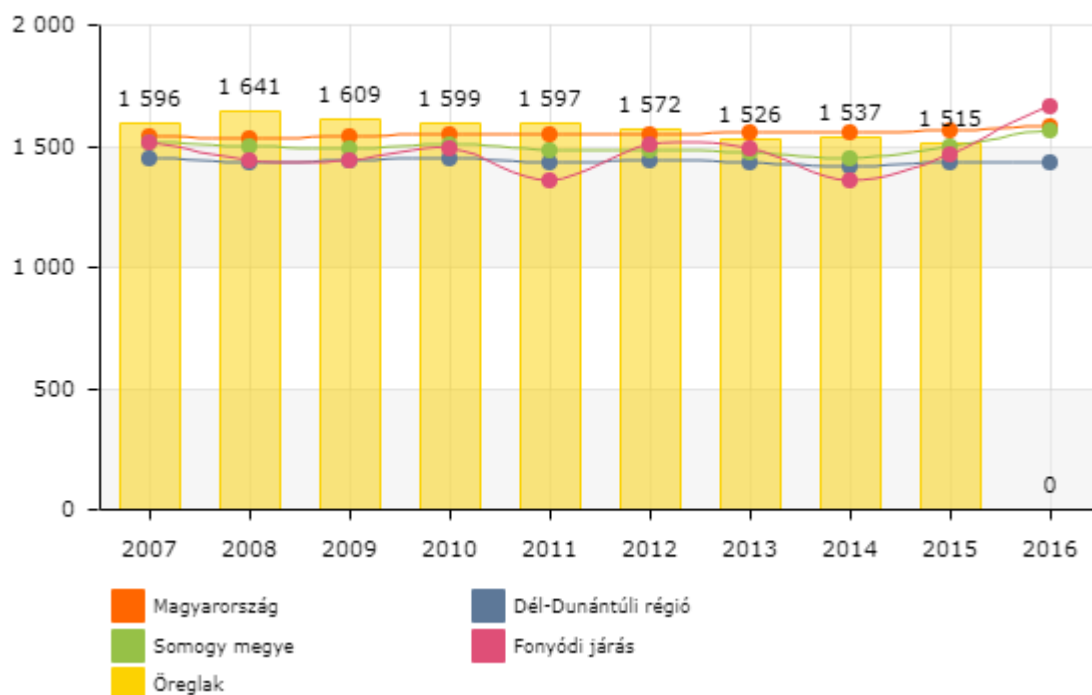
Az egészségügyi alapellátás keretében a háziorvosi és fogorvosi ellátást vállalkozó orvossal kötött szerződés alapján biztosítja az önkormányzat. A háziorvos személyes és folyamatos ellátást nyújt a község lakosai számára az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából.

Az ellátási mutatók a háziorvos vonatkozásában az alábbiak szerint alakultak:

Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma (fő)

A lakosság száma a házi és házi gyermekorvosok együttes számára vetítve.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

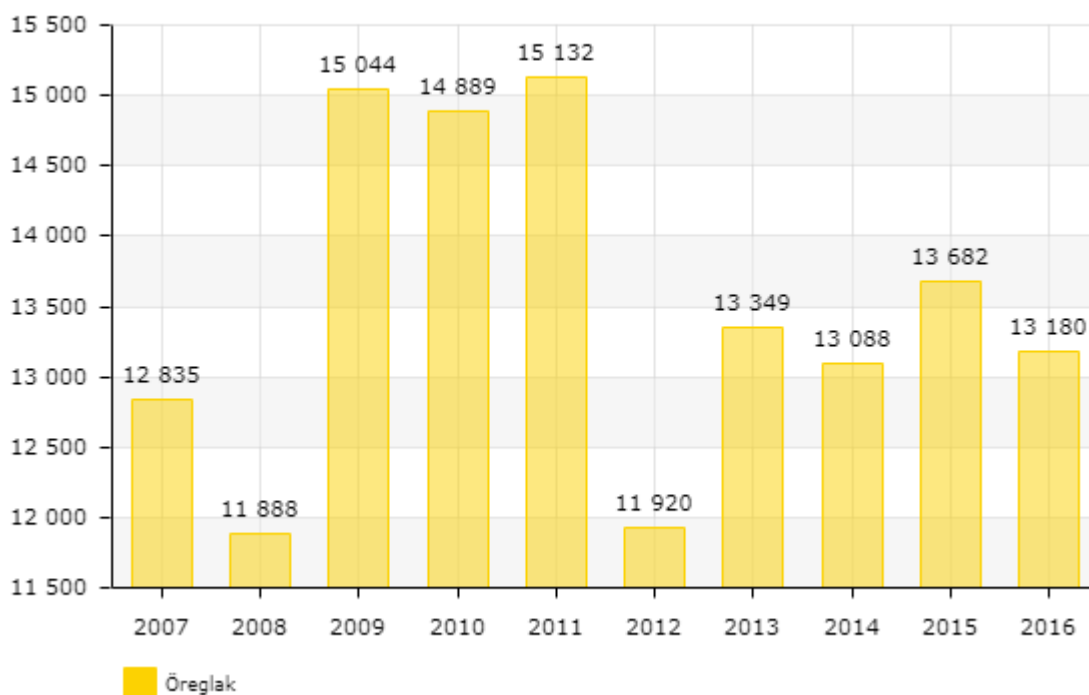

Háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (fő)

A házi orvosi rendelésen való megjelenések száma és a házi orvos által hívásra, illetve a folyamatos ellátás végett végzett lakáson történt látogatások száma.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A hétfélig orvosi ügyeleti ellátást Lengyeltóti város és a környező települések (Somogyvár, Pamuk, Öreglak, Gyugy, Hács, Kisberény és Buzsák) önkormányzataival közösen biztosítjuk. A központi orvosi ügyeleti szolgálat ellátására az Emergency Service Egészségügyi Szolgáltató Kft-vel (1131. Budapest, Topolya utca 4-8.) kötöttek feladat átadási/átvételi szerződést a kistérség önkormányzatai (Szőlősgyőrök kivételével).

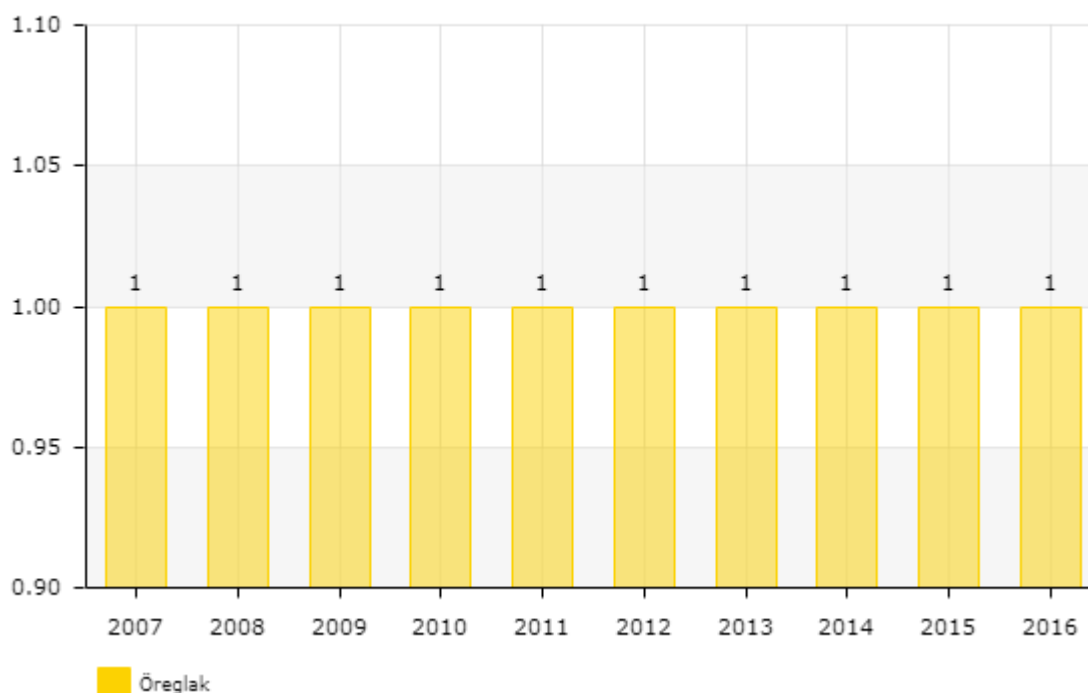
A faluban gyógyszerár nem működik. A gyógyszerek kiváltását, Lengyeltótiából történő elszállítását az önkormányzat a tanyagondnokok közreműködésével végzi, heti 3 alkalommal, hétfő, szerda és pénteki napokon.

Az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések biztosítottak Öreglak településen.

A család és nővédelmi gondozás (családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós, szoptató anyák gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen.

Betöltött védőnői álláshelyek száma (db)

A betöltött állás a kinevezett körzeti védőnők állásainak száma az év végén, a teljes munkaidőben foglalkoztatottak munkaidejére átszámítva.

Iskola-egészségügyi ellátás

A községben élő és tanuló 3-14 éves korosztály, megelőzési jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátásban részesül.

Az óvodás és általános iskolás gyermekek iskola-egészségügyi ellátása a háziorvos és a területi védőnő közreműködésével történik.

A járó beteg szakellátást a környező városokban (Marcali, Fonyód) vehetik igénybe a településen élők. Kórházi és sürgősségi ellátást a 40 km-re lévő megyeközpontban, Kaposváron, illetve 18 km-re fekvő Marcaliban lehet igénybe venni.

Megállapítható, hogy az egészségügyi helyzet mutatói közül nagyon kevés az, amelyről pontos információval, nyilvántartással rendelkezik a település. A fogyatékkal élőkre vonatkozóan adatok nem állnak rendelkezésre.

A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet. A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának.

b)prevenziós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A gyermekek részére a prevenciós és szűrőprogramokat az óvónők, és a védőnői szolgálat szervezi, felnőttek részére a közeli településeken (Marcali, Fonyód) megoldott.

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A behívóleveles szűrések ajánlottak bizonyos

életkor felett.

A prevenció jellegű Népegészségügyi szűrések megszervezésében önként vállalt feladatként aktív szerepet vállal az önkormányzat.

Népegészségügyi szűrések az alábbi korosztályra és vizsgálatokra terjednek ki:

- 1) A 45-65 év közötti nők kétévenként végzett emlőszűrése lágyszűrés-röntgenvizsgálattal (mammográfia);
- 2) A 25-65 közötti nők egyszeri negatív szűrővizsgálata után 3 évenként megismételt, sejtvizsgálatot (citológia) is alkalmazó nőgyógyászati szűrővizsgálata;

Mind a méhnyakrák-, mind az emlőszűréseken viszonylag magas a felnőtt nők részvételi aránya. A szervezett központi szűrővizsgálatokon a helyi romák is arányaiban megfelelő létszámmal képviseltetik magukat.

Az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokhoz való hozzáférés

A gyermekek hozzáférése az oltásokhoz folyamatos, a kötelező védőoltásokból senki nem maradt ki.

c)fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás a nevelési-oktatási intézmények keretén belül megoldott.

Az önkormányzat fenntartásában működő óvoda alapító okiratában foglaltak szerint biztosítja a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését.

Az intézmény ellátja

- a szakértői és rehabilitációs bizottság által elkészített vélemény alapján ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését, a fogyatékosságból eredő hátrányok csökkentését szolgáló tevékenységet a mozgás, értelem –és beszédfejlődés területén,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján ellátja a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd-fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek integrált óvodai nevelését,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján ellátja a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek integrált óvodai nevelését,
- beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek nevelését, oktatását,
- hátrányos helyzetű, részképesség hiányos, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését.

d)közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismertetése és kisgyermek kortól kezdődő követése, az ehhez szükséges élelmiszerek elérhetőségének biztosítása, valamint az egészséges táplálkozásra nevelés az étkeztetők, a pedagógusok, a szülők, valamint a táplálkozás-egészségügyi szakemberek együttműködésével valósulhat meg. 2014 áprilisában hozta az EMMI azt a kormányrendeletet, mely alapjaiban kívánja megváltoztatni a magyarországi közétkeztetés kultúráját, az egészséges és egészségtudatos táplálkozás előtérbe helyezésével. A 37/2014. (IV.30) EMMI rendelet, mely a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szól, többek között az iskolai menzákban és kórházakban adandó ételek elkészítését és tápanyagtartalmát szabályozza. Az alább felsorolt előírásokat 2015. szeptember elsejétől kell alkalmazni.

A főbb tiltások:

- tilos a szénsavas vagy cukrozott üdítő;
- tilos a magas zsírtartalmú húskészítmény felhasználása;
- tilos a só- és cukortartók elhelyezése az étkezőasztalokon;
- az italként kínált tejhez nem adható cukor;
- tilos felhasználni sótartalmú ételport, leveskockát, ételízesítő krémeket, pasztákat; csak és kizárólag állományjavításra vagy ételízesítésre.

Önkormányzatunk az intézményi gyermekétkeztetés kötelező önkormányzati feladat ellátására 2017. január 01. napjától határozatlan időre feladatellátási szerződést kötött Buzsák Község Önkormányzatával.

Megbízott az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat költségvetési szerveként működő Buzsák Térségi Konyha intézményén keresztül biztosítja.

A konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás-egészségügyi előírások kidolgozása – törvényi előírás és a kormány kijelölése alapján az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) feladata.

Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal 2011. augusztus 01. napján közzétette a „A rendszeres étkezést biztosító szervezett élelmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlását. A közétkeztetési konyha ezen ajánlás figyelembe vételével biztosítja az egyes ellátotti csoportok részére az étkezést.

e)sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen az alábbi formákban biztosított a sportprogramokhoz való hozzáférés:

A z Öreglaki Kerekdőrő Óvoda intézmény fel van szerelve a sportolásra, mozgásfejlesztésre alkalmas eszközökkel, azonban nincs a sportfoglalkozások megtartására alkalmas tornaszoba. Az önkormányzat a gyermek egészséges fejlődése, a sportolási lehetőségekhez történő hozzáférés javítása érdekében célul tűzte ki, hogy pályázati forrásból tornaszobával bővíti az óvoda intézményt.

Az iskola életében is fontos szerepet kap az egészséges életre nevelés, melynek egyik fontos eleme sport. A tanulók által igénybe vehető sportlétesítmények: Sportcsarnok, tanuszoda, műfüves futballpálya. Az Önkormányzat igyekszik gondoskodni a település lakossága egészséges életfeltételeinek biztosításáról. Ehhez az önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények (sportcsarnok, sportpálya) lakosság számára

történő délutáni, esti órákban, hétvégén, tanítási szünetekben minél szélesebb körében történő igénybevételeit biztosítja.

Az önkormányzat anyagi támogatást nyújt az Öreglaki MEDOSZ. sportegyesület működési költségeihez, ezen túlmenően, tanyagondnoki szolgálatok segítséget nyújtanak a sportolók szállításához.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

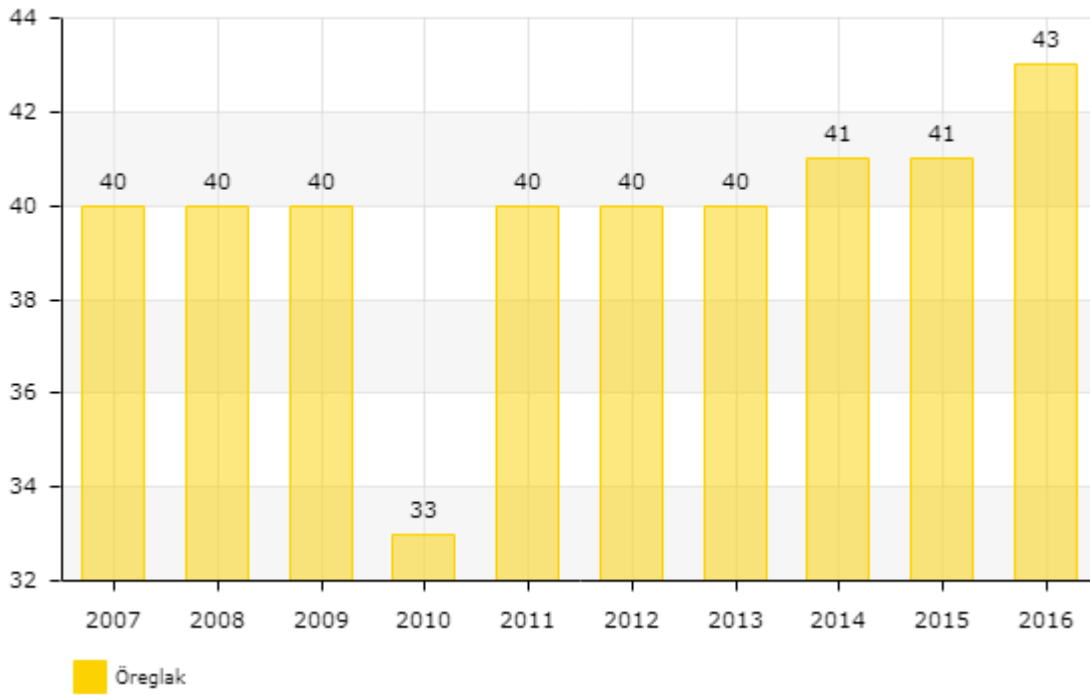
A szociális alapszolgáltatásokat a 2004. évben létrehozott Lengyeltóti Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társuláson keresztül biztosítjuk. A kistérség a feladatok közös ellátását azzal a céllal fogalmazta meg, hogy a kistérség valamennyi lakosának esélyegyenlőséget, azonos szintű feladatellátást tudjon biztosítani, tekintet nélkül arra, hogy mely településen él.

A településen a Lengyeltóti Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott, Lengyeltóti székhellyel működő Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központon keresztül biztosított a szociális alapellátásokhoz (szociális étkeztetés házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása), illetve a gyermekjóléti ellátásokhoz (családsegítés) való hozzájutás.

Idősek nappali ellátásában részesülők száma (fő)

Meghatározóan a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak számára napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, étkezésre, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére lehetőséget biztosító ellátást igénybe vevők száma.

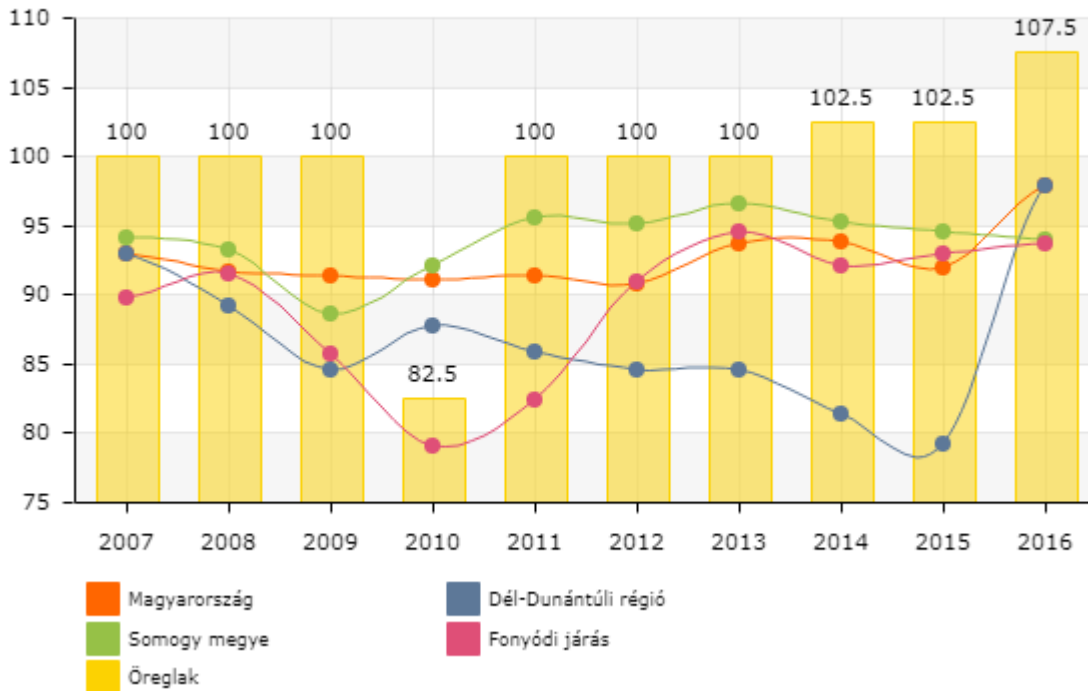
(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Idősek nappali ellátását biztosító intézmények kihasználtsága (%)

Az idősek nappali ellátásában részesülők száma száz férőhelyre.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

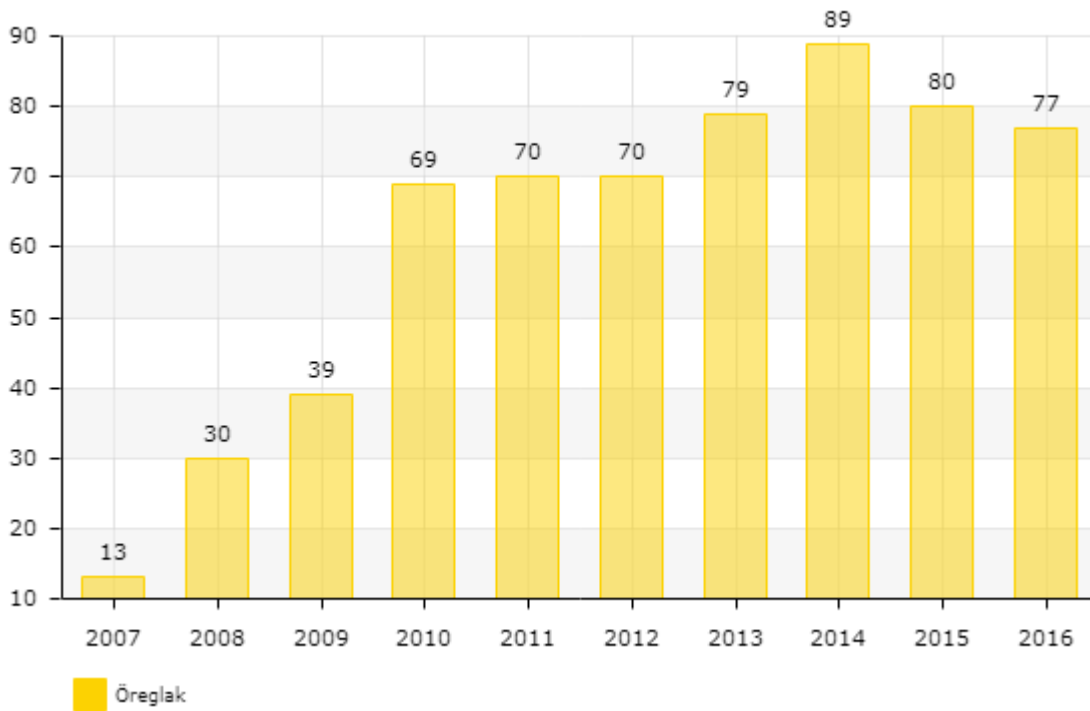

Az idősek nappali ellátását biztosító Idősek Klubja 40 férőhelyes, és az utóbbi években teljes kihasználtsággal működik.

Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)

A szociális étkeztetés olyan alapszolgáltatás, melynek keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve eltartottaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

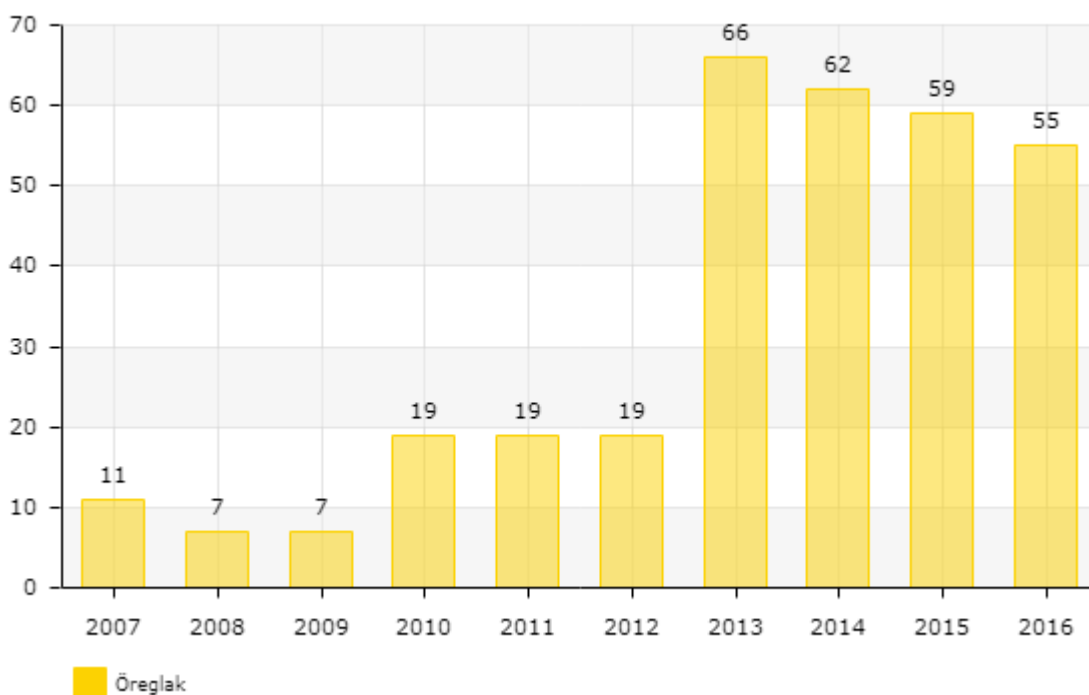
Szociális étkeztetésben 2016. évben 77 fő részesült a településen.

Házi segítségnyújtásban részesülők száma (fő)

A házi segítségnyújtás olyan szociális alapszolgáltatás, melynek keretében gondoskodni kell azokról az időskorúakról, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, illetve azokról a fogyatékos személyekről, pszichiátriai betegekről, szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de amúgy képesek önmaguk ellátására.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Házi segítségnyújtás keretében 6 fő teljes és 1 fő részmunkaidős foglalkoztatásban lévő gondozónő 50 fő ellátását végzi.

Fogyatékos személyek, hajléktalanok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása nem megoldott.

Öreglak sajátos településszerkezetének jellemzője, hogy a község 1648 lakosából 420 fő külterületen, tanyán él. A legtávolabbi külterületi lakott helyek 11 km-re vannak a település központjától. Az egyéb külterületi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében önkormányzatunk **tanyagondnoki szolgálatot működtet.**

A nagy távolságok, és a külterületi lakosok nagy száma miatt két tanyagondnoki szolgálat tudja csak maradéktalanul ellátni feladatát.

I. körzet: Öreglak-Barátihegy 304 lakossal,

II. körzet: Öreglak-Nagyhegy, Vasadhegy, Vasadmajor 116 lakossal.

A szolgáltatások területileg Öreglak községet és két önálló körzetre osztott külterületét érintik.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos kistelepülések esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a települések szolgáltatási funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése.

A tanyagondnoki szolgálat által végzett tevékenységek:

Az idősek ellátása keretében ebédszállítás, bevásárlások rendszeresen, illetve alkalmasszerűen, betegek orvoshoz, illetve szakrendelőbe szállítása, gyógyszer kiváltás, kiszállítás (keddi és csütörtöki napokon), kórházi, szakorvosi vizsgálatokra szállítás stb.

A helyben működő Általános Iskolába, óvodába járó gyermekek tanulmányi és sportversenyre, zeneiskolába szállítása.

Civil szervezetek, egyesületek tevékenységének segítése (MEDOSZ. Sportegyesület, Nők Együtt Öreglakért, Egyesület, Vöröskereszt helyi szervezete stb).

Községi rendezvények (Majális, Falunap, Idősek Karácsonyi ünnepe) lebonyolításában való közreműködés.

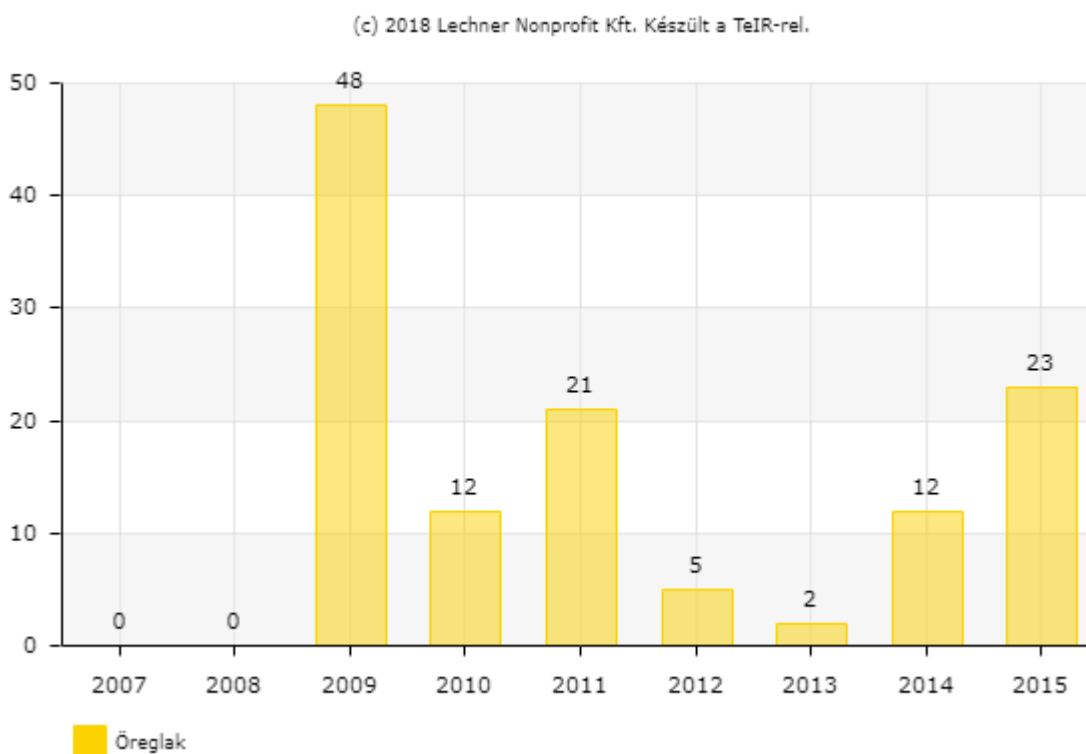
A Közös Önkormányzati Hivatal munkájának segítése: ügyintéző szállítása környezettanulmányra, egyéni és az önkormányzati hivatalos ügyek intézésének segítése, gyermekvédelmi munkatárs szállítása, hirdetések, felhívások kifüggesztése, anyagbeszerzések stb.

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás

Családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)

(A 2012-es adat kizárólag azokat az igénybe vevőket tartalmazza, akik esetében a szakmai tevékenység az első találkozás kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, tehát akiről a családsegítő szolgálatok esetenaplót vezettek).

A 2006. évtől tapasztalható nagymértékű ellátotti létszám emelkedésének oka volt a rendszeres szociális segélyezettek és a bérpótló juttatásban részesülőknek a Családsegítővel való kötelező együttműködése, mely az ellátásuk folyósításának feltétele. 2009-től ismét változott a segélyezés rendszere, ezzel összefüggésben csökkent, az együttműködésre kötelezettek számával arányosan az

ellátottak száma is. Ezt követően folyamatosan változó mértékű igénybevétel és ezzel együtt esetszám jellemző.

A szociális szolgáltatások igénybevétele önkéntes, így az egyéni igényeknek megfelelően biztosítják a kért szolgáltatásokat

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális és egészségügyi ellátórendszeren belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül településünkön.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

- Iskolai rendezvények (általános iskolában szervezett programok)
- Óvodai rendezvények (Anyák napja, Mikulás és Karácsonyi ünnepség)
- Önkormányzati rendezvények (Falunap, Ünnepnapok)
- Idősek napja
- Szórakozóhelyek (kocsmák, a településen egyéb szórakozóhely nincs)
- Könyvtár

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nincs információ és adat etnikai konfliktusról.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A lakosság a lehetőségeihez mérten törekszik arra, hogy támogassa a gyermekeket, időseket.

Gyakran adományoznak magánszemélyek, vállalkozások a helyi óvodának, iskolának, illetve a községi rendezvényeket is támogatják.

Adományaik között szerepel pénz, ajándéktárgyak, összegezve olyan javak, amelyekkel az egyének, illetve vállalkozások rendelkeznek, és fel tudják ajánlani a köz javára.

Az önkéntes munka is megfelelő intenzitású községünkben, elsősorban a jótékonyági rendezvények alkalmával, illetve egyéb egyesületi megmozdulásokon tapasztalható az önkéntes munka ereje, hatékonysága.

Öreglak községben a következő civil szervezetek működnek: Öreglaki MEDOSZ. Sportegyesület, Öreglaki Önkéntes Tűzoltóegyesület, Nők Együtt Öreglakért Egyesület, Vöröskereszt helyi szervezete. Az egyesületek tevékenyen részt vesznek a község életében, szerepet vállalnak az Önkormányzati rendezvények szervezésében, a programok színvonalának emelésében.

A Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ által nyújtott szociális segítség fontos részét képezi a lakosság és a gazdálkodó szervezetek, illetve magánszemélyek által felajánlott bútor, ruha, háztartási eszközök, élelmiszer, stb. adományok gyűjtése, és a szociálisan rászoruló személyek számára történő átadása, illetve kiosztása.

Ezen túlmenően az önkormányzat is aktív szerepet vállal a segélyszervezetektől kapott élelmiszer csomagok kiosztásában.

Az önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten támogatja a civil szervezetek működését.

Minden évben Falufórumot, Közmeghallgatást tart az Önkormányzat, ahol bárki elmondhatja véleményét, javaslatait. Többéves hagyománnyá vált, hogy a község 62 év feletti lakosai részére Idősek Napját tart az önkormányzat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116 §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális önigazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

Öreglak községben immár a harmadik választási ciklusban alakult meg a Roma Nemzetiségi Önkormányzat. A települési önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat között jó az együttműködés.

Öreglak Község Önkormányzatának és Öreglak Község Roma Nemzetiségi Önkormányzatának partnerségére vonatkozóan, a két önkormányzat által megkötött megállapodásban rögzítettek a mérvadók.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik.

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A Roma nemzetiségi önkormányzat együttműködési megállapodást kötött a helyi közoktatási intézményekkel (óvoda, iskola) a hátrányos helyzetű, főként roma származású gyermekek felzárkóztatásának, esélyegyenlőségének biztosítása érdekében.

A romák foglalkoztatásának kiszélesítése érdekében megállapodást kötöttek a Somogy Megyei Kormányhivatal Fonyódi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.

Etnikai konfliktusok nem jellemzőek a településen, a garázdaság is ritkán történik, és általában ez sem etnikai konfliktusból adódik. A helyi nemzetiségi önkormányzat rendszeresen szervez adományosztást, pályázatok beadására is törekszik.

A Roma nemzetiségi kulturális kezdeményezések támogatására kiírt pályázatokon is évek óta sikerül támogatást elnyernie az önkormányzatnak, a **roma vonatkozású kulturális és hitéleti hagyományok ápolását** célzó rendezvények, valamint a roma nemzetiség kulturális identitásának, helyi hagyományainak ápolását célzó rendezvények (roma napok, fesztiválok, roma búcsúk) megvalósítására.

A roma nemzetiségi támogatások célja a magyarországi roma nemzetiség önazonossága megőrzésének, nyelvének, hagyományainak, szellemi és tárgyi emlékei ápolásának, továbbá nemzetiségi érdekképviseleti célok megvalósításának támogatása, közművelődési feltételeinek javítása, kulturális és tudományos kezdeményezések támogatása.

Tanulmányi ösztöndíjat is alapított a nemzetiségi önkormányzat a jó tanulmányi eredményt elért, roma származású diákok felzárkóztatásának elősegítése érdekében.

Támogatja továbbá az Útravaló ösztöndíj program megvalósítását is, mely szintén a tehetséges gyermekek felzárkóztatását hivatott elősegíteni.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Baráti hegyi településrészen a romák nagy része szegregált telepszerű lakókörnyezetben él	Roma telep felszámolása (pályázati lehetőségek nyomán követése, lakáshoz jutás segítése, építési telkek kialakítása, bérlakás állomány növelése)
alacsony iskolázottság	Képzésekhez, továbbképzésekhez való hozzájutás segítése
nagyarányú munkanélküliség	Foglalkoztatottság bővítése (közfoglalkoztatás helyett munkaviszony keretében történő foglalkoztatás, saját intézményben foglalkoztatás)
gyermekszegénység	Szociális juttatásokhoz való hozzájutás segítése, óvodáztatás általánossá tétele 2,5 éves kortól, szünidei étkeztetés
a szegregált lakókörnyezetben élők részére nem azonos feltételekkel biztosított közszolgáltatásokhoz való hozzáférés	Javuljon a telepeken és telepszerű lakókörnyezetben élők szolgáltatásokhoz való hozzáférése (beleértve a szociális, közösségi, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerő-piaci szolgáltatásokat);
romló egészségi állapot	szűrővizsgálatok szervezése
közlekedési infrastruktúra hiánya	utak felújítása, szilárd burkolattal történő ellátása, járdaépítés, kerékpárút építés
közösségi kezdeményezőképeség nem megfelelő szintje	közösségfejlesztés, közösségi terekben programok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Öreglak község demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A népességi adatok az elmúlt 5 évben az alábbiak szerint változtak:

Év	állandó népesség	kiskorúak száma	kiskorúak aránya %
2012	1609	354	22
2013	1602	350	21,8
2014	1587	341	21,48
2015	1559	331	21,2
2016	1533	326	21,26

Forrás: KSH-TelR

A 2016. évi adatokat az előző évi adatokkal összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy az össznépesség csökkenése mellett csökkent a kiskorúak számaránya is.

Míg 2012-ben a 0-14 éves korú gyermekek száma 354 fő volt, létszámuk 2016-ra 326 főre csökkent.

A kiskorú népességen belül az egyes korcsoportok aránya az alábbiak szerint alakult:

Év	Korosztályok			Összesen
	0-2	3-5	6-18	
2012	57	55	242	354
2013	56	53	241	350
2014	57	54	230	341
2015	58	57	216	331
2016	55	50	221	326

Forrás: KSH-TelR

A népesség korösszetételnek kedvezőtlen változását, az össznépességen belül az időkorúak számának emelkedését mutatja az ún. öregedési index is, mely 2012-ben 83,80 % volt, 2016-ra viszont 91,89 %-ra emelkedett. Az **öregedési index** az idős korú népességnek (65 év feletti) a gyermekkorú népességhez (14 év alatti) viszonyított arányát fejezi ki.

A születések számában emelkedés tapasztalható, míg 2012 –ben 14 gyermek született, addig 2016-ban 17 gyermek.

Sajnos az emelkedő születésszám ellenére mégis csökkent a lakosság szám mivel évről évre emelkedett a halálozások száma is 14-ről 25 főre.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési- oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez, melynek keretében folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

2016. január 1-jétől a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Mindkét szolgáltatás továbbra is önkormányzati feladat marad. Az új intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), **a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait pedig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza.** Az új feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok között, valamint a központok részéről szakmai támogatás nyújtását írja elő a Gyvt. a szolgálatok irányába.

Az integráltan létrejövő szolgáltatás település szinten elérhető kötelező szolgáltatás lesz, az ellátandó terület nagysága (járás/település) szerint differenciált szolgáltatási tartalommal. Általánosságban az új feladatmegosztás a következők szerint alakul:

- a települési önkormányzatok feladatkörében marad a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen;
- a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerül.

A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára.

A családsegítés biztosításának Szt.-beli szabályai módosultak 2016. január 1-jétől, családsegítés biztosítására az a települési önkormányzat köteles, amely polgármesteri hivaltal működtet, vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.

Szt. 86. § (1) bekezdés a) pont: „86. § (1) A települési önkormányzat köteles biztosítani a) a családsegítést, ha polgármesteri hivaltal működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van,”

A gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekjóléti központ biztosításának Gyvt.-beli szabályai módosultak 2016. január 1-jétől:

- polgármesteri hivaltal működtető települési önkormányzat és a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni.
- a járásszékhely település, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni;

A települési önkormányzatoknak 2015. november 30-áig kellett dönteniük a feladatellátás új rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról, és ezen időpontig kérelmezniük kellett a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását is.

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai 2016. január 01-jét követően is elláthatóak társulás keretében, önkormányzatunk továbbra is a Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központon keresztül biztosítja a feladatellátást.

Gyvt. 39. § (1) A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

(2)A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,

b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,

c)-a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,

d) a szabadidős programok szervezése,

e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

(3) A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,

c) az a) pontban, valamint a 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,

d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

(3a) A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

(4)- A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,

c) kezdeményezni

ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni,

cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét

A **gyermekjóléti szolgálat** - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - **szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.**

Tevékenysége körében a 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,

b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,

c) az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,

d) szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,

e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,

f) felkérésre környezettanulmányt készít,

g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,

h)-

i)- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,

j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,

k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A **gyermekjóléti központ** a gyermekjóléti szolgálatnak a 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatói feladatain túl

a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít

aa) utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,

ab) kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a 62/E. § és a 132.

§ (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást,

ac) - ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,

ad) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,

ae) jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,

af) családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,

ag) óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet;

b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

ba) **kezdeményezi a gyermek védelembe vételét** vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,

bb) javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

bc) együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,

bd) a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

be) utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a 86. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,

bf) védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít;

c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Gyvt.17. § (1) Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a munkaügyi hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m)- a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

- a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál,
  - b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.
- Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A Gyermekjóléti szolgálat a jogszabályban rögzítetteknek megfelelően **jelző és észlelő rendszert működtet.**

A jelzőrendszer mind teljesebb körű működtetése a szolgálat egyik alapvető célkitűzése, hiszen ez a veszélyeztetett, illetve potenciálisan veszélyeztetett gyermekeknek nyújtott hatékony, és időben biztosított segítség fontos, nélkülözhetetlen feltétele.

Az alábbiakban segítségül elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembé vétel A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Amennyiben a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis

biztosítható, a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója, 2016.01.01-től a Család-és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere vagy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője javaslatára – korábban a települési önkormányzat jegyzője – jelenleg a Járási Gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

A védelembe vétel hatósági döntés alapján előírt együttműködési kötelezettség, melynek célja a gyermek fokozott kontroll mellett megvalósuló, de családban történő nevelkedésének támogatása. Alapját az egyéni gondozási-nevelési terv képezi, melyben a család és a bevont szakemberek meghatározzák a problémákat, a feloldásukhoz megteendő lépéseket, a szülő és gyermek továbbá a bevont szakemberek feladatait és a végrehajtás ütemezését.

Az együttműködésbe mindazon személyek/szervezetek bevonásra kerülnek, akik olyan szolgáltatást vagy ellátást nyújtanak a gyermekek/családok számára, melyek hozzájárulhatnak a gyermek problémáinak rendezéséhez, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásához, a veszélyeztetettségének mérsékléséhez, megszüntetéséhez.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

(2) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) Biztos Kezdet Gyerekház.

(3) A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családbafogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet:

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

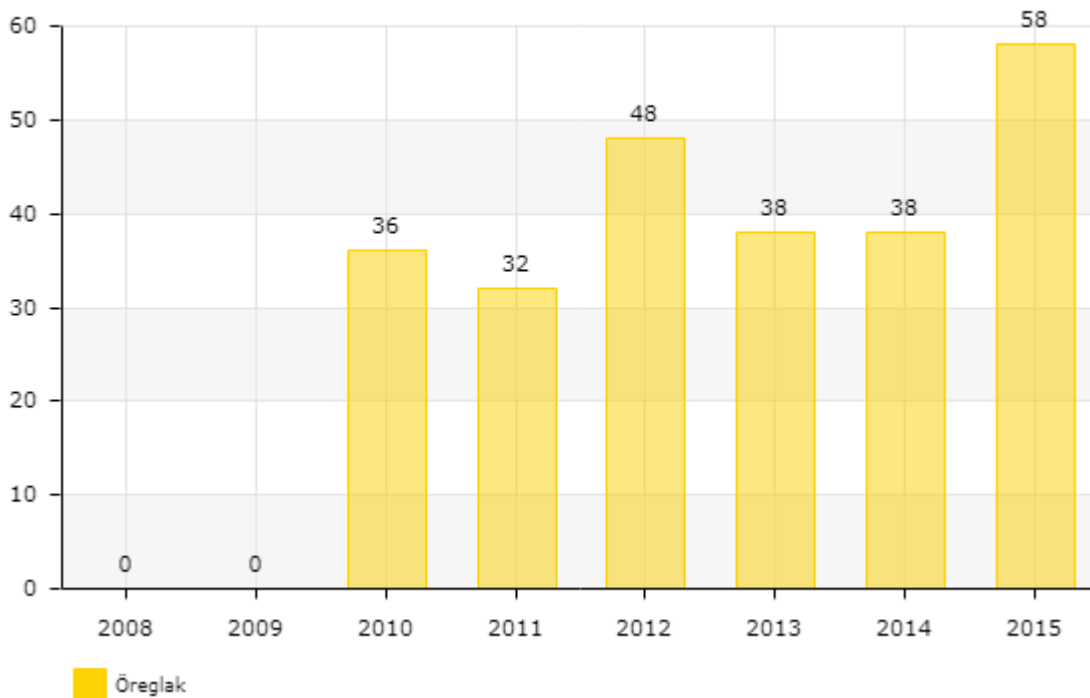
c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását. (Gyvt. 67/A §.)

Gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak száma (fő)

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan (a gyermekjóléti alapellátást biztosító), a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával segíti elő a gyermek testi és lelki egészségét, családban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgáltatás főbb feladatai: tájékoztatás, tanácsadás, segítségnyújtás a hivatalos ügyek intézésében, a gyermek veszélyeztetettségét jelző rendszer működtetése, családgondozás, utógondozás, szabadidős programok szervezése.

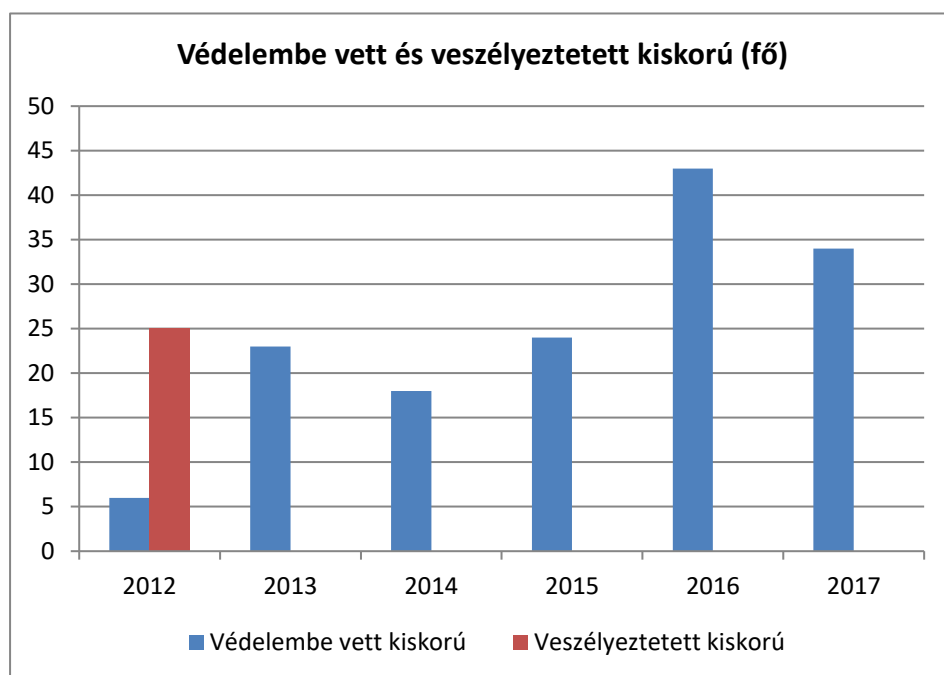
(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2012	6	25
2013	23	na
2014	18	na
2015	24	na
2016	43	na
2017	34	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2014-ben 139 ezer gyermeket tartott veszélyeztettként nyilván a gyermekvédelmi rendszer. 2012-ben még 190 ezer, 2011-ben pedig 200 ezer gyermek minősült veszélyeztetettnek, vagyis három év alatt 30 százalékkal, 60 ezer fővel csökkent azoknak a gyerekeknek a száma, akiket kiemelt figyelemmel kísérnek és gondoznak a gyermekjóléti szolgálatok. A védelemben vett gyerekek száma is hasonló arányban csökkent, három év alatt 29 ezerről 22 ezerre apadt a számuk.

A járási rendszer 2013. évi bevezetésével történt hatáskörváltozás következtében valamennyi gyermekvédelmi hatáskör – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megítélésén és a hátrányos helyzet megállapításán kívül – a jegyzőktől a járási gyámhivatalokhoz került. A települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladata lett a gyermekjóléti szolgálat fenntartása, amelynek elsődleges szerepe van a gyermekeket veszélyeztető problémák megelőzésében, illetve megoldásában. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Gyermekesély című kiadványában azonban rámutat: a gyermekjóléti szolgálatok országos lefedettsége 2014-ben ugyan közel 99 százalékos volt, ám a szolgálatok gondozási tevékenységéhez csak a települések ötödén lehetett helyben hozzáférni.

A 2014-ben a gyermekjóléti szolgálatok látókörébe került, mintegy 140 ezer veszélyeztetett kiskorúnál az esetek 62 %-ban a környezeti problémát jelölték meg a veszélyeztetettség fő okaként. A kiskorúak 5 %-a bántalmazás, 17 %-a elhanyagolás miatt volt veszélyeztetett. A környezeti gondokon belül a nevelési problémák (21 %), a szülők és a család életvitelének (21 %), valamint a családi konfliktus (13 %) voltak a veszélyeztetettség vezető okai. Az alapproblémákhoz szinte minden esetben egyéb veszélyeztető tényező is járult, így egy-egy gyermeknél átlagosan három problémát regisztráltak a szakemberek.

A veszélyeztetettség észleléséhez és a probléma orvoslásához a gyermekjóléti szolgálatok mellett az egyéb szakemberek jelzései is nélkülözhetetlenek. A szolgálatok jelzőrendszert működtetnek, együttműködve többek között az óvodákkal, iskolákkal, háziorvosokkal, rendőrséggel. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak feladata a gyermek veszélyeztetettségének figyelése és kezelése, különösen a gyermek bántalmazásának, elhanyagolásának feltárása. A jelzőrendszer tagjai közül évek óta a legtöbb problémát az óvodák, iskolák észlelik, az összes jelzés körülbelül 40 %-a tőlük származik. Nagyjából minden harmadik jelzést az önkormányzatok jegyzői küldik. A védőnőktől csupán a jelzések 7,5 %-a, míg az állampolgároktól 4 %-a érkezik.

Településünkön a gyermekjóléti szolgáltatást a Lengyeltóti Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ látja el.

2012. évben a gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorú gyermekek száma 15 fő volt, majd 2015. évre létszámuk 9 főre csökkent. A védelemben vett kiskorúak száma a 2016. évi kiugróan magas 43 főről 34 főre csökkent.

A gyermekjóléti ellátó rendszer jól működik a településen, azonban a veszélyhelyzet kialakulását nem minden esetben tudják megelőzni.

Általánosságban elmondható, hogy a legtöbb veszélyeztetett gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül kerül ki. Mivel településünkön magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a problémák megelőzése, időbeli feltárása érdekében szükségesnek tartjuk a jelzőrendszer megerősítését.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a

21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
b) a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,
c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A gyámhatóság (jegyző) megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 145%-át, ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

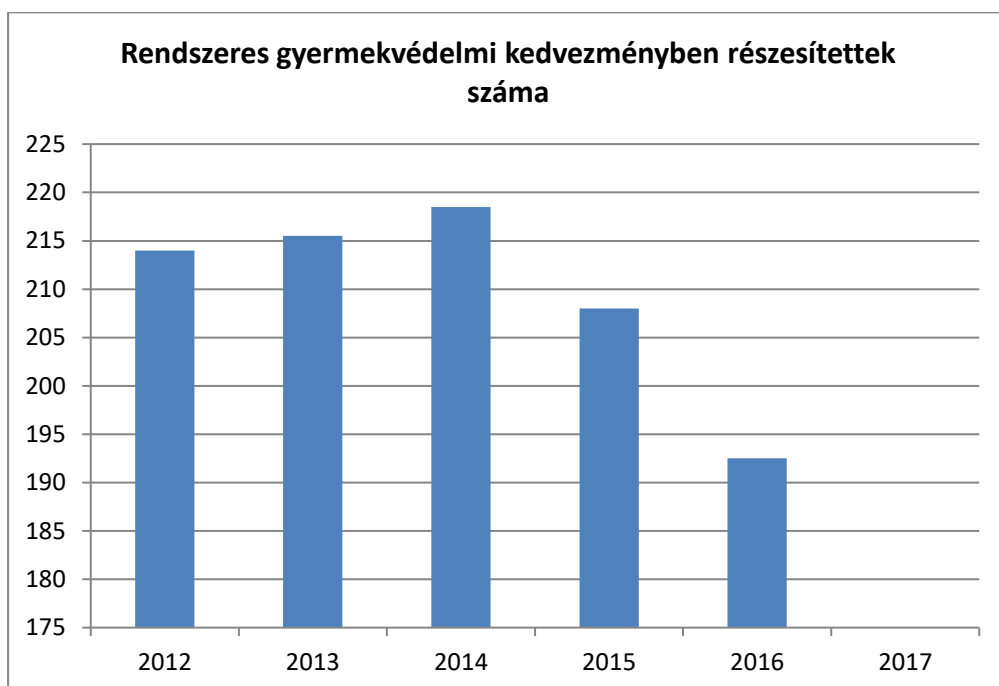
ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.(Gyvt.19.§)

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2012	214
2013	215,5
2014	218,5
2015	208
2016	192,5
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A csökkenő tendencia ellenére még mindig magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számaránya, ezért indokoltnak tartjuk a jelzőrendszer erősítését.

b) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kedvezmények, támogatások	2012 (fő)	2013 (fő)	2014 (fő)	2015 (fő)	2016 (fő)
gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak	214	215	218	208	192
elutasított rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelmek (jövedelem, vagyon miatt)	8	1	2	5	7
kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	-	-	-	-	-
egyszeri támogatásban részesültek* (aug.)	211	215	217	209	193
egyszeri támogatásban részesültek (nov.)	217	216	218	207	190
nyári ingyenes étkeztetés** (önként vállalt) 2016-tól szünidei gyermekétkeztetés	98	103	104	106	96

*A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI: törvény 20/A. §- a alapján a rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményhez kapcsolódó természetbeni támogatást **Erzsébet-utalvány formájában** kell nyújtani. A Gyvt. 2017. január 1-jén hatályba lépett módosításával az Erzsébet-utalvány formájában nyújtott természetbeni támogatás összege 2017. évtől emelésre és differenciálásra került. A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, az e feltételnek nem megfelelő, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára alapösszegű támogatás kerül biztosításra, első alkalommal 2017. augusztusában. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény az emelt összegű támogatás értékét 6.500 Ft-ban, az alapösszegű támogatás értékét 6.000 Ft-ban határozza meg.

**2016. évben a nyári gyermekétkeztetés korábbi rendszerét alapjaiban változtatták meg.

Forrás : Öreglaki Közös Önkormányzati Hivatal nyilvántartása

d)kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

(1)Az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen kell biztosítani**

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy **óvodai nevelésben** részesülő gyermek számára, **ha**

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az **1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha**

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon *a)* és *b)* pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az **intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani**

a) az **1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára,** ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az **1-8. és az azon felüli évfolyamon** nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, **ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve,**

hogy az (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés *a)*, *b)* és *d)* pontja szerinti életkorú, **tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára,** feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

(Gyvt. 21. §)

Az iskolában a rendelkezésre álló adatok szerint folyamatosan emelkedik az ingyenesen étkezők száma, mivel a családok romló anyagi helyzete miatt egyre többen válnak jogosulttá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ami egyben ingyenes étkezésre is jogosítja az **1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulókat**. A 2018/2019-es tanévben 137 fő általános iskolai tanuló étkeztetését biztosítjuk, ebből ingyenes étkező 96 fő tanuló, 50 %-os térítési díjat 7 gyermek után fizettek a szülők (három és több gyermeket nevelő családok). Teljes összegű térítési díjat 34 gyermek után fizetett a szülője.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Jelenleg magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem tanul a település területén lévő közoktatási intézményben.

4.2

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumban élő óvodáskorú gyermekek kötelező felvételét az Öreglaki Kerekerdő Óvoda Barátihegyi telephelye biztosítja. Az óvoda legjellemzőbb vonása, hogy a település Baráti hegyi külterületi településrészén a szegregátumban helyezkedik el. A roma lakosság helyzetét korábban a megszűnő munkahelyekből fakadó létbizonytalanság, képzettségük alacsony szintje, a szegénység állandósulása, összességében tehát a súlyos mértékű szegregáció jellemezte és általánosságban jellemzi ma is. Mára a képzetlenséget, reménytelenséget, önpusztító életvitelt ellensúlyozza az a politikai, illetve helyi önkormányzati kezdeményezés, melyben közmunka program keretében munkalehetőséget biztosít a dolgozni akaró családok számára, ezáltal megélhetésük valamelyest könnyebbé vált. A pályázati források olyan továbbképzéseket, illetve tanulási lehetőségeket biztosítanak számukra, amelyek az iskolázottságukat, szakképzettségüket segítik elő. Mindezek mellett egyes családoknál továbbra is fennáll az életmódbeli, értékrendbeli elkülönülés számos olyan formája, ami nem tekinthető egyszerű kulturális különbségnek (pl. személyi higiénia hiánya, szenvedélyek, környezetkultúra, hulladékkezelés). Mindez nagyban rontja az ilyen családokban felnövő generációk integrációs esélyét. A változások indukálásának egyik esélyét a Barátihegyi óvoda fejlesztésében látjuk, tekintettel arra, hogy a tagóvoda a szegregátumban élő családok gyermekeit gondozza, neveli és oktatja. Mivel az óvodába járó gyermekek többsége sajátos érték- és norma-rendszerrel érkezik az óvodába, ezért különösen fontos az intézményes szocializáció eszközrendszerének bővítése, ezen keresztül a beilleszkedés a többségi társadalomba, annak érték- és norma- rendszerének megismerése. Az óvoda célja, hogy a családi életet kiegészítve a gyermek számára egészséges, ingerekben gazdag környezetet biztosítson, ahol az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs óvodai légkör otthonossá teszi az életet. A gyerek életkorának és fejlettségnek megfelelő tevékenységeken keresztül az óvoda az iskolai életre alkalmassá teszi a gyermekeket. Ez az előfeltétele a tanuláson alapuló társadalmi felemelkedésnek. A romák magas arányú jelenléte a gyermekek körében szükségessé tette a roma népismeret, a roma kultúra és hagyományok megismertetését. Az intézményben uralkodó pedagógiai kultúra folyamatosan keresi a szociokulturális hátrányok csökkentésének lehetséges módjait, kapcsolódva a gyermekvédelmi szolgálatok tevékenységéhez. A Barátihegyi óvodában szinte 100%-ban roma családok gyermekei alkotják az óvodai csoportokat.

Az általános iskolai oktatást a település központi részén vehetik igénybe, az utaztatás tömegközlekedéssel megoldott, az autóbuszok mentrendje illeszkedik az tanórai foglalkozások időpontjához.

Az egészségügyi alapellátást (háziorvos, védőnő) szintén a központi településrészen vehetik igénybe. A betegek szállításában , a gyógyszerek kiváltásában heti 3 alkalommal (hétfő, szerda, péntek) közreműködik a településrészt tanyagondnoka.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Amikor a szülők és a családok egy része rosszabb anyagi helyzetbe kerül, s a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbá válnak, akkor az iskola feladata és jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő. Egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyermekek száma, akik a megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltakká válnak. A nehezedő anyagi körülmények miatt nagymértékben megnőtt a szociális támogatások iránti igény. Ezek a problémák az iskoláinkban is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyerekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz és a munkához való viszonyukat.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

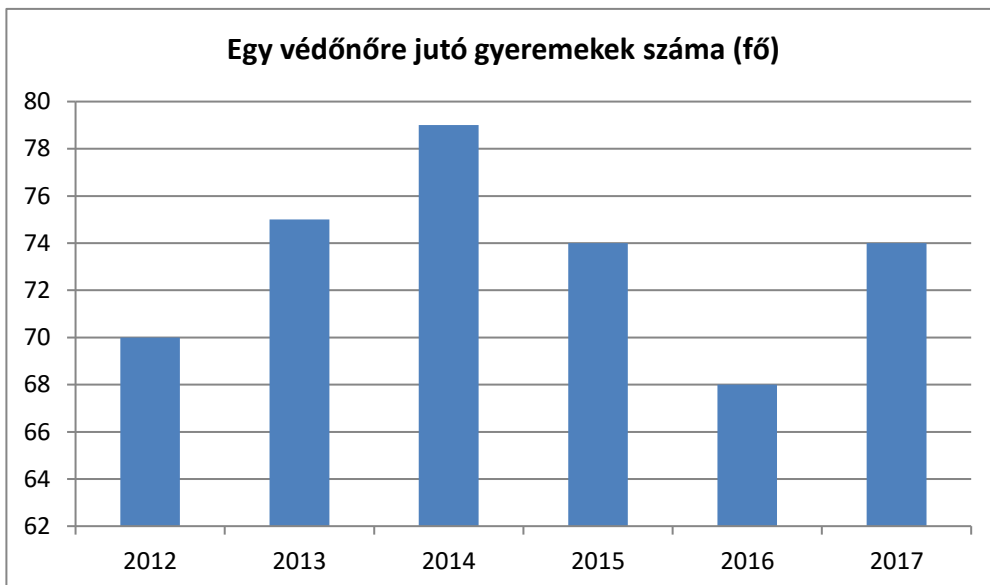
Településünkön a Védőnői Szolgálat egy védőnő alkalmazásával működik. A védőnői körzet Öreglak községek közigazgatási területét fedi le.

A védőnő ellátja az iskola védőnői feladatokat is.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos véd
2012	1	70	
2013	1	75	
2014	1	79	
2015	1	74	
2016	1	68	
2017	1	74	

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnőre jutó gyermekek száma – a születések számának csökkenése miatt – évről évre csökken. Míg 2012. évben 52 gyermek jutott a védőnőre, 2017-re a gyermeklétszám 32 főre csökkent.

A védőnő feladatai közé tartozik:

- várandós anyák és a 0-18 éves korú gyermekek és családjuk gondozása
- tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan
(helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)
- a gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése.

A védőnő – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülésznőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozza a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesz a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Öreglakon az egészségügyi alapellátást egy házi orvos látja el az önkormányzattal kötött szerződés alapján, területi ellátási kötelezettséggel vállalkozási formában. Nincs külön gyermekorvosi praxis a településen a házi orvos egyes körzetben látja el a betegeket. Betöltetlen praxis sincs a településen.

A gyermekszakorvosi ellátáshoz való hozzáférés a Kaposvári és Marcali Kórházban biztosított.

Korábbi években a Marcali Kórházból havi egy alkalommal - mozgó szakorvosi szolgálat keretében - kijárt a településre a gyermekorvos, így részben helyben biztosított volt az újszülöttek és kisgyermek szakorvosi ellátása. Sajnos a Marcali Kórház Gyermekosztályának megszüntetését követően nincs már lehetőség mozgó szakorvosi szolgálat útján a beteg gyermekek helyben történő ellátásának biztosítására.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy az állampolgárok - köztük a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók - számára biztosítva legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén. Ezen gyermekek/tanulók számára kiemelt célként a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés került meghatározásra. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményi ellátások területén is, az intézmények kiépítésével, átalakításával. A legsérülékenyebb társadalmi csoportot a fogyatékkal élő gyermekek/tanulók és családjaik alkotják.

Két lehetőséget kell elkülöníteni e témakörben.

- Speciálisan e területre fókuszáló óvodák, iskolák, módszertani központok

- Integráltan nevelő-oktató óvodák, iskolák.

Településünkön csak integráltan nevelő oktató óvoda, illetve általános iskola található. Az önkormányzati fenntartású óvoda alapító okirata tartalmazza azon fogyatékoság típusokat, mely fogyatékosági „fajtákkal” integrálható a gyermek normál többségű intézménybe. Természetesen minden integrációt megelőző egy Szakértői vélemény, mely kimondja a gyermek integrálhatóságát.

Az általános iskolák integrációja ugyanezen metódusok alapján működik. A tapasztalat azt mutatja, hogy az egyes fogyatékosági típusoknál a szülők szívesen veszik az integrációt, de speciális esetekben érzik annak a súlyát, hogy olyan intézménybe járassák gyermeküket, mely magas óraszám, megfelelő szakember ellátottsággal rendelkezik az adott területen.

Az alsó tagozatos általános iskola és az óvoda egy épületben működik, melynek akadálymentesítése nem biztosított. (az épület sem akadálymentesített bejárat, sem akadálymentesített mosdóval nem rendelkezik.)

d)gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A Gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát a Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában lévő Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ keretein belül működő Gyermekjóléti Szolgálat látja el. Az intézményen belül a gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységet képez, 1 fő családgondozó végzi a településen a feladatokat. A tárgyi feltételek a munkavégzéshez részben adottak. Nincsenek a Gyermekjóléti Szolgáltatónál azonban olyan eszközök, amelyek a gyermekek szabadidős tevékenységét vagy esetlegesen tanulásukat segítik (játékok, bútorok, számítástechnikai eszközök).

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája a

bölcsődei ellátás.

Bölcsődét az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat köteles működtetni, amelynek területén tízezerél több állandó lakos él. (Gyvt. 94. § (3)bek.)

Bölcsődét tehát nem köteles helyben működtetni önkormányzatunk.

Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább **öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt**, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési **önkormányzat köteles gondoskodni** a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

Településünkön a 3 év alatti gyermekek száma meghaladja a 40 főt, így önkormányzatunk köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról. Igény esetén a Pogányvölgyi Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott, Lengyeltóti városban működő bölcsőde fogadja az öreglki kisgyermeket is.

Településünkön egy önkormányzati és egy egyházi fenntartású óvoda is működik, így a gyermekek helyben vehetik igénybe az óvodai ellátást.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek ön maga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az észlelő-és jelzőrendszerrel jól működik településünkön, együttműködésünket megfelelőnek tartjuk. Esetkonferenciákat az esetben érintett szakemberek és családok bevonásával tartják. A jelzések a gyermekjóléti szolgálathoz elsősorban közoktatási intézményekből érkeztek, de több alkalommal jelzéssel élt a rendőrség, fiatalok pártfogó felügyelője, védőnői szolgálat is.

Közoktatási intézménytől leginkább a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos problémák, és a passzív tanórai részvétel miatt érkeznek jelzések, illetve jeleztek súlyos szülői elhanyagolás miatt is. Továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak a gyermekek magatartási problémái miatti esetek, mely egymáshoz és a felnőttekhez való problémás viszonyukban nyilvánul meg.

Összességében elmondható, hogy az észlelő- és jelzőrendszer több tagjával napi kapcsolatban áll a Gyermekjóléti Szolgálat, mind a szakmai, mind pedig a személyes kapcsolat elősegíti a rugalmas, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó közös munkát.

f)krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g)egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A helyi óvoda, Általános Iskola életében fontos szerepet kap az egészséges életre nevelés, melynek egyik fontos eleme sport. Az iskolában szervezeten folyik a tehetségek kiválasztása, versenyeztetése. Háziversenyeket, bajnokságokat rendeznek az osztályok számára, ahol mindenkinek módja van versenyezni, játszani, mozogni. A településen MEDOSZ. sportegyesület működik.

h)gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az önkormányzat természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő **gyermekétkeztetést biztosít** a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) az általa fenntartott óvodában (**Öreglaki Kerekdőrő Óvoda**),

b) a közigazgatási területén az állami intézményfenntartó központ által fenntartott nem

bentlakásos nevelési- oktatási intézményben (**Öreglaki Általános Iskola**) az általános iskolai menzai ellátás keretében (az a)-b) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: **intézményi gyermekétkeztetés**),

c) a Gyvt. 21/C. §-ban foglaltak szerint az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv) 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: **szünidei gyermekétkeztetés**).

Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkézést kell biztosítani.

Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést

a) a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli és tavaszi tanítási szünet, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon (a továbbiakban együtt: évközi szünet), és

b) a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon (a továbbiakban együtt: nyári szünet) szervezi meg.

Önkormányzatunk, Szőlősgyörök, Öreglak, Táská és Nikla Önkormányzatokkal közösen feladatátadási-átvételi megállapodást kötött Buzsák Község Önkormányzatával és 2017. január 01-től Buzsák Térségi Konyha költségvetési szervén keresztül biztosítja az intézményi gyermekétkeztetést.

Az intézményi gyermekétkeztetést a Gyvt. 21/B § (1) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén ingyenesen biztosítjuk.

2015. szeptember 1-én lépett hatályba a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az a módosítása, amely kibővítette az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetésre jogosultak körét.

A gyermekétkeztetés során **ingyenes étkezést kell biztosítani az óvodai nevelésben** részesülő gyermek után, amennyiben

1. rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
2. tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
3. olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
4. olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az **egy főre jutó havi jövedelem** összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130 %-át vagy
5. nevelésbe vették.

Az 2018/2019-es nevelési évben 71 gyermek részesül óvodai ellátásban, valamennyi gyermek részére ingyenesen biztosítjuk a gyermekétkeztetést.

Az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen kell biztosítani**

az **1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára**, ha

- ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- bb) nevelésbe vették;

Az intézményi gyermekétkeztetés az intézményi térítési díj **50 %-os normatív kedvezményével** kell biztosítani az 1-8 évfolyamon és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben **három vagy több gyermeket nevelnek**, feltéve, hogy más jogcímen nem részesül ingyenes gyermekétkeztetésben.

Az Öreglaki Általános Iskola tanulói közül 137 fő veszi igénybe a gyermekétkeztetést. Ingyenes étkezést 96 fő tanuló részére biztosítottunk, míg 50 %-os térítési díjat 7 gyermek után fizettek a szülők, mivel három vagy több gyermeket nevelnek családjukban.

Teljes összegű térítési díjat 34 gyermek után fizetett a szülője.

Szünidei gyermekétkeztetést átlagosan 104 fő gyermek részére biztosít az önkormányzat.

Ingyen tankönyv

A jelenlegi szabályozás alapján az 1-9. évfolyamon minden diák térítésmentesen juthat hozzá a tankönyvekhez, ahogy a gyógypedagógiai vagy nemzetiségi nevelésben-oktatásban részt vevő diákok is.

10-12. évfolyamon továbbra is igényelni kell az ingyen tankönyvellátást – ezen diákok esetében igazolni szükséges a jogosultsági feltételek meglétét.

Térítésmentes a tankönyvellátásra a tartósan beteg, a sajátos nevelési igényű (mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral rendelkezik, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott), három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesülő diák jogosult.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció érvényesül a szünidei gyermekétkeztetés megszervezése során, a programban előnyben részesülnek a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékosággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az alábbiakban áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
    - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
    - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
    - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

Óvodai ellátás - A közoktatási törvény a települési önkormányzatok kötelező közoktatási feladatául szabja az óvodai nevelés biztosítását az igényjogosultak számára. Önkormányzatunk feladatellátási kötelezettségének eleget tesz egy (vegyes csoportú) óvoda működtetésével.

Az óvoda fejlesztését az alábbi feladatok végrehajtásával kívánjuk megvalósítani:

- hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek számára lehetőleg 2,5 éves kortól folyamatos óvodai nevelés biztosítása,
- fogyatékos gyermekek integrált óvodai neveléséhez a feltételek megteremtése.

Óvodai intézményi létszámunk jelenleg 71 fő, ebből halmozottan hátrányos helyzetű 35 hátrányos helyzetű 10 gyermek.

Óvodáztatás tekintetében legfontosabb célkitűzésünk, hogy valamennyi 3-6 éves gyermek részére biztosítani tudjuk az óvodai ellátást, ezzel együtt a rászorulóknak az ingyenes étkeztetést és a szakszerű, 3 éven át tartó iskolai előkészítést, fejlesztést.

Az óvoda alapító okiratában szerepel az SNI-s gyermekek nevelése. A gyermekétkeztetéshez nyújtandó kedvezményeket a törvényi előírásoknak megfelelően biztosítjuk.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A 2018/2019-es nevelési évben 71 fő óvodás részére biztosítunk ingyenes étkeztetést.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (7 h-tól 17 h-ig):		
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	-	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	-
Dajka/gondozónő	3	-
Kisegítő személyzet	1	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	g gy
2012	73	3	75	2	63	
2013	74	3	75	2	60	
2014	75	3	75	2	66	
2015	68	3	75	2	67	
2016	71	3	75	2	66	
2017	75	3	75	2		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Általános Iskolai ellátás

2013. január 1-jétől – az óvodák kivételével - állami fenntartásba kerültek az oktatási intézmények. Január 01-től az államhoz tartozik a pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők munkáltatói joga, a foglalkoztatásukkal kapcsolatos bérfinanszírozás, valamint a taneszköz-ellátás támogatása.

A köznevelési rendszerben a fenntartói feladatok átvételével a kormány felszámolta azokat a különbségeket, amelyek az önkormányzatok eltérő anyagi lehetőségeiből adódtak, nagyobb biztonságot nyújt a gyerekek, pedagógusnak, szülőknek egyaránt, mivel kiszámítható és kiegyensúlyozott feltételeket teremtett.

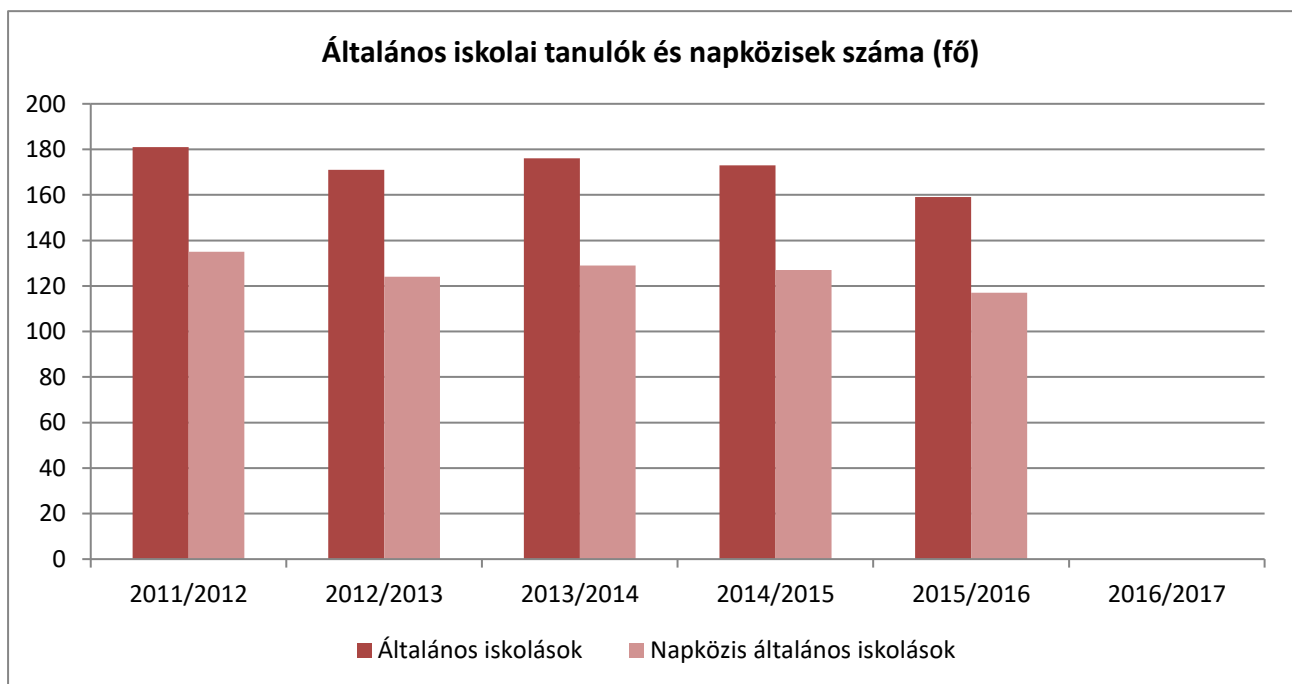
A közoktatás új alapokra helyezésének célja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szerint az, hogy függetlenítse az oktatás színvonalát a települések pillanatnyi anyagi helyzetétől. Az ágazatban az önkormányzatok fő feladata az óvodai ellátás, illetve a gyermekétkeztetés megszervezése lesz.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis á iskolai tanulo nappali ok (iskolaot tanulókkal e 170	
	fő	fő	fő	fő	

2011/2012	87	94	181	135	7
2012/2013	74	97	171	124	7
2013/2014	78	98	176	129	7
2014/2015	82	91	173	127	7
2015/2016	74	85	159	117	7
2016/2017			0		#ZÉR

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen helyben 1-8 évfolyamos általános iskolai működik. Az integrált oktatás megvalósul községünkben.

A helyi általános iskolában kettő napközis csoport indult a felső tagozatos diákok részére (alsó tagozatban kötelező az egésznapos oktatás). A férőhely elegendő az igények kielégítésére. A napközis foglalkozásokat úgy szervezik, hogy a szülők igényei szerint eleget tudjon tenni az iskolai felkészítéssel és gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatoknak. A napközis ellátást igénybe vevők tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva 73,6 % volt a 2015/2016-os tanévben.

Az általános iskolai tanulók létszáma 2018/2019-es tanévben 165 fő, ebből hátrányos helyzetű 24 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 64 fő. A településen élő 0-18 év korosztályba tartozó gyermekek száma 326 fő, ebből hátrányos helyzetű 42 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 97 fő.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya magas, ezért a helyzet kezelésére külön beavatkozási terv szükséges. A gyermekeket, családokat érintő problémák időben történő jelzése érdekében szükségesnek tartjuk a jelzőrendszer erősítését. Nagy figyelmet kell fordítani a tovább nem tanuló gyermekekre.

A sajátos nevelési igényű gyermekek (8 fő) aránya 4,8 %, ami alatta van az országos átlagnak (7%). A mutatószám tekintetében javulást sikerült elérnie az intézménynek, ami a korai felismerés és fejlesztés hatékonyságának köszönhető.

Az általános iskolán belül az SNI tanulók szegregációját eredményező oktatásszervezés nincs.

Lengyeltóti városban működő Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Fonyódi Tagintézménye tervszerűen méri a fejlesztésbe bevont tanulók fejlődését. Az itt dolgozó szakembergárda (gyógypedagógusok, logopédusok, fejlesztőpedagógusok, iskolapszichológus) ellátják a kistérség intézményeiben a logopédiai ellátást, nevelési tanácsadást, pszichológiai vizsgálatot, tanulási képesség, iskolaérettség vizsgálatát, korai fejlesztést stb.

A szakemberek a védőnő jelzései alapján már az óvodai nevelés megkezdése előtt bevonják a korai fejlesztésbe azokat a gyermekeket, akik születési rendellenességek, és egyéb ok folytán erre rászorulnak.

A közoktatási szakszolgálati feladatok ellátása helyben történik.

Az intézmények nem folytatnak szegregáló oktatásszervezési gyakorlatot. Az együttnevelésre javasolt SNI gyermekek többi gyermekkel történő együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak, mivel integrált nevelési, oktatási gyakorlat folyik az intézményben.

Intézményünk évek óta részt vesz az IPR (Integrált Pedagógiai Rendszer) programban, melyet a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására és esélyegyenlőségének megteremtésére hozták létre.

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képességkibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanuló vehet részt.

A fenti célra elnyert támogatásokat a teljesség igénye nélkül a következő célokra használta fel az intézmény: iskolai rendezvények, játékos sportversenyek, kirándulások szervezése a rászoruló gyermekeknek stb.

A község rendelkezik könyvtárral, továbbá mindenki számára biztosított az informatika alapjainak elsajátítása.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányát tekintve sokkal kevesebben tanulnak tovább érettségig adó középiskolában.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknál az évisméltók aránya lényegesen meghaladja az iskolai átlagot, melyben az iskolai hiányzások is fontos szerepet játszanak. Megállapítható továbbá, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű évisméltó tanulók aránya nagymértékben növekedett.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai

nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában 5 főállású pedagógust alkalmaz az önkormányzat, egy óvodapedagógusi álláshely huzamosabb ideje betöltetlen. A gyermekek fejlesztését a Lengyeltóti Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Fonyódi Tagintézményéből kijáró szakemberek helyben végzik.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Óreglak Községi Önkormányzat Óvodája az óvodai nevelést két feladat ellátási helyen biztosítja. Az intézményben nincs szegregációs gyakorlatra utaló jel.

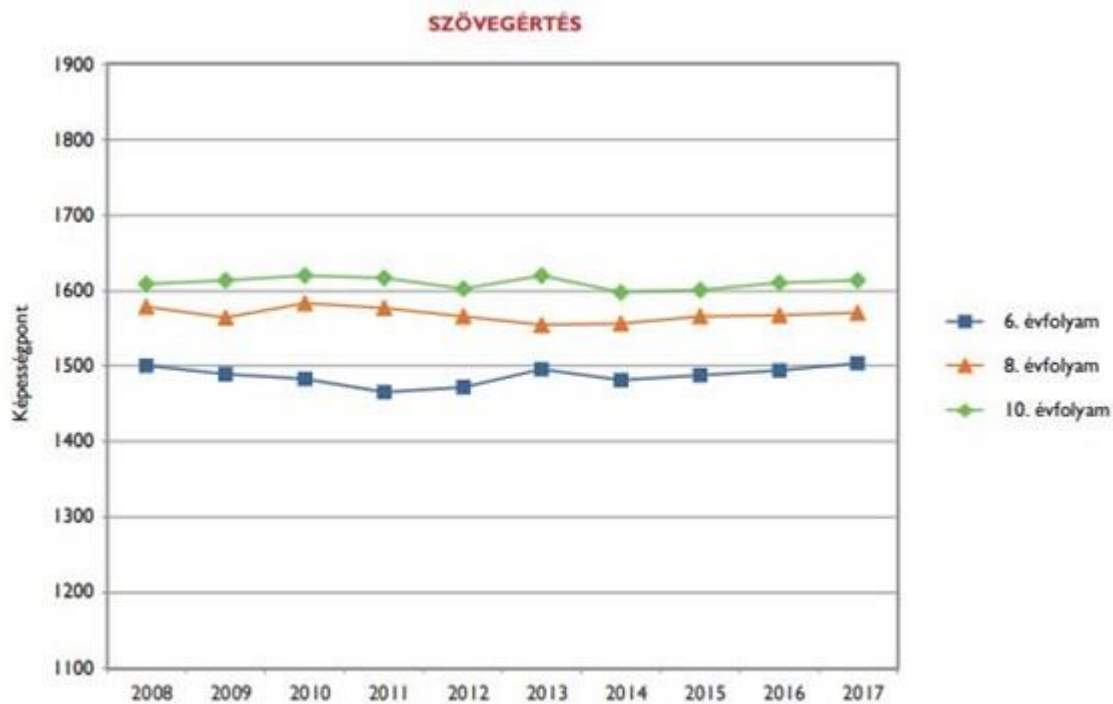
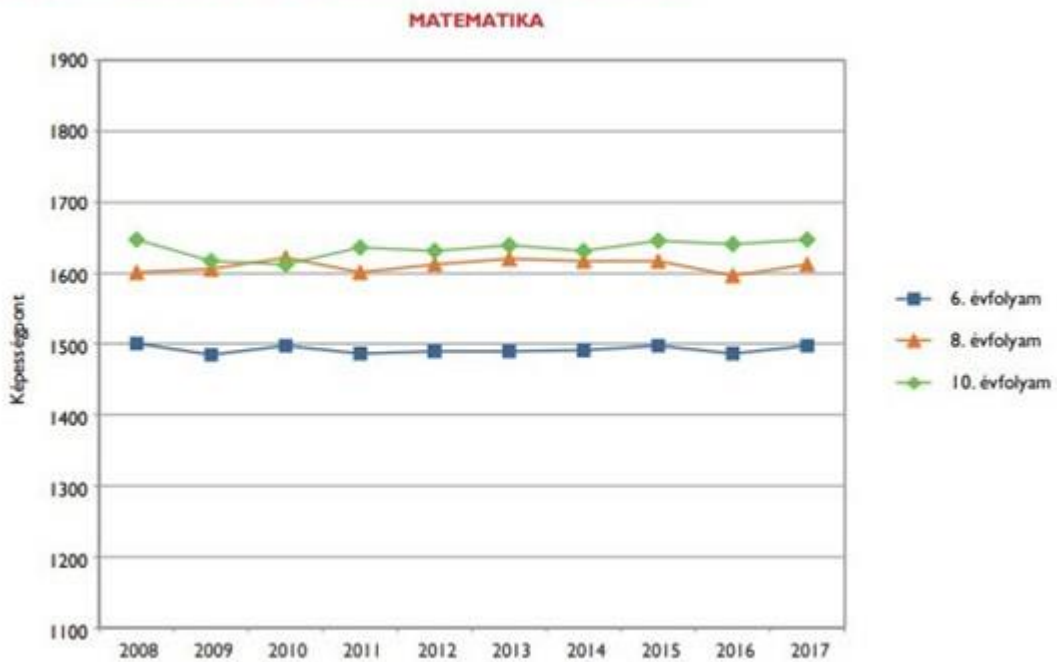
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A tanulók iskolai eredményességét, az oktatás hatékonyságát a kompetenciamérések eredményei és a továbbtanulási mutatók tükrözik.

A pedagógia **kompetencia fogalma** készségek és képességek együttesét jelenti, melyek segítségével valaki problémamegoldásra képes egy adott területen, jelenti továbbá az illetőnek azt a hajlandóságát is, hogy a problémamegoldásra való képességét alkalmazza és kivitelezze. A fogalom magában foglalja az illető tudását, tapasztalatait éppúgy, mint személyes adottságait.

A 2017-es kompetencia mérések eredményeit az alábbi diagramok szemléltetik.

I. ábra: A 2017-es és a korábbi kompetenciamérések átlageredményei

Forrás:oktatás.hu

„Az adatok a közoktatás teljesítményének időbeli alakulásában nem tanúskodnak semmilyen, statisztikailag alátámasztható változásról. Számottevő különbségek nem tapasztalhatók, enyhe ingadozásokat láthatunk mindössze a szövegértés és a matematika területén” – olvasható az Oktatási Hivatal elemzésében, amelyben azt is hozzátesszik: a különbségek olyan kicsik, hogy „azokkal sem a fejlődésre, sem a teljesítményromlásra vonatkozó következtetéseket nem lehet érvényesen alátámasztani”.

Még mindig hatalmasak a különbségek a falusi és a fővárosi iskolákban tanulók, a budapesti, a nyugat-magyarországi, valamint az észak-magyarországi és észak-alföldi diákok teljesítménye között. A legrosszabb átlageredményeket mind matematikából, mind szövegértésből az észak-magyarországi és az észak-alföldi diákok, valamint a községekben élő tanulók produkálták, míg a legmagasabb pontszámot a budapesti diákok szerezték.

A 2017-es kompetencia mérés átlageredményei a Fonyódi Járásban:

a) matematika 6 osztály	1463
b) matematika 8 osztály	1571
c) szövegértés 6 osztály	1434
d) szövegértés 8 osztály	1531

Forrás: kir.hu

Az önkormányzat kiemelt feladatként kezeli a községben működő általános iskola országos mérési eredményeinek figyelemmel kísérését, illetve folyamatos javítását.

e)	pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
-----------	--

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelzőrendszer erősítése	szakmaközi megbeszélés, esetkonferencia és esetmegbeszélés keretében a tagok aktivizálása, új tagok felkeresése
iskolai lemorzsolódás, iskola elhagyás megelőzése	óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
óvoda nem rendelkezik tornaszobával	óvoda infrastrukturális fejlesztése, tornaszoba építés
önkormányzati óvodák akadálymentesítése	épületek akadálymentesítése, pályázati lehetőségek felkutatása
szegregátumban élő gyermekeknek rossz a továbbtanulási esélyei	javuljon a továbbtanulás esélye, ösztöndíj programokba bejutás segítése (Arany János tehetséggondozó, stb.)
beiskolázási segély	anyagi támogatás a tanszerek megvásárlásához

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

1. a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A községben található nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermekeiket egyedül nevelő nők szükségleteit illetően.

A nők és férfiak foglalkozási szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a behatárolt előmeneteli lehetőség) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A település nem rendelkezik információkkal a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci helyzetükről azonban nem készült felmérés.

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadálya a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

Öreglak településen bölcsőde nem működik, igény esetén Lengyeltótiiban biztosított a gyermekek bölcsődei ellátása.

A településen egy önkormányzati fenntartású óvoda működik. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodában. Az általános iskolában reggel 7 órától várják a diákokat és a napközis ellátást igénybe vevő szülők délután fél 5-ig biztonságban tudhatják gyermekeiket.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai között folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Az adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él, vagy élt olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a női erőszak családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a községben nem folyik. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Kaposváron érhetők el. 1998-ban nyitotta megkapuit a Borostyánvirág Anyaotthon, amely a családok átmeneti otthonaként működik, de csak gyermekeket és anyákat fogad be az ország egész területéről.

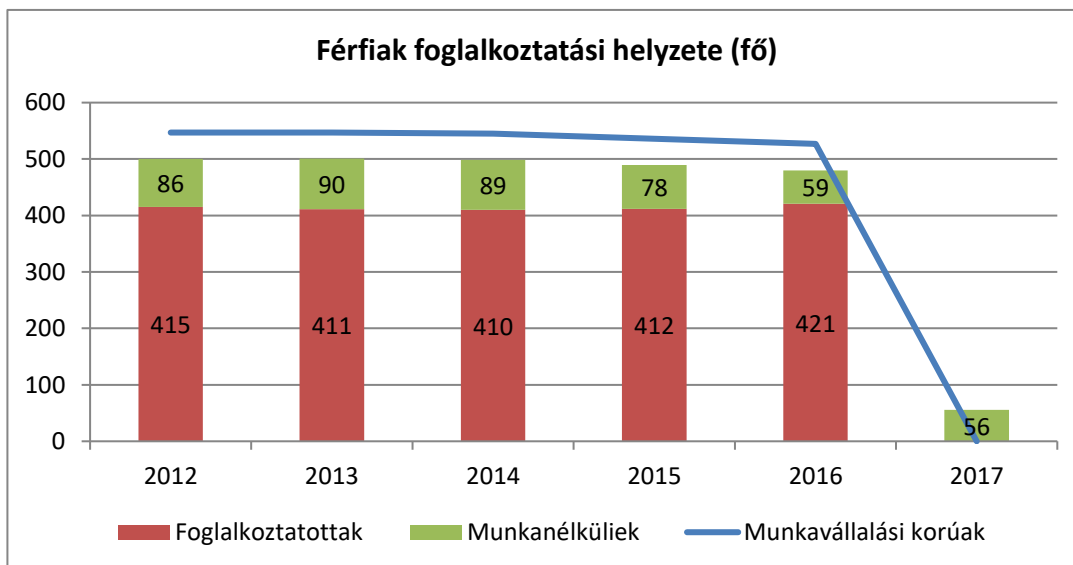
70 Az önkormányzat célkitűzése, hogy a két nem egyenlő lehetőségekkel rendelkezzen a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyermeknevelésben, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

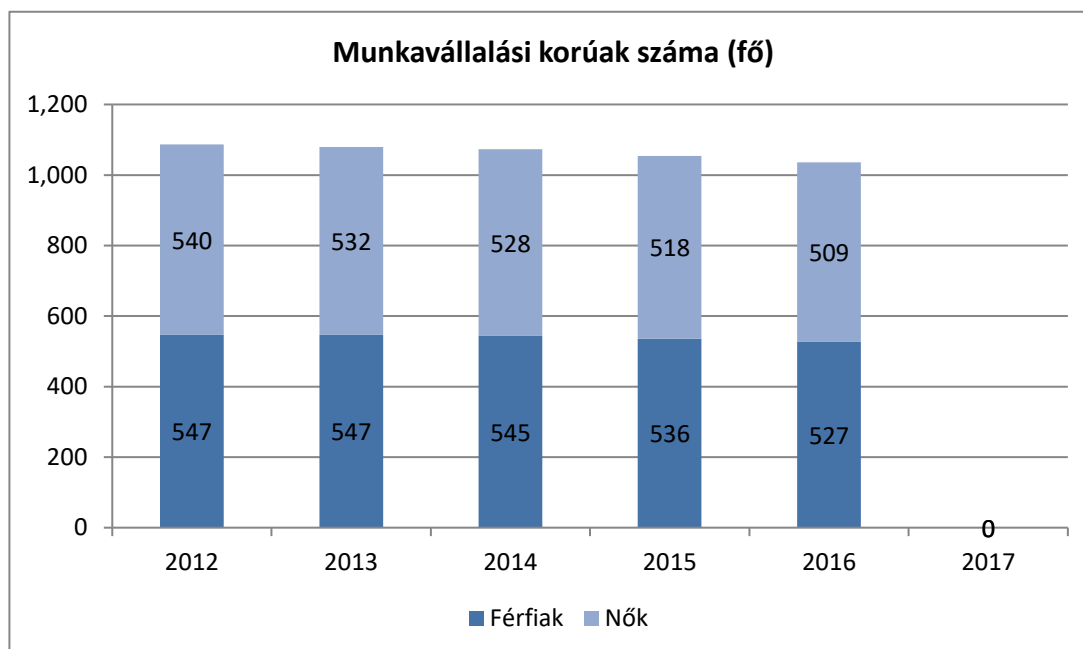
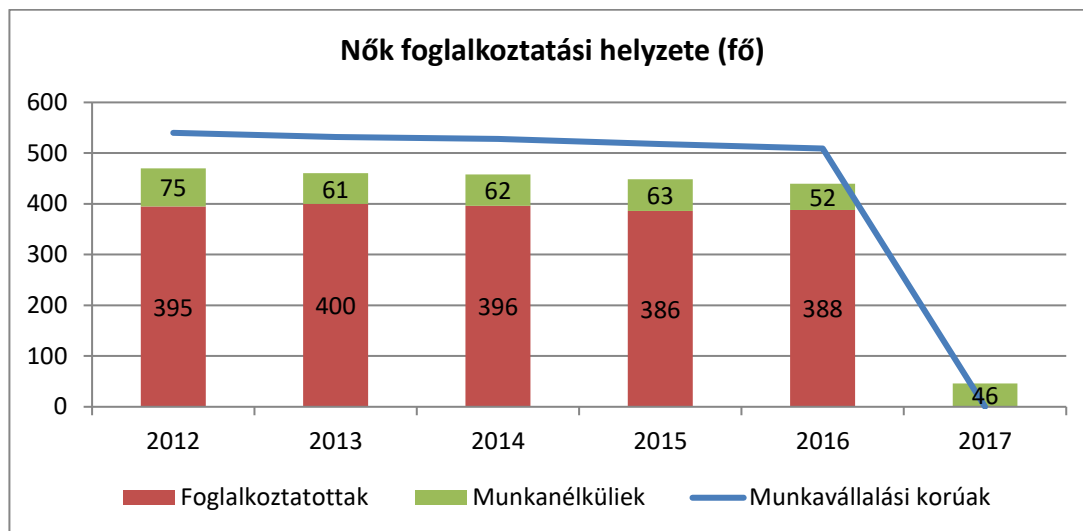
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	547	540	415	395	86	75
2013	547	532	411	400	90	61
2014	545	528	410	396	89	62
2015	536	518	412	386	78	63
2016	527	509	421	388	59	52
2017	0	0			56	46

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A fenti adatokból szembetűnően látszik, hogy településünkön a férfiak esetében magasabb a munkanélküliek aránya.

A foglalkoztatottak számáról sajnos nincsenek pontos helyi adatok. Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, következésképpen az átlagnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint a férfiak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettséggel rendelkező nők vállalnak három vagy több gyermeket. A nők munkavállalási esélyének növelése érdekében kiemelt szerepe van a képzési programokban való részvételnek.

Képzések elősegítése

Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

(Ft. 14. § (1) bek. a)-g)

a) aki álláskereső,

b) aki 25. életévét - felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét - nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresői járadékra és álláskeresői segélyre nem szerzett jogosultságot,

c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,

d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,

e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy

f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá

g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

A c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és a gyermekgondozást segítő ellátásban, illetve gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek fél éves korának betöltését követően kezdődik meg, valamint a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

Képzési támogatásként

Az (1) bekezdés a)-b) pontjában, valamint e)-g) pontjában meghatározott személy részére

a b) pontban foglaltak kivételével

aa) keresetkiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint

ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;

c) az (1) bekezdés c)-d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez,

vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák

megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;

d) a képzésben történő részvétel lehetőségének biztosítása érdekében, a képzés időtartama alatt

az arra rászoruló hozzátartozó ápolásával, gondozásával, valamint a gyermek felügyeletével kapcsolatban

felmerült indokolt kiadás megtérítése adható.

A Somogy Megyei Kormányhivatal Fonyódi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya az elmúlt években a TÁMOP. keretében több alkalommal szervezett támogatott képzéseket a hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása érdekében.

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét.

Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozás-támogatási programokban és vállnak vállalkozóvá. A bértámogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szaktanulmány-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2013	61	19	35	5	2			
2014	62	17	40	3	2			
2015	63	18	40	2	3			
2016	52	19	24	7	2			

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Az iskolai végzettséget tekintve az általános iskolát végzettek kerülnek legtöbbször regisztrációra. Megállapítható, hogy minél magasabb az iskolai végzettség, annál nagyobb az esély az elhelyezkedésre.

A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya.

A nők és a férfiak munkaerő-piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).

A nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése.

A nők férfakkal szembeni kereseti hátránya mögött sokféle tényező együttes hatása áll. A keresetek színvonalát meghatározhatja a gazdasági ág, gazdálkodási forma, a munkavállaló személyes jellemzői (életkora, iskolai végzettsége, foglalkozása). A női keresetek hátránya a versenyszférában nagyobb, mint a költségvetési szférában. A két szektor közötti eltérés oka, hogy a közszférában alkalmazott illetmény- előmeneteli rendszerek szűkebb teret adnak a nemek szerinti különbségtételnek, mint a piaci szféra szabad béralkuja.

A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk. Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet, illetve az alternatív napközbeni ellátás keretében

Óreglak településen bölcsőde és családi napközi nem működik. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodákban.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténetét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és szükség esetén életvezetési tanácsokat is ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást. Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik. A településen élőkől nem érkezett jelzés, hogy a nők védelme érdekében külön erőfeszítéseket kell tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások helyben nem érhetőek el. A családsegítő szolgálattól kérhetnek segítséget a krízis helyzetbe kerülők, illetve a családgondozó az, aki ezt leghamarabb észleli.

A családgondozó igény esetén segítséget nyújt az intézményi (anyaotthon, családok átmeneti otthona) szabad férőhelyek felkutatásában, az önkormányzat pedig a tanyagondnok útján segítséget nyújt a krízishelyzetbe került személyek szállításához.

A családok önként kérhetik felvételüket az anyaotthonokba, személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus,

családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb. Anyaotthon a település közelében nincs, legközelebb a megyeszékhelyen, Kaposváron található. Az átmeneti otthonban az egyszülős családok átlagosan 12 hónapig tartózkodhatnak. A gondozási időszak alatt a gyermekek teljes körű ellátást kapnak (étkezés, iskoláztatás költsége, ruházat, szabadidős tevékenység járulékos költség), a felnőttek szükség szerinti ellátásban részesülnek. A gondozottak folyamatos személyi segítséget kapnak annak érdekében, hogy az intézményen kívüli életüket minél előbb megkezdhessék. A településen krízis helyzet esetén a jelzőrendszer tagjai összeülnek és azonnali segítséget dolgoznak ki.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Öreglak Községi Önkormányzat 7 tagú képviselő-testületének, illetve a roma nemzetiségi önkormányzatnak nincs női tagja. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények viszont többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, illetve vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ.

Mind az Önkormányzatnál, mind pedig az intézményeknél a nők foglalkoztatási aránya jóval magasabb, mint a férfiaké.

5.7A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A községben sajnos nincs megfelelő számban munkahely, ahol a GYES-ről, GYED-ről visszatérő anyák elhelyezkedhetnének, így nő a munkanélküliek száma is. A közmunka programok keretében az Önkormányzat igyekszik a munkanélküli nők számára munkalehetőséget biztosítani, ha csak pár hónapra is.

5.8.Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nemekre vonatkozóan nem áll rendelkezésre adatbázis	adatbázis elkészítése
munkanélküliség magasabb a nők körében	növelni a nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét – képzési, átképzési lehetőségekhez való hozzáférés javítása, családbarát munkahelyi megoldások elterjesztése, részmunkaidős foglalkoztatás elterjesztése, rugalmas munkaidő, távmunka stb.)
hátrányos megkülönböztetés a bérezés, előmeneteli lehetőség tekintetében	azonos munkáért azonos bérezés
családon belüli erőszak	szükség esetén nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás megszervezése, felvilágosító programok szervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében.

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitétt a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

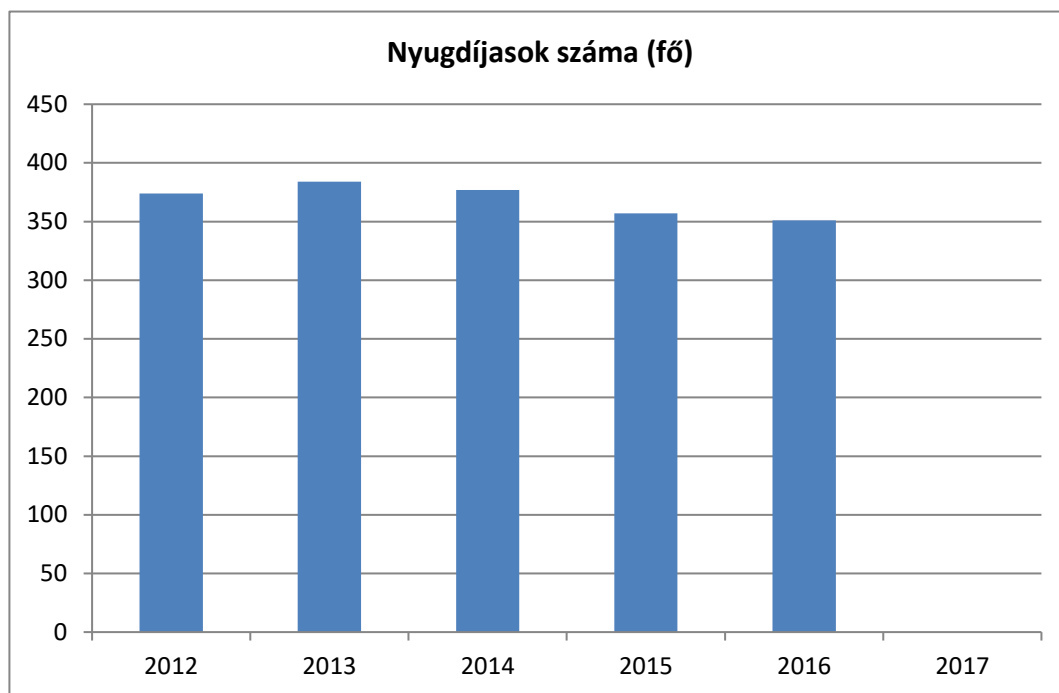
Öreglak községben a 60 év felettek száma 202 fő, ez az állandó lakosságnak a 13 %-a. Az idősek nyugdíj- összegeiről nincs információ. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az esetleges egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt az idősek részéről megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	131	243	374
2013	149	235	384
2014	150	227	377
2015	137	220	357
2016	133	218	351
2017			0

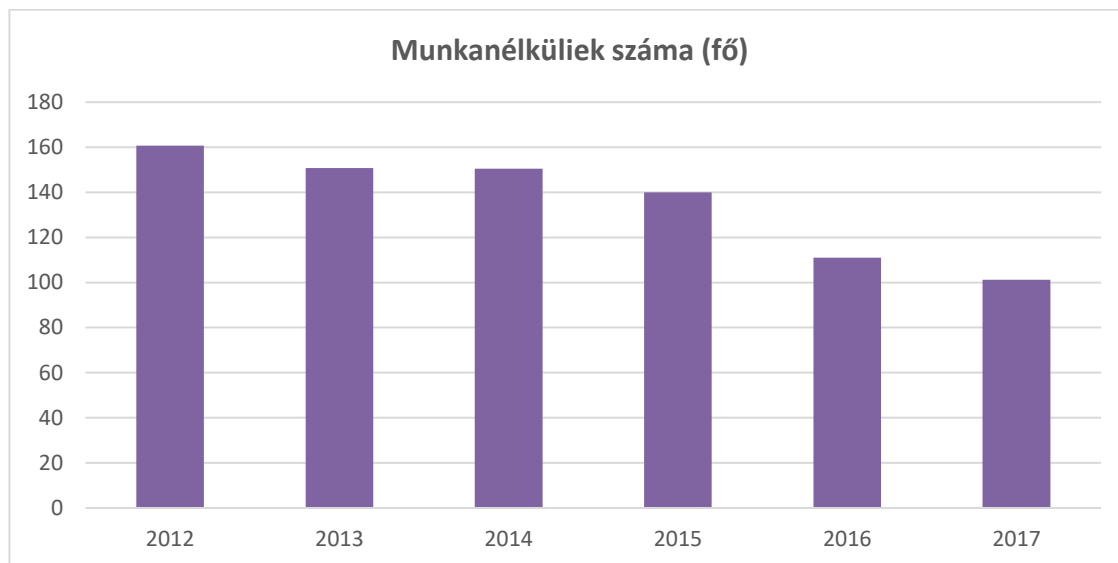
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	161	28	17%	161	28	17%
2013	151	29	19%	151	31	21%
2014	151	27	18%	151	20	13%
2015	140	33	23%	140	18	13%
2016	111	29	26%	111	18	16%
2017	101	25	24%	87	11	13%

Forrás: Helyi adatgyűjtés,
TeIR

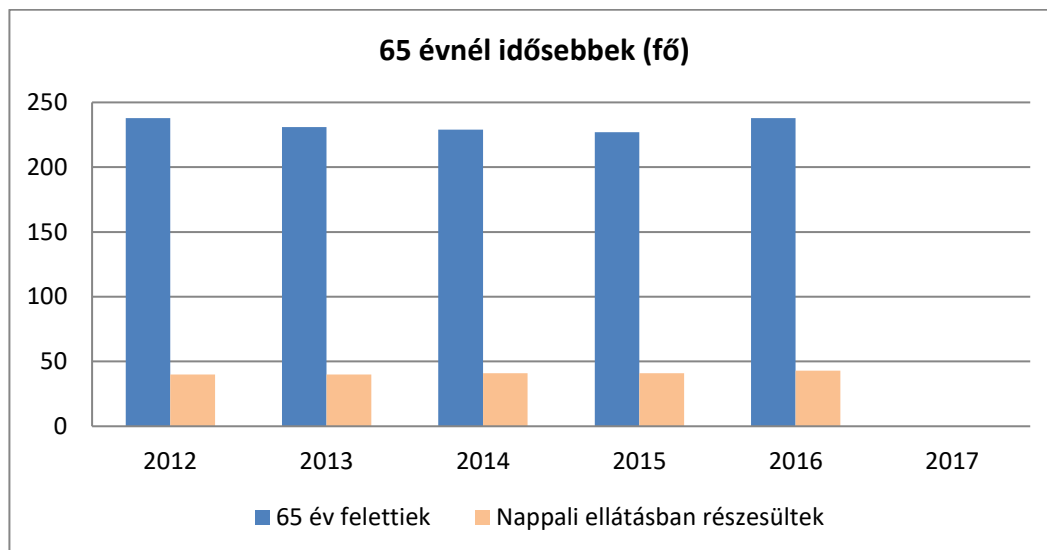

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2012	238	40	16,81%
2013	231	40	17,32%
2014	229	41	17,90%
2015	227	41	18,06%
2016	238	43	18,07%
2017	0		

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

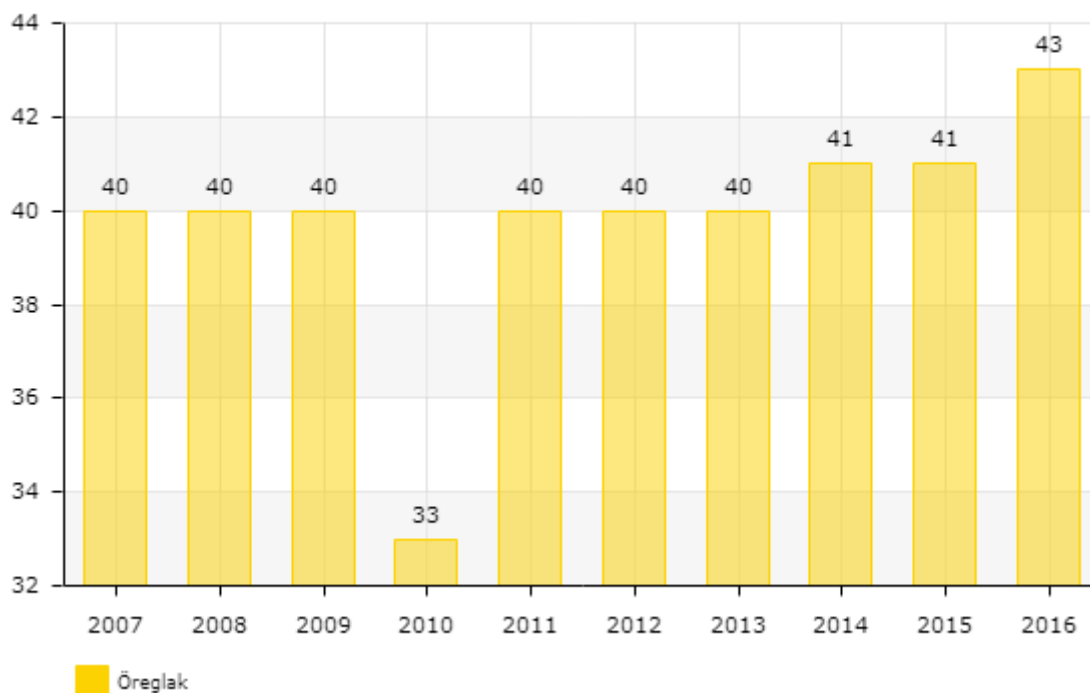

A településen működő Idősek Klubja jelenleg 41 fő számára nyújt lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére, a mindennapi teendőkkal kapcsolatos segítségnyújtásra.

Idősek nappali ellátásában részesülők száma (fő)

Meghatározóan a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak számára napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, étkezésre, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére lehetőséget biztosító ellátást igénybevevők száma.

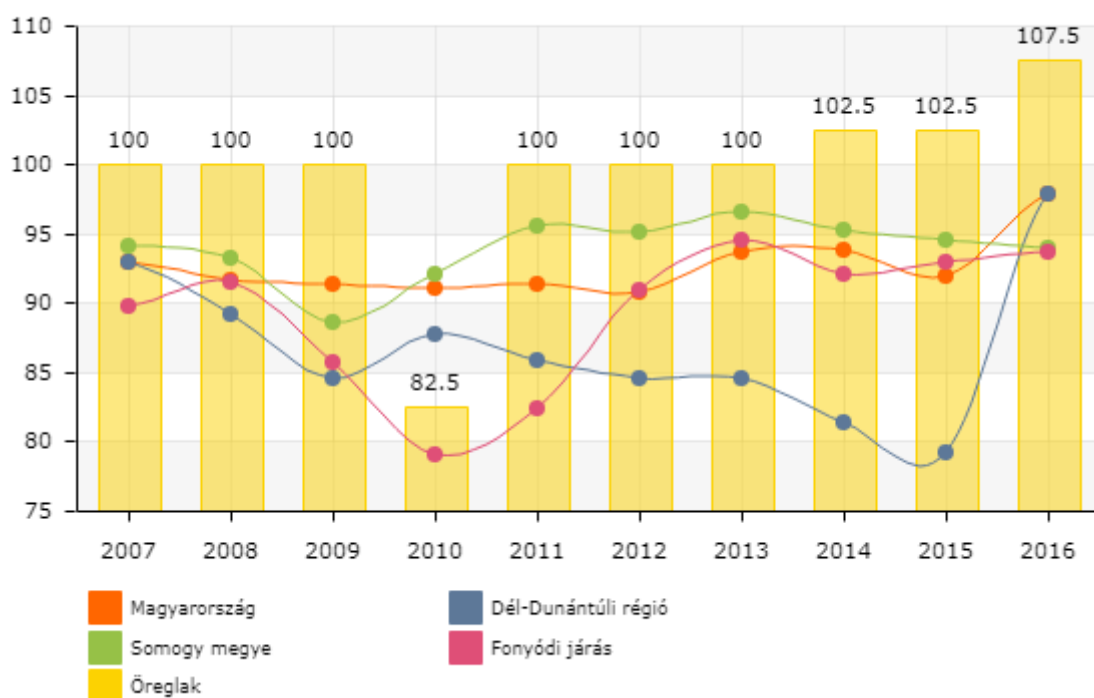
(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Idősek nappali ellátását biztosító intézmények kihasználtsága (%)

Az idősek nappali ellátásában részesülők száma száz férőhelyre.

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Ft. 24.§-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

A nyugdíjas korosztály munkahelyi foglalkoztatása nem biztosított.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást egy háziorvos és egy fogszakorvos látja el a településen. A településen a szociális ellátórendszer szereplője az önkormányzat, valamint a Lengyeltóti Alapszolgáltatási Központ, mely alapellátás keretében étkeztetést, házi segítségnyújtást, valamint nappali ellátást nyújt.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

82A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Községi Könyvtár biztosítja.

c) idősek informatikai jártassága

A Községi Könyvtárban biztosított a számítógépek közösségi használata.

Öreglak Község Önkormányzata 2017. márciusától csatlakozott a “ Segítő kezek” programhoz.

A program azóta is hatékonyan, az idősek megalégedésére működik.

A programban a kommunikáció, a számítógép és az internet világa van a fókuszban: az idősek mindennapi kapcsolattartásának új és hatékony formáját segítik elsajátítani az arra vállalkozó idős embereknek, amelyhez Öreglak Község Önkormányzata minden rendelkezésére álló lehetőséget támogatásul biztosít, túlmutatva az állami szerepvállaláson.

Az arra vállalkozó öreglaki (egyedülálló) időseknek megtanítják az alapvető számítógépes ismereteket és az intermetes kapcsolattartást, erősítve ezzel a személyes kapcsolattartási lehetőségeket.

A “Segítő kezek “program megerősíti a kapcsolattartást és az általános bizalmat, az együttműködést az idős emberek és az állami és önkormányzati szervek között is.

A hatásmutatók közül már most (kezdetlegesen) kimutatható a balesetek és a szakszerű segítségnyújtások miatti elhalálozások számának csökkenése, egészségben és biztonságban töltött évek számának növekedése. Egyértelmű a hatékony és gyors reagálás, a szakmaiság és együttműködés új típusú megjelenésének hasznossága. E mellett az idősek számára ingyenes, az önkormányzat számára pedig biztonsággal és eredménnyel finanszírozható a program az állami támogatás igénybevételével.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Évente a 62 év feletti lakosok részére az Önkormányzat Idősek Napját szervez, ebéddel, színvonalas műsorról és ajándékkal köszönti a község szépkorú lakóit. Minden évben a Falunap alkalmával a legidősebb öreglaki hölgy és férfi lakót ünnepélyes keretek között felkösönti az Önkormányzat, ajándékkal kedveskedve nekik.

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (magas az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya) életkor alapú diszkrimináció	foglalkoztatás előmozdítása pályázatokkal, foglalkoztatást segítő programokkal
megélhetési problémák, magas gyógyszerköltségek	támogatás további biztosítása a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz megvásárlásához
egészségmegőrzés, prevenció	időkorúak vegyenek rész szűrővizsgálatokon
egészségügyi és szociális ellátásokhoz való hozzáférés	javuljon az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
az idősek között magas az egyedül élők száma, gyerekek elköltöztek, elmagányosodás	közösségi programok célzott szervezése, az internet jártasság megszerzésének további támogatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékossgügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is. Már a gyermekek nevelésénél figyelembe kellene venni, hogy megismerjék, elfogadják a másságot, megismerjék a fogyatékos embereket, egyenjogú emberként kezeljék és ne „csodabogárnak” nézzék.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak a településen.

Nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató. Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek sem.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön a korábban már ismertetett Alapszolgáltatási Központ intézmény keretében biztosított házi segítségnyújtást és étkeztetést, mint szociális alapszolgáltatásokat a fogyatékkal élők is igénybe vehetik.

A fogyatékossgal élők egy része időskorú. Az idősek nappali ellátását biztosító Idősek Klubja által szervezett rendezvényekre, programokra a fogyatékkal élő személyek is ellátogathatnak.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékossgal élő személyek egészségi állapotából adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez, többféle támogatás vehető igénybe.

Magasabb összegű családi pótlék

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos kiskorú, illetőleg a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos nagykorú személy részére állapítható meg a magasabb összegű családi pótlék, melynek összege:

- A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén 23.300,- forint.
- Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 25.900,- forint,
- A saját jogon nevelési ellátásra jogosult tartósan beteg illetőleg súlyosan fogyatékos személy 20.300,- forint.

Fogyatékossgai támogatás

A fogyatékossgai támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékossgai támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos,
- hallási fogyatékos,
- értelmi fogyatékos,
- autista,

- mozgásszervi fogyatékos, vagy
- halmozottan fogyatékos

és

- állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul,
- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

A támogatás havi összege 2013. május 31-ig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegéhez igazodott, 2013. június 1-jétől a jogszabály fix összegben határozza meg.

A támogatás havi összege 2017. január 1-jétől 20.982,- Ft, ha az igénylő

- hallási fogyatékos,
- látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista és a szakértői bizottság szakvéleménye szerint az igénylő önkiszolgálási képessége nem hiányzik.

A támogatás havi összege 2017. január 1-jétől 25.825,- Ft, ha az igénylő

halmozottan fogyatékos,

- látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista és a szakértői bizottság szakvéleménye szerint az igénylő önkiszolgálási képessége hiányzik.

Vakok személyi járadéka

2001. június 30-ig a 18. életévét betöltött erősen látáscsökkenő vagy vak személy részére a vakok személyi járadékát állapították meg. 2001. július 1-jétől új jogosult részére a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani.

Rokkantsági járadék

Rokkantsági járadékra az jogosult, aki a 25. életéve betöltése előtt legalább 70 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.

A rokkantsági járadékot a jogosultsági feltételek megléte esetén legkorábban annak a hónapnak az első napjától lehet megállapítani, amelyben az igénylő a 18. életévét betöltötte.

A rokkantsági járadék nem minősül nyugellátásnak, megállapításának nem feltétele, hogy az igénylő rendelkezzen szolgálati idővel. 2018-ban a rokkantsági járadék összege 36.365 Ft.

Rokkantsági ellátás

Feltétele a biztosításban töltött meghatározott idő. Rokkantsági ellátásra jogosult:

- 87 1) akinek egészségi állapota 51–60% között van (B2 kategória), és sem a foglalkozási rehabilitációja, sem a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt, továbbá akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható ugyan, vagy aki tartós foglalkozási rehabilitációt

igényel, viszont a kérelem benyújtása (vagy a felülvizsgálat) időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,

- 2) akinek egészségi állapota 31-50 % közötti (C2 kategória) és foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, továbbá aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, viszont a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,
- 3) aki kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és egészségi állapota 1-30% közötti (D kategória),
- 4) akinek egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, és egészségi állapota 1-30 % közötti (E kategória).

Összege a jogosult havi átlagjövedelmétől és a komplex minősítés során megállapított kategóriájától, valamint a foglalkoztatási és szociális rehabilitálhatóságától függ. A 2017. december 31-ét követő kezdő időponttól megállapított rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásra való jogosultság esetén az alapösszeg mértéke 98.890 Ft.

A már megállapított ellátásokat a kötelező nyugdíjmelés mértékével évente emelni kell.

Közgyógyellátás:

A szociális törvény alapján közgyógyellátás több jogcímen állapítható meg:

- alanyi,
- normatív,
- méltányossági

Az alanyi és normatív jogcímen járó közgyógyellátásra való jogosultságot a járási hivatalok állapítják meg.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult

- a) a társadalombiztosítási támogatásba befogadott járóbeteg ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre gyógyszerkerete erejéig
- b) egyes, külön jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre
- c) orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra. Gyógyszerkeret egyéni gyógyszerkeretből, és eseti keretből tevődik össze.

A méltányossági alapon történő közgyógyellátás megállapítására a helyi önkormányzat döntése alapján van lehetőség és annak feltételeit helyi rendeletében kell szabályozni. Somogyvámoson a méltányossági alapon nyújtott közgyógyellátás helyett az önkormányzat rendkívüli települési támogatás keretében eseti gyógyszer-támogatásban részesíti az arra rászorulókat.

Súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei:

1. Személygépkocsi szerzési támogatás

A személygépkocsi szerzési támogatás (a továbbiakban: szerzési támogatás)

- a) súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendelet értelmében új járműnek minősülő személygépkocsi, vagy
- b) súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén újnak nem minősülő, de legfeljebb öt éve forgalomba helyezett személygépkocsi, vagy
- c) súlyos mozgáskorlátozott személy esetén segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, kivéve a quad, vagy
- d) súlyos mozgáskorlátozott személy esetén járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék

szerzésére felhasználható, a vételár megtérítéséhez nyújtott hozzájárulás.

A szerzési támogatás mértéke:

az a) pont szerinti esetben 1.000.000 forint,

a b)–d) pont szerinti esetekben a vételár 60%-a, de legfeljebb 600 000 forint.

A szerzési támogatással vásárolt személygépkocsi kizárólag a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy érdekében használható.

2. Személygépkocsi átalakítási támogatás

A személygépkocsi átalakítási támogatás (a továbbiakban: átalakítási támogatás) a súlyos mozgáskorlátozott személy vagy a szállítást végző személy tulajdonában álló személygépkocsinak

- a) a vezetés feltételeként külön jogszabály alapján előírt automata sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához, vagy
- b) a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához nyújtott hozzájárulás. Az átalakítási támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 90 000 forint.

Parkolási igazolvány

Parkolási igazolvány a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét jogosítja fel különböző kedvezmények igénybe vételére. 2013. augusztus 1-jétől a jogszabályban meghatározott mozgásában korlátozott személyen kívül igazolványra a bizonyos - működési engedéllyel rendelkező - intézmények is jogosultak. Parkolási igazolványra jogosult az a személy:

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 2. § a) pont ac) alpontja értelmében

közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (3) bekezdésének értelmében értelmi, fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1- jét megelőzően vaknak minősítettek,
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K.1.), mozgásszervi fogyatékosnak (L), értelmi fogyatékosnak (M) vagy autistának (N.1.) minősül.

Személyi jövedelemadó kedvezmény:

Adókedvezményre jogosult a súlyosan fogyatékos személy. Az adókedvezmény az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg, jelenleg havonta 6.900.-Ft (személyi kedvezmény).

Gépjárműadó fizetése alóli mentesség:

2017. január 1-jétől a gépjárműadó mentesség szabálya változott. Mentés a gépjárműadó alól a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékosággal élő adóalany, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékosággal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab – 100 kW teljesítményt meg nem haladó, nem a külön jogszabály szerinti személytaxi-szolgáltatásra és személygépkocsi személyszállító szolgáltatásra használt – személygépkocsija után legfeljebb 13 000 forint/adóév erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyiséga és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

Utazási kedvezmény:

Fogyatékos személyek utazási kedvezménye	Kedvezmények a helyközi közlekedésben		Kedvezmények a helyi közlekedésben
	jegy- kedvezmé- ny	bérlet- kedvezmény	bérletkedvezmény
	(vasúti személyszállítás, helyközi autóbusz közlekedés)		(helyi közúti közlekedés)
	[%]		[%]
Vakok személyi járadékában részesülő személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a súlyosan fogyatékos személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a vakok személyi járadékában részesülő személy 1 fő kísérője	90	-	100

Utazási költségtérítés sajátos nevelési igényű gyermek és kísérője részére:

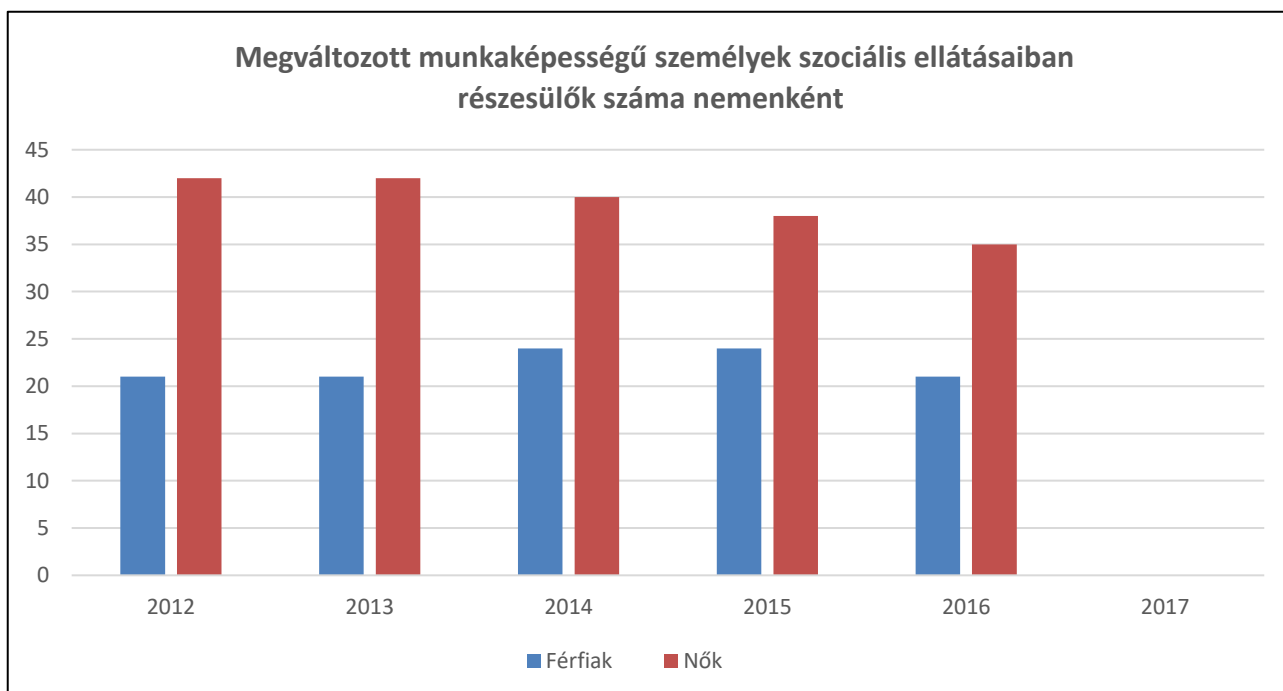
A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény szerint a sajátos nevelési igényű gyermek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételével kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár.

Az alábbi táblázat a szociális ellátásban részesülő megváltozott munkaképességű személyek létszámadatairól nyújt tájékoztatást, nemek szerinti bontásban.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2012	21	42	63
2013	21	42	63
2014	24	40	64
2015	24	38	62
2016	21	35	56
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A faluban a középületek többségének akadálymentesítése megtörtént, azokat a fogyatékkal élők akadály nélkül megközelíthetik. Sajnálatos módon a közlekedésben ez már nem igaz, hiszen az autóbuszokra, vonatokra kerekesszékekkel feljutni lehetetlen.

Igény esetén az önkormányzat a tanyagondnoki gépjárművével vállalni tudja a mozgásukban korlátozott személyek szállítását.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő az esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak részben megoldott. Főként a mozgásszervi fogyatékosok számára történt meg az akadálymentesítés a település közintézményeiben.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében kötelesek megvalósítani az akadálymentesítést. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Sajnálatos módon a közösségi közlekedés akadálymentesítettsége nem történt meg, hiszen az autóbuszokra, vonatokra kerekesszékekkel feljutni lehetetlen.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról gondoskodott az önkormányzat.

Akadálymentes parkolóhely településünkön csak két parkolóban van kijelölve.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem biztosított a településen.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kevés munkalehetőség	köz- és versenyszférában arányuknak megfelelő számban dolgozzanak fogyatékkal élők (munkahelyek akadálymentesítése, foglalkoztatás támogatása)
középületek, munkahelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott	középületek, intézmények teljes akadálymentesítése (pályázati támogatás igénybevételével)
a fogyatékos emberek ügyét gyakran csak szociális kérdésként kezelik	társadalmi szemléletformálás
fogyatékosagra vonatkozóan nem áll rendelkezésre adatbázis	nyilvántartás felfektetése
szociális ellátásokhoz való hozzáférés nehézkes	szociális ellátások elérhetőek legyenek a fogyatékos emberek számára is
közszolgáltatásokhoz nem minden esetben biztosított az egyenlő esélyű hozzáférés	egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a közszolgáltatásokhoz (hangos térkép, tájékoztató füzetek , jelnyelvi tolmács szolgáltatás stb.)

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Öreglak Község Önkormányzata jó kapcsolatot alakított ki a helyben működő civil szervezettel (MEDOSZ. Sportegyesület, Önkéntes Tűzoltóegyesület, Nők Együtt Öreglakért Egyesület). Jó a kapcsolat a helyi katolikus egyházzal. Minden évben valamennyi szervezet tevékenyen részt vesz az önkormányzati rendezvények lebonyolításában. A képviselő-testület a költségvetéséből lehetőségeihez mérten a civil szervezeteket évente támogatja.

Szintén jó a kapcsolat a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. A nemzetiségi önkormányzat bevonásával gyakran szervez az önkormányzat élelmiszer -és ruhaosztási akciókat a településen élő, rászoruló családok részére.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a jegyző szervezte. E tevékenységbe bekapcsolódtak az Öreglaki Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények vezetői.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentumtervezet véleményezésére koncentrált.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevont partnerek

Öreglaki Közös Önkormányzati Hivatal	jegyző
Öreglaki Tarkarét Óvoda	óvodavezető
Általános Iskola	intézményvezető
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	RNÖ. Elnök
Pogányvölgyi Alapszolgáltatási Központ	intézményvezető

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehetők észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel, illetve a honlapon való megjelenéssel biztosított volt.

Óreglak Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja az Önkormányzat épületében ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Öreglak Község Önkormányzat Települési Esélyegyenlőségi Programja nem foglalkozik részletesen a hátrányos helyzetű célcsoportokra vonatkozó közoktatási helyzetelemzéssel és az esélyegyenlőtlenségek felszámolása érdekében szükséges intézkedések tervezésével, mivel ezt teljes körűen tartalmazza a már hivatkozott Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Terv. Jelen Program megerősíti a Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzésben és Tervben tervezett és szükséges beavatkozásokat, fejlesztéseket és intézkedéseket, azok megismétlése nélkül. Az intézkedési terv részletesen tartalmazza a tervezett beavatkozásokat.

Vizsgálati szempont, probléma	Javasolt beavatkozás	Felelős, határidő
Nem áll rendelkezésre nemekre érzékeny adatgyűjtés, elemzés és értékelés az önkormányzat által felügyelt szakterületeken.	Az intézmények kötelező nyilvántartásainak, adatszolgáltatásainak áttekintése után rövid -és középtávú adatgyűjtési- és elemzési terv készítése.	Jegyző, intézményvezetők, szociális ügyintéző 2019. december 31.

<p>Hiányos az adatgyűjtés a fogyatékkal élők és a romák társadalmi esélyegyenlőségét érintő, azt befolyásoló foglalkoztatási, egészségügyi és szociális területeken.</p>	<p>Az intézményi adatgyűjtés és adatszolgáltatás mellett az érintett csoportok érdekvédelmi, kisebbségi képviselőinek aktív bevonásával szükséges bővíteni az információs partnerséget arra vonatkozóan, hogy az általa működtetett vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz (szociális ellátás, egészségügy, gyermekjólét, közművelődés) való hozzáférés mennyire biztosított a hátrányos helyzetű csoportok számára, illetve mennyire veszik igénybe azokat</p>	<p>Jegyző, intézményvezetők, szociális ügyintéző 2019. december 31.</p>
--	--	---

A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása	Az önkormányzat folyamatosan együttműködik a Fonyódi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával	Jegyző, szociális ügyintéző Folyamatos
A hátrányos helyzetű csoportok információhoz való hozzájutásának elősegítése	A település lakosait érintő információkat az önkormányzat honlapján megjelenteti, az internettel nem rendelkező polgárokat pedig az önkormányzat újságján keresztül tájékoztatja.	Polgármester, Jegyző Folyamatos
Intézményi szintű esélyegyenlőségi program	Intézményi esélyegyenlőségi programok elkészítése	Intézményvezetők 2020. december 31.
A hátrányos helyzetű csoportok, egyének ösztönzése szükséges a közösségi életben való részvételre	Az önkormányzat által rendezvények szervezése, amelyek kifejezetten az egyes hátrányos helyzetű csoportokra koncentrálnak (pl. idősek napja, gyermeknap, roma nap stb.)	Polgármester, Könyvtár vezetője Folyamatos
A településen működő, a helyi lakosság érdekében tevékenykedő civil szervezetekkel való önkormányzati együttműködés erősítése, az esélyegyenlőség eszméjének minél szélesebb körű érvényre juttatása érdekében	Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a civil szervezetek támogatására és a partneri együttműködésre, a rendelkezésre álló források figyelembe vételével.	Polgármester, jegyző Folyamatos
A Települési Esélyegyenlőségi Program széles körű társadalmi nyilvánosságának biztosítása	A Települési Esélyegyenlőségi Programot annak elfogadását, illetve felülvizsgálatát követően a kommunikációs lehetőségeket kihasználva (honlap, helyi újság) meg kell ismertetni a lakossággal.	Jegyző Folyamatos

--

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	nagyarányú munkanélküliség közlekedési infrastruktúra hiánya romák jelentős része telepszerű lakókörnyezetben él közösségi kezdeményezőképeség nem megfelelő szintje	foglalkoztatottsági szint emelése közlekedési infrastruktúra fejlesztése roma telep felszámolása közösségfejlesztés, közösségi terekben programok szervezése
Gyermekek	problémák késedelmes jelzése óvoda tornaszoba hiánya	jelzőrendszer erősítése óvoda infrastruktúrális fejlesztése, tornaszoba építése
Nők	hátrányok a munkavállalás során	női munkavállalókat ért hátrányok csökkentése
Idősek	idősek elmagányosodása	közösségi együttlét lehetőségeinek biztosítása, internet jártasság fejlesztése
Fogyatékkal élők	középületek, munkahelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott	középületek, intézmények teljes akadálymentesítése

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkához való hozzáféréseinek esélyei javuljanak. Fontos számunkra, hogy településünkön a romák helyzete továbbra se legyen rosszabb, mint a többi lakos helyzete.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek egészséges testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésének elősegítését, hogy nyugodt, gondoskodó családban nőhessenek fel.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire, számítunk tudásukra, segítjük őket abban, hogy méltósággal, szeretetben élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyeinek javítását a munka világában történő szerepvállalásukban, támogatjuk a család és munka összeegyeztetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek és speciális problémáinak feltárására, keressük az életminőségük javítását célzó lehetőségeket.

Intézkedés címe:	Foglalkoztatási szint emelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	alacsony képzettségi szint, munkanélküliség, információ hiány
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A foglalkoztatási szint emelése, mobilitási, információs és egyéb tényezőinek javítása, valamint a diszkrimináció csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A munkarő-piaci szereplők közötti információáramlás biztosítása, az érintettek kezdeményezéseinek összehangolása. A célcsoport tagjainak képzése
Résztevők és felelős	Öreglak Község Önkormányzata,
Partnerek	Fonyódi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2019-től folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A programban részt vevők (mélyszegénységben élők és romák) száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az érintetteket nem sikerül meggyőzni a képzés fontosságáról vagy a Foglalkoztatási Osztály nem indít képzést
Szükséges erőforrások	Finanszírozási források szükségesek- pályázati forrás

Intézkedés címe:	közlekedési infrastruktúra fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	közlekedési infrastruktúra hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	élhetőbb település, környezetbarát közlekedési eszközök használatára ösztönzés, csökkenő környezetszennyezés, kerékpáros turizmus fejlesztése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	önkormányzati tulajdonú utak felújítása, szilárd burkolattal történő ellátása, kerékpárút és járda építése
Részvevők és felelős	Öreglak Község Önkormányzata,
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2019-től folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	felújított útszakasz , megépült kerékpárút, járda hossza
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nem sikerül a pályázatokon forrást nyerni fejlesztési elképzeléseink megvalósításához
Szükséges erőforrások	Finanszírozási források szükségesek- pályázati forrás

Intézkedés címe:	roma telep felszámolása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	romák jelentős része telepszerű lakókörnyezetben él (Barátihegyi szegregátum)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Javuljon a telepen és telepszerű lakókörnyezetben élők szolgáltatásokhoz való hozzáférése (szociális, közösségi, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerőpiaci szolgáltatások terén)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal (egyéni és közösségi fejlesztés beavatkozási tervének elkészítése;jelenléten alapuló szociális munka; felnőttképzés; foglalkoztatás;munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése, munkagyakorlat szerzés támogatása; a helyi humán szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése, lakhatási beruházások támogatása)
Résztevők és felelős	Öreglak Község Önkormányzata,
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2020.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	telep felszámolása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nem sikerül pályázaton forrást nyerni
Szükséges erőforrások	Finanszírozási források szükségesek- pályázati forrás, humánerőforrás

Intézkedés címe:	közösségfejlesztés, közösségi terekben programok szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	közösségi kezdeményezőkéesség nem megfelelő szintje
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	a lakosság közösségi együttműködését dinamizáló és fenntartó közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása
Részvevők és felelős	Öreglak Község Önkormányzata,
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2019-től folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	megvalósult programok száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a közösségfejlesztési folyamatok nem érik el céljukat
Szükséges erőforrások	Finanszírozási források szükségesek- pályázati forrás, humánerőforrás

Intézkedés címe:	A jelzőrendszer erősítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a társszervek által érzékelt családokat/gyermeket érintő problémák késedelmes jelzése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	a társszervek által érzékelt családokat/gyermeket érintő problémák időbeli jelzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	szakmaközi megbeszélés, esetkonferencia és esetmegbeszélés keretében a jelzőrendszeri tagok aktivizálása
Részvevők és felelős	jelzőrendszer tagjai
Partnerek	Intézményvezetők
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Jelzőrendszer megfelelő működése, jelzések száma, intézkedések száma, értékelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem sikerül a jelzőrendszeri tagok aktivizálása
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás

Intézkedés címe:	óvoda infrastrukturális fejlesztése, tornaszoba építése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	óvoda tornaszoba hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	a kisgyermekes szülők munkaerőpiacra történő visszatérésének elősegítése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által, az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javításáa és a szolgáltatások minőségének fejlesztése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	óvoda infrastrukturális fejlesztése- tornaszoba létesítése, és szolgáltatáshoz kapcsolódó eszközök beszerzése (bútorok és egyéb berendezési tárgyak, udvari játékok, fejlesztő eszközök)
Résztevők és felelős	Öreglak Község Önkormányzata
Partnerek	Intézményvezető
Határidő(k) pontokba szedve	2019. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	fejlesztéssel érintett óvodai férőhelyek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a beruházás megvalósításához nem áll rendelkezésre megfelelő mértékű forrás
Szükséges erőforrások	Finanszírozási források szükségesek- pályázati forrás,

Intézkedés címe:	Nők munkavállalási esélyének növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nőket ért hátrányok a munkavállalás során
Célok -Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	női munkavállalókat ért hátrányok és a női munkanélküliség csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz, képzési, átképzési lehetőségekhez való hozzáférés javítása, részmunkaidős foglalkoztatás elősegítése, ezzel kapcsolatos pályázatok figyelése
Részvevők és felelős	Önkormányzat dolgozói, polgármester, jegyző
Partnerek	Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	2023. augusztus
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Munkanélküli nők számának csökkenése (foglalkoztatási adatok)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem indul támogatott képzési, átképzési lehetőség, vagy a munkanélküli nők az induló képzéseken nem kívánnak részt venni
Szükséges erőforrások	Önkormányzat éves költségvetése, pályázati pénzeszköz

Intézkedés címe:	Idősek elmagányosodása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek között magas az egyedül élők száma, gyermekek elköltöztek, elmagányosodás
Célok -Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	egyedül élő idősek számára közösségi együttlét lehetőségének biztosítása, internet jártasság fejlesztése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	közösségi programok célzott szervezése, az internet jártasság megszerzésének további támogatása
Résztevők és felelős	Öreglak község Önkormányzata
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2023. augusztus
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	programokon résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nem megfelelő aktivitás a szervezett programokon
Szükséges erőforrások	Önkormányzat költségvetése és pályázati forrás

Intézkedés címe:	Középületek akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A középületek nem teljesen akadálymentesek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Középületek komplex akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati figyelés, pályázat benyújtása
Résztevők és felelős	Polgármester, jegyző
Partnerek	Pályázatot kiíró szervezetek, térségi mozgáskorlátozott szervezet, vakok és gyengénlátók egyesülete
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázat figyelés folyamatosan. Pályázat elnyerése esetén az akadálymentesítés elvégzése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Komplex akadálymentesített épületek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Ha nem jelenik meg pályázat, vagy nem nyer az önkormányzat benyújtott pályázata
Szükséges erőforrások	pályázati támogatás

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										

1	A mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatásának növelése	alacsony képzettségi szint, munkanélküliség, információ hiány	A foglalkoztatási szint emelése, mobilitási, információs és egyéb tényezőinek javítása, valamint a diszkrimináció csökkentése		A munkarő-piaci szereplők közötti információáramlás biztosítása, az érintettek kezdeményezéseinek összehangolása. A célcsoport tagjainak képzése	Öreglak Község Önkormányzata, SM. Kormányhivatal Fonyódi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály	2019-től folyamatos	A programban részt vevők (mélyszegénységben élők és romák) száma/év	Finanszírozási források szükségesek-pályázati forrás	A pályázat által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
---	---	---	---	--	--	--	---------------------	--	--	---

2	közlekedési infrastruktúra fejlesztése	közlekedési infrastruktúra hiánya (utak rossz állapota, járdák, kerékpárút hiánya)	élhetőbb település, környezetbarát közlekedési eszközök használatára ösztönzés, kerékpáros turizmus fejlesztése		Önkormányzati tulajdonú utak felújítása, kerékpárút és járdák építése	Öreglak Község Önkormányzata	2019-től folyamatos	felújított útszakasz , megépült kerékpárút, jarda hossza	Finanszírozási források szükségesek-pályázati forrás (TOP-1-2-1.-15 pályázat)	A pályázat által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
---	--	---	---	--	---	------------------------------	---------------------	--	---	---

3.	roma telep felszámolása	romák jelentős része telepszerű lakókörnyezetben él (Barátihegyi szegregátum)	Javuljon a telepen és telepszerű lakókörnyezetben élők szolgáltatásokhoz való hozzáférése (szociális, közösségi, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerőpiaci szolgáltatások terén)		szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal (egyéni és közösségi fejlesztés beavatkozási tervének elkészítése; jelenlét en alapuló szociális munka; felnőttképzés; foglalkoztatás; munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése, munkagyakorlat szerzés támogatása; a helyi humán szolgáltatások elérhetőségének	Öreglak Község Önkormányzata	2020-tól folyamatos	telep felszámolása	Finanszírozási források szükségessé pályázati forrás, humán erőforrás	A pályázat által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
----	-------------------------	---	---	--	--	------------------------------	---------------------	--------------------	---	---

4.	közösségfejlesztés, közösségi terekben programok szervezése	közösségi kezdeményezőképeség nem megfelelő szintje	Közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása		a lakosság közösségi együttműködését dinamizáló és fenntartó közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása	Öreglak Község Önkormányzata	2019-től folyamatos	megvalósult programok száma	Finanszírozási források szükségessé váló pályázati forrás, humánerőforrás (TOP-5.3.1-16 pályázat)	A pályázat által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
----	---	---	--	--	--	------------------------------	---------------------	-----------------------------	---	---

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	jelzőrendszer erősítése	a társszervek által érzékelt családokat/gyermeket érintő problémák késedelmes jelzése	a társszervek által érzékelt családokat/gyermeket érintő problémák időben történő jelzése		szakmaközi megbeszélés, esetkonferencia és esetszabványosítás keretében a jelzőrendszeri tagok aktivizálása	Iskolai és óvodai gyermekvédelmi felelős, Pogányvölgyi Alapszolgálati Központ Gyermekjóléti Szolgálat,	Folyamatosan	jelzések száma, intézkedések száma, értékelése	humán erőforrás	jelzőrendszer megfelelő működtetése
2	óvoda infrastrukturális fejlesztése, tornaszoba építése	óvoda tornaszoba hiánya	a kisgyermekes szülők munkaerőpiacra történő visszatérésének elősegítése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által, az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségének fejlesztése		anyagi támogatás a tanszerek megvásárlásához	Öreglak Község Önkormányzata	2019. december 31.	fejlesztéssel érintett óvodai férőhelyek száma	források szükségessé pályázati forrás (TOP-1.4.1.-15 pályázat)	A pályázat által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján

III. A nők esélyegyenlősége										
1	munkavállalás esélyeinek növelése	nőket ért hátrányok a munkavállalás során	női munkavállalókat ért hátrányok és a női munkanélküliség csökkentése		munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz, képzési (átképzési) lehetőségekhez való hozzáférés javítása, rész munkaidős foglalkoztatás elősegítése, ezzel kapcsolatos pályázatok figyelése	Somogyvámos Község Önkormányzata	2023. augusztus	foglalkoztatási adatok	pályázati forrás	megvalósult pályázatok fenntartási kötelezettsége alapján

IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	idősek elmagányosodásának megelőzése	az idősek között magas az egyedül élők száma, gyerekek elköltöztek, elmagányosodás,	egyedül élő idősek számára közösségi együttlét lehetőségének biztosítása, internet jártasság fejlesztése		közösségi programok célzott szervezése az internet jártasság megszerzésének további támogatása	Somogyvámos Község Önkormányzata	2023. augusztus	programokon résztvevők száma	pályázati forrás, költségvetés alapján	megvalósult pályázatok fenntartási kötelezettsége alapján

2	idősek anyagi támogatása	idős és szociálisan rászoruló személyek	költségek enyhítése		támogatás megélhetési költségek csökkentéséhez	Somogyvámos Község Önkormányzata	2023. augusztus	megállapított támogatások száma	költségvetés alapján	folyamatos
---	--------------------------	---	---------------------	--	--	----------------------------------	-----------------	---------------------------------	----------------------	------------

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Középületek akadálymentesítése	A középületek nem teljesen akadálymentesek	törekvés a teljes körű akadálymentesítésre az önkormányzati fenntartású, vagy az önkormányzat kezelésében levő intézményekben		Pályázat figyelés, pályázat benyújtása	Polgármester, jegyző	folyamatos, a fenntartó anyagi lehetőségétől és a pályázaton elnyert támogatástól függően	Komplex akadálymentesített középületek száma	pályázati forrás	egyszeri beruházást követően viszonylag kis pénzügyi ráfordítással fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akciótervezés évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

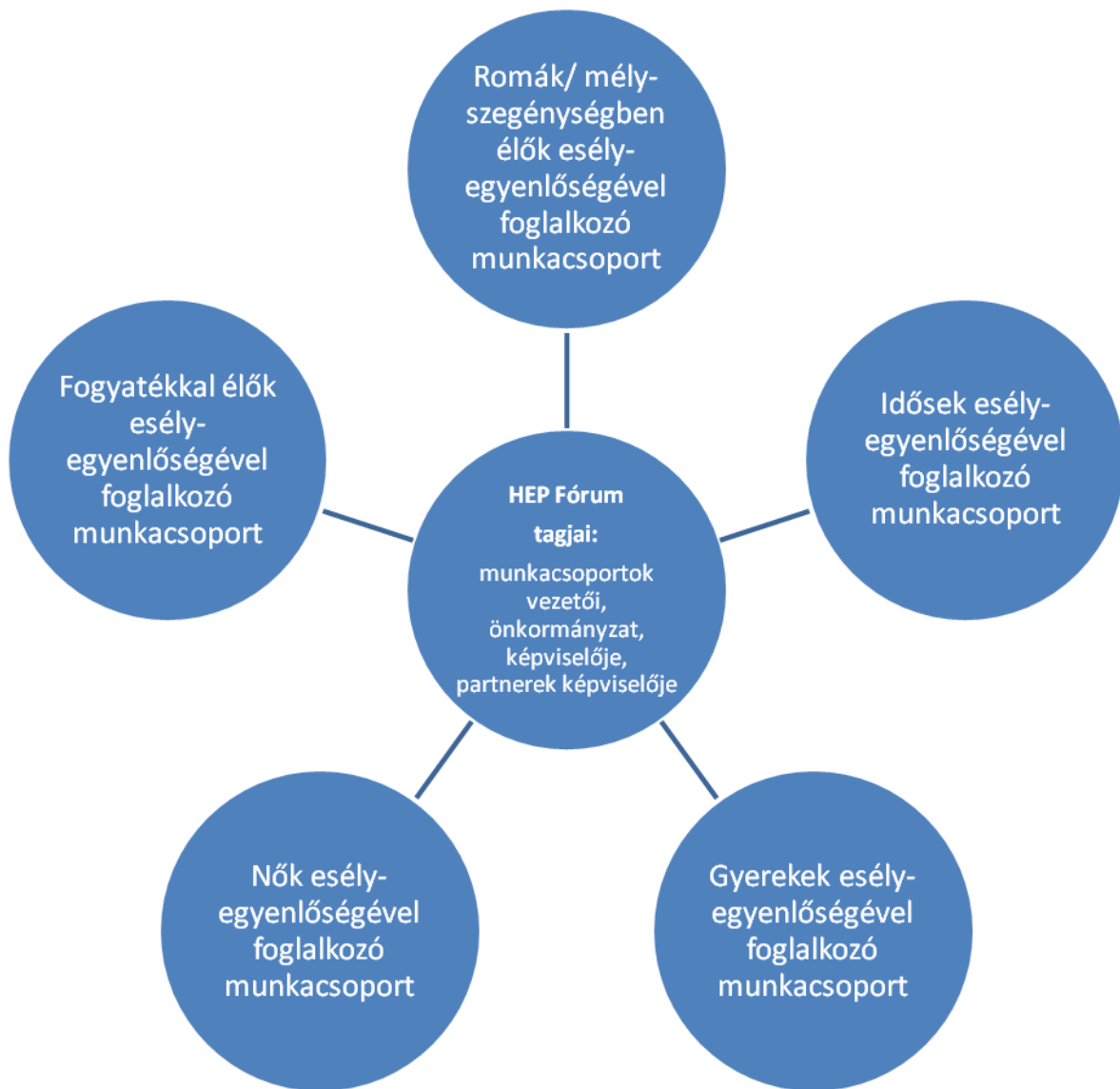
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen

- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Öreglak község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Öreglak község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és az ...../2018. (XI....)számú határozatával elfogadta.

Melléletek:

--

Öreglak, 2018. november ....

Maczucz Miklós
polgármester

Az Öreglaki Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

--

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
RNÖ.Öreglak	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Kerekerdő Óvoda	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Általános Iskola	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Háziorvos	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Védőnő	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Pogányvölgyi AK.	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
MEDOSZ. SE	R É T E	R É T E									
ÖTE											
Nők együtt Öreglakért egyesület											

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.